

T.C.
DOKUZ EYLÜL ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
BİLGİ YÖNETİMİ ANA BİLİM DALI
STATEJİK ARAŞTIRMALAR PROGRAMI
YÜKSEK LİSANS TEZİ

PKK/KCK TERÖR ÖRGÜTÜNÜN LEGALLEŞME
FAALİYETLERİ

Hatice İlknur ALTEN BEHREM

Danışman
Doç. Dr. Türkmen TÖRELİ

İZMİR – 2019

TEZ ONAY SAYFASI

YEMİN METNİ

Yüksek Lisans Tezi olarak sunduğum “PKK/KCK Terör Örgütünün Legalleşme Faaliyetleri” adlı çalışmanın, tarafımdan, akademik kurallara ve etik değerlere uygun olarak yazıldığını ve yararlandığım eserlerin kaynakçada gösterilenlerden oluştuğunu, bunlara atıf yapılarak yararlanılmış olduğunu belirtir ve bunu onurumla doğrularım.

.../.../2019

Hatice İlknur ALTEN BEHREM

ÖZET

Yüksek Lisans Tezi

PKK/KCK Terör Örgütünün Legalleşme Faaliyetleri

Hatice İlknur ALTEN BEHREM

Dokuz Eylül Üniversitesi

Sosyal Bilimler Enstitüsü

Bilgi Yönetimi Ana Bilim Dalı

Stratejik Araştırmalar Programı

Bu çalışma Türkiye’de faaliyet gösteren PKK/KCK terör örgütünün meşrulaştırma sürecini ve bu süreçte gerçekleştirdiği faaliyetleri konu edinmekte olup iki bölüme ayrılmıştır. İlk bölümde Türkiye’de faaliyet gösteren PKK terör örgütü ele alınmış ve örgütün tarihi arka planı üzerinde durulmuştur. İkinci bölümde ise PKK/KCK terör örgütünün legalleşme faaliyetleri analiz edilmektedir. Bu bölümde örgütün legal alanda yürüttükleri faaliyetleri, siyasi partiler ve sivil toplum kuruluşları içinde yer alan etkinlikleri çerçevesinde incelenmektedir. Ayrıca bu bölümde örgütün legalleşme faaliyetleri kapsamında Çözüm Süreci ele alınmış ve sonrasında yaşanan Hendek Olayları incelenerek konu günümüze kadar getirilmiştir. Bu çalışma, ağırlıklı olarak 2005 yılı ve sonrasında yer alan olayları kapsadığı için konu hakkında daha belirgin analizlerin elde edilebilmesi amacıyla hazırlanmıştır.

Anahtar Kelimeler: PKK, KCK, Terörle Mücadele, Çözüm Süreci, Legalleşme Faaliyetleri, Türkiye

ABSTRACT

Master's Thesis

The Legalization Activities of PKK/KCK Terrorist Organization

Hatice İlknur ALTEN BEHREM

Dokuz Eylül University

Graduate School of Social Sciences

Department of Information Management

Strategic Researches Program

The subject of this study is the legitimization process and activities of the PKK/KCK terrorist organization, which is operating in Turkey. This study is divided into two parts. The first part examines the PKK terrorist organization in Turkey and deals with the historical background of it. In the second part of the study, the legalization activities of PKK/KCK terrorist organization are explained. This section examines the legalization activities of the organization in the legal field, in the activities within the political parties and non-governmental organizations. Also, in this section, the Resolution Process and the Hendek Incidents are examined, and the present-day situation is evaluated. Since this study covers mostly the events taken place during 2005 and afterward, it aims to provide a more specific analysis of the topic.

Keywords: PKK, KCK, Anti-Terrorism, Resolution Process, Legalization Activities, Turkey

PKK/KCK TERÖR ÖRGÜTÜNÜN LEGALLEŞME FAALİYETLERİ

İÇİNDEKİLER

TEZ ONAY SAYFASI	ii
YEMİN METNİ	iii
ÖZET	iv
ABSTRACT	v
İÇİNDEKİLER	vi
KISALTMALAR	x
ŞEKİL LİSTESİ	xii

GİRİŞ	1
-------	---

BİRİNCİ BÖLÜM

PKK TERÖR ÖRGÜTÜ VE KRONOLOJİK SÜRECİ

1.1. TERÖR, TERÖRİZM	3
1.2. BİR MARKSİST-LENİNİST TERÖR ÖRGÜTÜ: PKK/KCK	4
1.3. PKK TERÖR ÖRGÜTÜ: KURULUŞU VE KURULUŞUNA ZEMİN HAZIRLAYAN ETNİK KÖKENLİ ÖRGÜT VE DERNEKLER	9
1.3.1. TKDP (Türkiye Kürdistan Demokrat Partisi)	11
1.3.2. DDKO (Devrimci Doğu Kültür Ocakları)	11
1.3.3. DDKD (Devrimci Demokratik Kültür Dernekleri)	11
1.3.4. TKSP (Türkiye Kürdistan Sosyalist Partisi)	12
1.3.5. KÖİP- PPKK (Kürdistan Öncü İşçi Partisi)	12
1.3.6. Kawa Örgütü	12
1.3.7. Rızgari (Kürdistan Kurtuluş Partisi) ve Ala Rızgari (Kürdistan Kızıl Kurtuluş Partisi)	13
1.3.8. KUK (Kürdistan Ulusal Kurtuluşçular Örgütü)	13
1.3.9. TEKÖŞİN (Kürdistan Mücadele Örgütü)	13
1.4. PKK TERÖR ÖRGÜTÜNÜN KRONOLOJİK SÜRECİ	14
1.4.1. Örgütün Kongre ve Konferansları	18

1.4.2. Örgüt Liderinin Yakalanması: Örgütte Yaşanan Değişimler ve Örgütün Yeni Stratejisi	21
1.4.2.1. PKK Terör Örgütünün 1999-2000 Yılları ve Sonrası Faaliyetleri	23
1.4.2.1.1. PJAK (Kürdistan Özgür Yaşam Partisi-Partiya Jiyahe Azade Kürdistan)	24
1.4.2.1.2. PÇDK (Kürdistan Demokratik Çözüm Partisi-Partiye Çaresera Demokrati Kürdistan)	25
1.4.2.1.3. PYD (Demokratik Birlik Partisi-Partiya Yekitiya Demokratik)	26
1.4.2.1.4. TECAK (Kürdistan Özgür Gençlik Hareketi-Tevgera Ciwanen Azad a Kürdistan)	26
1.4.2.1.5. BAGEH (Bağımsız Gençlik Hareketi)	27
1.4.2.2. KONGRA-GEL (Kürdistan Halk Kongresi-Kongra Gelê Kürdistan)	27
1.4.2.3. KKK (Koma Komalen Kurdistan -Kürdistan Demokratik Konfederalizm)	30

İKİNCİ BÖLÜM

PKK/KCK TERÖR ÖRGÜTÜNÜN LEGALLEŞME FAALİYETLERİ

2.1. KCK’NIN KURULUŞ VE YAPILANMA AŞAMASI	34
2.1.1. KCK Yapılanması	39
2.1.1.1. KCK Önderliği	39
2.1.1.2. KJB (Yüce Kadınlar Birliği-Koma Jinen Bilind)	39
2.1.1.3. Yasama	39
2.1.1.3.1. Kongra Gel (Kürdistan Halk Meclisi-Kongra Gele Kürdistan)	39
2.1.1.3.2. Halk Meclisleri	40
2.1.1.4. Yürütme	41
2.1.1.4.1. Halk Savunma Alan Merkezi	41
2.1.1.4.2. Ekonomik Alan Merkezi	41

2.1.1.4.3. Siyasi Alan Merkezi	42
2.1.1.4.4. Sosyal Alan Merkezi	42
2.1.1.4.5. İdeolojik Alan Merkezi	43
2.1.1.5. Yargı	43
2.1.1.5.1. Halk Özgürlükler Mahkemeleri	43
2.2. LEGALLEŞME FAALİYETLERİ: STK VE YEREL YÖNETİMLER	44
2.2.1. İdeolojik Alan Merkezi	48
2.2.1.1. Bilim-Aydınlanma Komitesi	48
2.2.1.2. Kültür Komitesi	49
2.2.1.3. Basın Komitesi	49
2.2.2. Siyasi Alan Merkezi	50
2.2.3. Sosyal Alan Merkezi	50
2.2.4. Halk Savunma Alan Merkezi	51
2.2.5. Ekonomik Alan Merkezi	51
2.2.6. Önderlik Komitesi	52
2.3. KCK SİSTEMATİĞİ PARÇA ÖRGÜTLENMELERİ	52
2.3.1. Gençlik Yapılanmasının Tarihi Gelişimi	54
2.3.2. İnanç Komiteleri	55
2.3.3. Siyaset Akademileri	57
2.3.4. Halkların Demokratik Kongresi-HDK	59
2.3.5. Halk İnisiyatifleri	59
2.3.6. Sivil Toplum Kuruluşları İçinde Yer Alan Faaliyetleri	60
2.3.7. Basın-Yayın Kuruluşları İçinde Yer Alan Faaliyetleri	63
2.4. PKK/KCK TERÖR ÖRGÜTÜNÜN LEGALLEŞME FAALİYETLERİ KAPSAMINDA ÇÖZÜM SÜRECİ	66
2.4.1. 19 Ekim 2009	70
2.4.2. 18 Haziran 2010	70
2.4.3. 28 Aralık 2011	71
2.4.4. 16 Aralık 2012	72
2.4.5. 2013 Yılı Nevruz Kutlamaları	73
2.4.6. 7 Ekim 2014	73
2.4.7. 28 Şubat 2015 Dolmabahçe Görüşmeleri	74

2.4.8. 7 Haziran 2015	75
2.5. LEGALLEŖME FAALİYETLERİ SONRASINDA HENDEK OLAYLARI	76
SONUÇ	80
KAYNAKÇA	84

KISALTMALAR

AB	Avrupa Birliği
ABD	Amerika Birleşik Devletleri
AİHM	Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi
ARGK	Arteja Rizgariya Gele Kurdistan / Kürdistan Halk Kurtuluş Ordusu
BDP	Barış ve Demokrasi Partisi
bkz.	Bakınız
DCG	Demokratik Cumhuriyet Gençliği
DDKD	Devrimci Demokratik Kültür Dernekleri
DDKO	Devrimci Doğu Kültür Ocakları
DÖH	Demokratik Öğrenci Hareketi
DTP	Demokratik Toplum Partisi
ERNK	Eniya Rızgariya Netawiya Kürdistan / Kürdistan Ulusal Kurtuluş Cephesi
FKÖ	Filistin Kurtuluş Örgütü
HBN	Hezen Bergiri Netewiyi/Ulusal Savunma Birlikleri
HDK	Halkların Demokratik Kongresi
HDP	Halkların Demokratik Partisi
HPG	Hêzên Parastina Gel / Halk Savunma Güçleri
HRK	Hezen Rizgariya Kurdistan / Kürdistan Kurtuluş Güçleri
KADEK	Kongreya azadî û Demokrasiye Kurdistanê / Kürdistan Demokrasi ve Halk Kongresi
KCK	Koma Civakên Kurdistan / Kürdistan Demokratik Toplum Konfederalizmi
KJB	Koma Jinen Bilind / Yüce Kadınlar Birliği
KKK	Koma Komalen Kurdistan / Kürdistan Demokratik Konfederalizm
KONGRA/GEL	Halk Kongresi
KÖİP-PPKK	Kürdistan Öncü İşçi Partisi
KUK	Kürdistan Ulusal Kurtuluşçular Örgütü

MEYA-DER	Mezopotamya Yakınlarını Kaybeden Ailelerle Yardımlaşma, Dayanışma ve Kültür Derneği
NPG	Navende Parastina Gel
P�DK	Partiye �aresera Demokrati Kürdistan/ Kürdistan Demokratik ��z�m Partisi
PJAK	Partiya Jiyahe Azade Kürdistan/ Kürdistan �zg�r Yaşam Partisi)
PKK	Partiya Karkeren Kurdistane / Kürdistan ���i Partisi
PYD	Partiya Yekitiya Demokratik/ Demokratik Birlik Partisi)
s.	Sayfa Numarası
SSCB	Sovyet Sosyalist Cumhuriyetler Birliği
TECAK	Tevgera Ciwanen Azad a Kürdistan/ Kürdistan �zg�r Gençlik Hareketi
TEKO��N	Kürdistan Mücadele �rg�t�
TKDP	Türkiye Kürdistan Demokrat Partisi
TKSP	Türkiye Kürdistan Sosyalist Partisi
TSK	Türk Silahlı Kuvvetleri
YCK	Yekitiya Civanen Kürdistan / Kürdistan Gençler Birliği
YDG	Yurtsever Demokratik Gençlik
YD�	Yurtsever Demokratik �ğrenciler
YXK	Yekitiya Civanen Kürdistan / Kürdistan Gençler Birliği

ŞEKİL LİSTESİ

Şekil 1: Terör Örgütü PKK/KCK Yapılanması

s.38

GİRİŞ

Bu çalışma ülkemizde faaliyet yürüten PKK/KCK terör örgütünün legalleşme süreci ile bu süreçte gerçekleştirdiği faaliyetleri konu edinmektedir. Bu bağlamda çalışma iki bölüme ayrılmıştır. İlk bölümde Terörizm konusu ele alınarak Türkiye’de faaliyet gösteren terör örgütleri incelenecek, bölücü terör örgütü PKK’nın oluşumunda rol oynayan, zemin hazırlayan Kürtçülük yapan örgütler, dernekler ve benzerlik gösterdiği diğer terör örgütleri ele alınacaktır. Ayrıca ilk bölümde PKK/KCK terör örgütünün tarihi arka planı irdelenecek, örgütün kuruluş aşaması, tarihsel kronolojik gelişim süreci, dış destekleri, yurt dışı faaliyetleri ve yapılanması araştırılacaktır. Çalışmanın ikinci bölümünde PKK/KCK terör örgütünün legalleşme faaliyetleri aktarılacaktır. Bu bölümde örgütün legal alanda yürüttükleri faaliyetleri, siyasi partiler ve sivil toplum kuruluşları içinde yer alan etkinlikleri incelenecektir. Ayrıca belediyelerde yer alan faaliyetleri, medya ve yayın kuruluşları içindeki oluşumları ön plana çıkarılacaktır. Bu bölümde son olarak örgütün legalleşme faaliyetleri kapsamında Çözüm Süreci ele alınacak ve Çözüm Süreci sonrasında yaşanan Hendek Olayları incelenerek konu günümüze kadar getirilecektir.

PKK/KCK terör örgütü 1984’ te yaptığı Eruh ve Şemdinli saldırılarıyla Türkiye’nin birlik ve bütünlüğüne, ulusal güvenliğine karşı ciddi tehdit kaynaklarından biri haline gelmiştir. 1984 yılından öncesi de göz önüne alındığında yaklaşık yarım yüzyıldır faaliyetlerini sürdüren örgüt, takribi 40.000 kişinin ölümüne neden olmuştur. Bölücü terör örgütü yapmış olduğu eylem ve saldırılarla Türkiye’nin sosyo-ekonomik, siyasal ve kültürel yapılarını sarsıntıya uğratmış, doğrudan veya dolaylı olarak Türkiye’nin dış politikasının yönlendirilmesinde önemli rol oynamıştır.

Tarih bizlere bölücü terör örgütü PKK/KCK ile mücadelede kesin sonuç alabilmek için güvenlik güçlerince gerçekleştirilen silahlı mücadelede elde edilen başarıların yanında, diğer alanlarda da geliştirilecek sağlam, güvenilir ve destekleyici politikalara ihtiyaç duyduğumuzu göstermektedir.

Yapılan bu çalışma, ağırlıklı olarak 2005 yılı ve sonrasına ait süreci kapsamaktadır. Örgütün yapısını, faaliyet alanlarını, değişim süreçlerini, kendini meşrulaştırma faaliyet ve araçlarını tahlil etmeyi amaçlayan çalışmamız: PKK/KCK terör örgütünün 2005 yılından sonraki dönemini tahlil ederek “*hareket planını*” belirgin bir şekilde ortaya koymayı amaçlamaktadır.

BİRİNCİ BÖLÜM

PKK TERÖR ÖRGÜTÜ VE KRONOLOJİK GELİŞİM SÜRECİ

1.1. TERÖR, TERÖRİZM

Latince kökeni dehşete düşürmek, ürkütmek, korkutmak veya sindirmek olan, "terreo/ere"¹ kelimesi ile ifade edilirken, dilimizde karşılığı; korku salma, toplumu korkutma, tedhiş iken, Fransızcada "terreur"² ve İngilizcede ise "terror"³ olarak yer alan kelime Türkçeye de "terör" kelimesi olarak yerleşmiştir. Bahse konu kavram üzerinde hukuksal veya politik olarak bir uzlaş olmasa da kavramsal bir terör ve terörizm tanımı yapmak mümkündür. Zira bu alanda pek çok yazar, akademisyen ve siyasetçi tarafından terör tanımlamaları yapılmıştır.

Yine terörün tanımının 3713 Sayılı Terörle Mücadele Kanunu 1.maddesine göre şöyle yapıldığı görülmektedir:

*Terör; cebir ve şiddet kullanarak; baskı, korkutma, yıldırma, sindirme veya tehdit yöntemlerinden biriyle, Anayasada belirtilen Cumhuriyetin niteliklerini, siyasi, hukukî, sosyal, laik, ekonomik düzeni değiştirmek, Devletin ülkesi ve milletiyle bölünmez bütünlüğünü bozmak, Türk Devletinin ve Cumhuriyetin varlığını tehlikeye düşürmek, Devlet otoritesini zaafa uğratmak veya yıkmak veya ele geçirmek, temel hak ve hürriyetleri yok etmek, Devletin iç ve dış güvenliğini, kamu düzenini veya genel sağlığı bozmak amacıyla bir örgüte mensup kişi veya kişiler tarafından girişilecek her türlü suç teşkil eden eylemlerdir.*⁴

Globalleşen dünyada terörizm, bütün dünya toplumlarını direkt ya da dolaylı etkileyen bir sorun haline gelmiştir. Terör eylemleri, halk üzerinde korku ve endişe yaratıcı eylemleri kapsarken toplum üzerinde baskı yaratmaya amaçlar. Bunun sonucunda kendi amacına ulaşmayı hedefler. Propaganda faaliyetleriyle sempatzan kazanmaya çalışan örgütler, elemanları aracılığıyla eylemlerini etkilediği halk üzerine yönlendirir. Terörizmin “kuralsız” olması onun en önemli özelliğidir. Bütün terör örgütleri topluma ve bireye ait olan değerleri kendi lehine kullanır. Türkiye’de

¹ Sina Kabağağaç ve Erdal Alover, **Latince Türkçe Sözlük**, Sosyal Yayınları, İstanbul, 1995, s.595.

² Ferid Namık Hansoy, **Fransızca Türkçe Sözlük**, İnkılap Yayınevi, İstanbul, 1984, s.810.

³ Necmettin Arıkan ve diğerleri, **The Golden Dictionary İngilizce Türkçe Sözlük**, İstanbul, 1985, s.638.

⁴ Terörle Mücadele Kanunu, <http://www.mevzuat.gov.tr/MevzuatMetin/1.5.3713.pdf>, (23.03.2019).

faaliyet gösteren terör örgütleri de şiddet, din, dil, ırk, aile, çocuk, kadın ve güncel olaylar gibi birçok konuyu kullanmış ve hala kullanmaktadır.

Günümüzde terörizmin tanımıyla ilgili bir uzlaşma sağlanamamakla birlikte her ülke, kendi hedeflerine uygun terör tanımı yapmaktadır. Hollandalı Alex P. Schmid terörizm hakkında 140 tanım, 20 ortak amaç saptamıştır. Bu tanımların en temel özellikleri: şiddet, tehdit, korku yaratma, siyasi amaç ve halkta oluşturulan psikolojik etki, en çok belirtilen amaçlarıysa: hedef grubu korkutmak, var olan otoriteyi sarsmak, otorite karşıtı güçleri provoke etmek, kamuoyunu etkilemek ve güç odakları üzerinde etkili olmaktır.⁵

Terörizm uzmanı Paul Wilkinson ise şöyle bir tanımlama ile karşımıza çıkmaktadır. getirmektedir: “Terörizm, bir takım siyasi taleplerin karşılanmasını sağlamak amacıyla; bireyleri, grupları, toplumu ya da hükümetleri yıldırmak için, cinayet ya da imha hareketlerinin sistematik olarak uygulanması ya da bu amaçla tehdit oluşturulmasıdır.”⁶

Doğu Ergil terörü “devlet-altı grupların kendi devletlerine ya da güçsüz devletlerin güçlü devletlere karşı yürüttüğü şiddet ve tehdit eylemleri”⁷ olduğunu söyler.

1.2. BİR MARKSİST-LENİNİST TERÖR ÖRGÜTÜ: PKK/KCK

PKK/KCK terör örgütü ilk kuruluş aşamasında Marksist-Leninist ideolojilere dayalı bir yapılanmayı temel alan etnik kökene dayalı ve bölücü bir terör örgütü olarak karşımıza çıkmıştır. Eylemselliğe ve örgütlenme biçimlerine baktığımızda tabanda benimsenen sol terör örgütlerinin sistematığı ve davranış biçimleri etkinliğini korumaktadır. Bu nedenle bu bölümde genel hatlarıyla Marksist-Leninist örgütlerin yapılanma ve hareket biçimlerine değinilecektir.

Ülkemizde geçmişten günümüze faaliyet gösteren sol terör örgütlerine bakıldığında amaç, silahlı halk ayaklanması yöntemiyle mevcut Anayasal düzeni

⁵ Doğu Ergil, “Uluslararası Terörizm”, **Ankara Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi Dergisi**, Cilt: 47, Sayı: 03, Ankara, 1992. s. 140.

⁶ Serhan Yalçın, “Soğuk Savaş Sonrası Uluslararası Terörizmin Dönüşümü ve Terörizmle Mücadele”, **Süleyman Demirel Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi**, Sayı: 4, 2006, <https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/215642>, (23.03.2019), s. 100.

⁷ Ergil, s. 139.

yıkarak, bunun yerine Marksist-Leninist düşünceye dayanan komünist bir yapı oluşturmaktır. Sol örgütlerin ülkemizdeki devrim stratejisine bakıldığında ise; uzun süreli halk savaşıyla silahlı eylemi, demokratik, ekonomik ve politik mücadele yöntemlerini benimsediği görülmektedir.

Stratejileri ise; silahlı mücadele ile öncü savaşı yaparak, kitleleri politize etmek, şehir ve kırsalda silahlı örgüt mensupları yetiştirerek, çekirdek öncü örgütleri oluşturmaktır. Sol terör örgütleri bu örgütlenmeler aracılığıyla şu yöntemleri izler: propaganda (psikolojik savaş) başlatılmalı, kitleler politize edilmeli, silahlı faaliyetler ile öncü savaşı başlatılmalı, çekirdek öncü teşkilatlanmalar vasıtasıyla proleterya partisi kurulmalı, sosyal, ekonomik ya da siyasal kriz oluşturularak bu durumdan bıkan halktan (özellikle işçi, köylü) düzenli ordular kurulmalı, oluşturulan ordu ile halk savaşı yapılarak halk proleterya partisine çekilmeli, proleterya partisi yönetimi ele geçirerek sonuçta komünist yapı oluşturulmalıdır.

Marksist-Leninist ideolojiye mensup örgütlerin yapılanmalarına genel olarak baktığımızda; Kongre, Merkez Komitesi (Merkez Yürütme ve Sekreteryası), Bölge Konferansları, Mıntıka Konferansları (İl, İlçe, Semt Komiteleri ile Hücre Yapılanmaları) yer almaktadır.

Örgütlerin eleman temini yöntemlerine bakıldığında; Örgüte kazandırılmak istenen şahıslar genel olarak;

- Kültürel ve sportif faaliyetler ve kulüpleri, sendikalar, dayanışma, yardımlaşma ve öğrenci dernekleri, kütüphaneler, eğitim vb. seminer/konferansları, hemşehricilik dernekleri, konserler, piknikler, kimsesiz, cahil ya da genç çalışanların kaldığı yerler ile siyasi parti gençlik kolları vb. organlarına sızdırılan örgüt mensuplarının telkinleriyle;
- Yükseköğrenim kurumlarında faaliyet gösteren öğrenci derneklerince düzenlenen imza kampanyaları, basın açıklamaları, grev, isyan vs. toplumsal eylemlerde meydana gelen samimiyetiyle,
- Aynı düşünceye sahip gazeteler, dergiler, kitaplar, basın ve yayın kuruluşları aracılığıyla bilinçlendirerek,
- Suç işlemiş şahısları, örgüt ideolojileri doğrultusunda kullanmak suretiyle örgütün suçuna iştirak ettirerek,
- Cezaevi aşamasına gelen şahıslara örgütsel ideolojiyi işleyerek,

- İdeolojik açıdan psikolojik propagandaya maruz bırakarak,
- Legal alanda tamamen hak arama adı altında yapılan faaliyetlerden yasadışı eylemselliğe çekerek,
- Örgüt ideolojisine meyilli kişileri kendi gruplarına dahil ederek,
- Çeşitli sözler vererek,
- Her türlü maddi ve manevi desteği sağlayıp (kalacak yer, yurt, harç vb. ayarlayarak) kendisine bağlı kalmaya mecbur bırakarak,
- Kız/erkek arkadaş ilişkilerini örgüt mensupları aracılığıyla kullanarak,
- Her türlü şiddet ve baskı yolunu kullanarak eleman temin etmektedirler.

Örgüt mensuplarıyla ilk kez karşılaşan ve tanışan kişilere; önce siyasi bilinç oluşturmak amacıyla örgütün ideolojisi benimsetilmeye çalışılır. Marksist-Leninist düşünce öğretilen hedef şahıslar, örgüt tarafından belirlenmiş ve oluşturulmuş eğitim ünitelerince eğitilir. Söz konusu eğitim; örgüte ait broşür, dergi ve bildiriler ile Marksist-Leninist yayınları okutmak, örgüt grup toplantılarına dahil ederek konulara kendi örgütsel bakış açılarıyla getirdikleri yorumların tartışılması suretiyle yapılmaktadır.

İlk tanıma sürecinden geçen şahıs, öz geçmişi ve fotoğrafıyla terör örgütüne katılma ve deneme sürecine girmiş olmaktadır. Durumu, becerisi, kabiliyetleri, aidiyet bilinci ve samimiyetine göre istihdam edileceği birime karar verilmektedir. Kendisine artık söz konusu grup üyesi olduğu ve bir sorumlusunun bulunduğu, tek başına hareket etmemesi ve en ufak bir probleminin dahi sorumlusu ile birlikte örgüt çıkarlarına göre çözülmesi gerektiği anlatılır.

Örgütler ayrıca elemanlarına telefon görüşmeleri ve randevu, takip esnasında yapılması gerekenler, ajan sızmaları, hücrelerde ve örgüt üslerindeki davranış biçimi, polis ve güvenlik güçlerince yakalanma halinde sergilenecek davranış, tutum, gizlilik ve illegalite, sokaktaki davranışlar, kadın-erkek ve ikili ilişkiler, giyim kuşam vb. hususlarında eğitim vermektedirler. Siyasi ve silahlı eğitimlerini ise çoğunlukla Lübnan Bekaa'daki örgüt kamplarında⁸, Yunanistan Lavrion kampında⁹, yurtiçinde ise kırsal alanlarda oluşturdukları kamplarda vermektedirler. Genel olarak;

⁸ Türkmen Törel, **PKK Terör Örgütü (1978-1998)**, Türkiye Alim Kitapları, Saarbrücken, 2015, s. 83.

⁹ Nadim Macit, **Uzun Savaş, Açılım mı? Vasallık mı?**, Berikan Yayınevi, Ankara, 2010, s. 253.

Siyasi eğitim; kamplarda, sığınaklarda, örgüt ve hücre evlerinde cezaevlerinde toplantı yapılarak Marksist-Leninist yayınların okunup, açıklanması, örgütsel olarak yorumlanması ve propagandası biçiminde,

Askeri eğitim; buluşma, kaçma, saklanma usullerini deneme, silahlı faaliyet taktik ve tekniklerini uygulama, bomba ve molotof kokteyli yapma, silah kullanma, bomba atma, suikast, soygun, baskın, güvenlik sağlama şeklinde,

Disiplin eğitimi; Bağlılık, itaat, gizlilik ve sırdaşlık kazandırma biçiminde,

Psikolojik eğitim; Temel haklarını kullanmada suiistimal ve yıldırma yöntemleri (Avukat İsteme, susma, görevliler hakkında suç duyurusunda bulunma, açlık grevine gitme, tedavi veya doktor kontrolü isteme) ile korkutma usulleri benimsetilerek, küçükleri örgütsel faaliyetlerde kullanma, ast örgüt mensuplarını yönlendirme şeklinde verilmektedir.

Ayrıca, yakalanıp kısa bir süre için cezaevlerine düşen militanları fırsat bilerek teorik ve siyasi açıdan eğiterek, cezaevi sonrası illegal oluşumun içinde yer almaları için örgüt kamplarında silahlı eğitime tabi tuttukları, bir kısmının kırsal alana gönderildiği, bir kısmının ise hücre evlerine normal aile görünümünde yerleştirdikleri bilinmektedir.

Elemanların Örgütsel Statülerine bakılacak olursa;

Sempatizan: Örgüt siyasetini diğer siyasetlere tercih eden kimselerdir. Henüz örgütsel bilinç ve fikri yapısı oluşmamıştır. Bağış toplama, afiş asma gibi pratik eylemlerle geliştirilirler.

Militan: Örgüt siyasetine daha fazla vakıf, örgütten kopma ihtimali daha az olan kimselerdir. Hücre evlerinde de barınabilen bu şahıslar, örgüt adına bağış toplama, örgüte ait gazete ve dergi satma ile pankart asma, bildiri dağıtma, molotof kokteyl atma türü eylemleri gerçekleştirirler.

Drijan: Bunlar örgütün ana fikrini kavramış, disipline riayet eden, görev alabilecek seviyeye gelmiş, iyi yetiştirildiğinde her türlü görevde kullanılabilecek durumdadırlar. Yeteneği olanlar askeri alanda kullanılırken, çoğunluğu propaganda alanında kullanılır. Örgüt içinde ilerleme potansiyelinde olanlar bu birime alınırlar.

Terör örgütleri, silahlı eylemleriyle başarılı olamadıkları durumlarda, propagandalarının aşırılığıyla başarılı olmayı hedeflerler. Terör örgütleri gerçekleştirdikleri eylemlerde insanların ölmesinden ziyade toplumun büyük

kısımının bu eylemleri seyretmesini ve bunlardan korkmasını istemektedirler. Terör örgütleri her eyleminde daha şiddetli yol ve yöntemlerle dikkatleri üzerlerine çekmenin yolunu ararlar.

Hedeflerine ulaşmak için her yol ve yöntemi meşru kabul eden terör örgütleri, ülkede var olan mevcut rejim ve kanunları tanımadıkları gibi onları, aleni ve/ veya gizli tüm metotlarla içten içe çökertmeye yönelik faaliyetler gerçekleştirmektedirler. Aynı zamanda silahlı mücadeleyi benimseyerek, sosyalist devrimin ancak silahlı halk ayaklanması ile gerçekleştirilebileceğine inanmaktadırlar.

Bunun yanı sıra hemen her örgüt meşru yollarla da yoğun faaliyetler sürdürmektedir. Ortamın, legal alanda çalışmaya imkân tanınması, yıkıcı sol terör örgütlerin birçok legal yapılanma oluşturmalarına sebep olmaktadır. Örgütler; illegaliteyi destekleyen legal yapılanmalar olmazsa faaliyetleri sürdürmenin mümkün olmadığını çok iyi bilmektedirler. Doğrudan illegal alana eleman kazandırmak zor olacağından samimi ilişkilerin gerçekleştirilebileceği kültür-sanat merkezleri ve dernekler, siyasi parti binaları, yayın organlarının büroları kullanılmaktadır. Toplumun her kesimine ulaşmayı hedefleyen legal yapılanmalar, toplumsal sorunları öne sürerek çözüm arayışı bahanesiyle vatandaşın desteğini sağlamak isterler.

Özellikle kitle psikolojisi ile hareket kabiliyetine sahip olan işçi ve öğrenci kesimi, propaganda alanlarına en çok giren kesim olmaktadır. Gençliği değerlendirirken meslek gruplarına göre ayırım yapmakta, benzer noktaları olan insanlar ayrı ayrı değerlendirilmektedir.

Terör örgütlerini ayakta tutan en önemli unsur mali kaynaktır. Maddi destek bulamayan hiçbir örgüt faaliyetlerini devam ettiremez. Örgütsel faaliyet çerçevesinde gerçekleştirilen kamp çalışmaları, kırsal alan harcamaları, silah ve mühimmat giderleri, hücre evleri ve örgüt üyelerine ait harcamalar, kitle örgütlerine yapılan mali yardımlar, cezaevi firarilerinin barındırılması, basın-yayın faaliyetleri büyük maliyet gerektirmektedir. Bu nedenle örgüt giderlerini karşılamak üzere belirli kaynaklara yönelmektedirler. Bu giderlerin karşılandığı kaynaklara baktığımızda;

- Örgüt mensuplarıyla sempatizanlarından toplanan aidatlar,
- Örgütsel yayınlarından sağlanan gelirler,
- Gasp, soygun ve hırsızlıklar,
- Yurtiçi ve yurtdışında bağış adı altında elde edilen paralar,

- Örgüte ait işyeri ve yayınevlerinden gelen paralar,
- Örgüt yanlısı müzisyenlerin albüm, cd, konser ve etkinlik gelirleri,
- Sosyal alan merkezlerince gerçekleştirilen etkinlik gelirleri,
- Her türlü kaçakçılık sonucu temin edilen gelirler,
- Yabancı devletlerin kalkındırma, destek ve proje gibi çeşitli alanlarda sağladıkları fonlar örgüt mensuplarının en temel maddi kaynaklarını oluşturur.

Ortaman, legal alanda çalışmaya imkân tanınması, yıkıcı sol terör örgütlerinin birçok legal yapılanma oluşturarak, hedef kitlesine bu legal yapılanmalar aracılığıyla ulaşmasını sağlar. Gençlik yapılanmaları içinde alt birim olarak oluşturulan işçi-memur-öğrenci yapılanmaları buna örnek olarak gösterilebilir.

1.3. PKK TERÖR ÖRGÜTÜ: KURULUŞU VE KURULUŞUNA ZEMİN HAZIRLAYAN ETNİK KÖKENLİ ÖRGÜT VE DERNEKLER

Yakın geçmişte ve günümüzde Türkiye’de gerçekleştirilen bölücü faaliyetlerin kökenlerinin Türkiye Cumhuriyeti Devleti’nin kuruluşu ile ortaya çıkmadığı gerçeği, özellikle 1900’lü yıllarda İngiltere, Fransa ve Rusya gibi devletlerin, Osmanlı Devleti topraklarında yaşayan azınlıkları kullanarak devletin içişlerine karışma, yayılmacı siyasetlerini devam ettirme, politik düşüncelerini yayma ve özellikle bölgesel bazda bazı menfaatler elde etmeye yönelik girişimleri doğrultusunda gerçekleştirdikleri kışkırtmalar sonucunda ortaya çıkan bölücü-yıkıcı faaliyetler ve isyanlar ile kanıtlanabilir. Bu anlamda özellikle askerlik yapma, vergi verme ve ayrı devlet kurma ülküsü gibi iç sebeplere ve dış devletlerin yayılmacı politikaları ile kışkırtma faaliyetleri gibi dış sebeplere bağlanması mümkün olan Kürt isyanları Osmanlı Devleti’nin son dönemlerine rastgelen 1912 yılına kadarki dönemde ortaya çıkan 13 isyan ve 1923-1937 yılları arasında vuku bulan 24 isyan şeklinde ortaya çıkmıştır.¹⁰ Özellikle 30 Ekim 1918’ de imzalanan Mondros Ateşkes Antlaşmasının yarattığı ortamdan istifade etmeye çalışan İngiliz yanlısı belirli

¹⁰ Törelî, ss. 23-41.

zümreler, Seyyid Abdulkadir başkanlığında¹¹ ve dönemin ileri gelenleri önderliğinde kurulan ve Nutuk'ta "...Diyarbakır (Belge: 8, 9), Bitlis, Elâzığ illerinde, İstanbul'dan idare edilen Kürt Tealî Cemiyeti (8) vardı. Bu derneğin amacı yabancı devletlerin himâyesi altında bir Kürt Devleti kurmaktır."¹² faaliyet alanı ve amacı açıkça yazılan Kürt Tealî Cemiyeti faaliyetler göstermiştir. Bu cemiyetin kurulmasının ardından gerek kendi aralarındaki fikir ayrılıkları gerekse de çeşitli devletlerin vaatleriyle çeşitli fraksiyonlara ayrılan Kürtçü cemiyetler, genel manada bölgenin sosyo-ekonomik ve kültürel anlamda geri kalmışlığını istismar ederek Doğu ve Güneydoğu Anadolu bölgelerindeki hala etkisi süren feodal düzen içerisinde ağaların, aşiret reislerinin ve şeyhlerin desteğini alarak bu yola çıkmıştır.

Özellikle Rus ve İngiliz politikası doğrultusunda aşırı bir güven hezeyanına giren bu cemiyetler veya örgütlenmeler en nihayetinde 10 Ağustos 1920 tarihinde İstanbul Hükümeti tarafından imzalanan, ancak Ankara TBMM Hükümetince yok sayılan Sevr Antlaşması'nda belirtilen (madde 64) "...Sevr uygulamaya konulduktan bir sene sonra eğer doğudaki Kürtler ayrı bir devlet kurmak isterlerse Türkiye buna razı olacaktır. Musul Vilayeti'nin Kürt kısımları da buraya katılacaktır..."¹³ şeklindeki hükümden güç alarak Kürtçülük propagandası yürütmüş, isyanlara neden olmuş ve Kurtuluş Savaşı öncesinde büyük maddi ve manevi kayıplara neden olmuşlardır. Kürt Teavun ve Terakki Cemiyeti başta olmak üzere bu tür propaganda faaliyetinde bulunan cemiyetler şu şekilde sıralanabilir: Kürt Milliyet Fırkası, Kürt Tealî Fırkası, Kürt Teşkilatı İgtimaiye Cemiyeti, Kürt Milli Fırkası, Kürt Hoybon Cemiyeti, Hewi Kürt Talebe Cemiyeti. Sonraki dönemlerde ise yine aynı bölgeler (Doğu ve Güneydoğu Anadolu Bölgeleri ile İstanbul) dahilinde görülen bölücülük faaliyetleri genel olarak "Kürt Milliyetçiliği" ekseninde ortaya çıkmıştır.¹⁴

¹¹ Bilal Altan ve diğerleri, "Kürdistan Teâlî Cemiyeti'nin Şubeleri ve Bağlı Kuruluşları", **Akademik Tarih ve Düşünce Dergisi**, Sayı: 6, 2019, ss. 313-339, <https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/684117>, (10.10.2019).

¹² Nutuk s. 6'dan aktaran Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Kurumu Atatürk Araştırma Merkezi Başkanlığı, "Memleket içinde ve İstanbul'da milli varlığa düşman kuruluşlar", <http://www.atam.gov.tr/nutuk/memleket-icinde-ve-istanbulda-milli-varliga-dusman-kuruluslar>, (10.10.2019).

¹³ Şayan Ulusan, "Şark Meselesi'nden Sevr'e Türkiye", **ÇTTAD**, Cilt: 8, Sayı:18-19, 2009, (http://ataturkilkeleri.deu.edu.tr/ai/uploaded_files/file/dergi%2018-19%20yeni/12-%20sayan%20Uluslan.pdf), (12.04.2019), s. 244.

¹⁴ Roza Süleymanoğlu, **Milliyetçilik Kuramları Bağlamında Kürt Milliyetçiliğinin Analizi**, (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Balıkesir Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Sosyoloji Anabilim Dalı, Balıkesir, 2015, ss. 178-194.

Çalışmamızda özellikle 1960'lı yıllardan sonra ülkemizde ortaya çıkan ve terör örgütü PKK'nın kurulmasına zemin hazırlayan dernek ve örgütler ele alınacaktır.

1.3.1. TKDP (Türkiye Kürdistan Demokrat Partisi)

Kürdistan Demokrat Partisi ana çatısı altında İran, Irak, Suriye ve Türkiye'de faaliyet gösteren partinin Türkiye kolu Türkiye Kürdistan Demokrat Partisi 24 Ocak 1965 yılında kurulmuştur. Kuruluşu aşamasında sadece Kürtlerin haklarını korumayı amaçlayan sağ düşünceye sahip olarak doğan parti, 1970' li yıllarda üye profiline de değişmesiyle birlikte nihai amacını Türkiye'de bağımsız bir Kürdistan kurmak olarak değiştirmiştir. 12 Eylül 1980 Darbesi'yle Elazığ, Diyarbakır, Tunceli, Siirt, Bingöl, Van, Mardin ve Hakkari gibi illerde faaliyet yürüten tüm örgütlenmeler kapatılarak partinin bütün yetkilileri tutuklanmıştır. “1988 yılında yurtdışında diğer bazı kürt örgütleriyle birleşmiş ve faaliyetlerini bugün için Türkiye’ ye çekme çabasıdadır.”¹⁵

1.3.2. DDKO (Devrimci Doğu Kültür Ocakları)

TİP (Türkiye İşçi Partisi) içinde oluşan düşünce ayrılıklarından sonra 1969'da partiden ayrılan bir grup tarafından kurulmuştur. “Üye tabanı devrimci olmasına karşın Kürt milliyetçiliğine daha yakın bir düşünsel çizgi sergilemişlerdir. En belirgin özelliği doğu kökenli üniversite öğrencilerini oldukça hızlı bir şekilde örgütleyerek Kürt hareketlerine zemin teşkil etmesi olmuştur.” 12 Mart 1971 Muhtırasıyla birçok üyesi tutuklanan örgüt kapatılmış geriye kalan elemanları Devrimci Demokratik Kültür Dernekleri (DDKD)'ne katılmıştır.¹⁶

1.3.3. DDKD (Devrimci Demokratik Kültür Dernekleri)

12 Mart sonrasında tutuklanan ve bir kısmı delil yetersizliğinden bir kısmı da 1974 yılında ilan edilen genel af'a serbest kalan DDKO yöneticileri tarafından 1975 yılında kurulmuştur. Özellikle üniversiteler bazında hızla örgütlenme sağlayan

¹⁵ Törel, s. 50.

¹⁶ Nihat Ali Özcan, **PKK/Tarihi, İdeolojisi ve Yöntemi**, ASAM Yayınları, Ankara, 1999, s. 87.

dernek Kürt milliyetçiliği temelinde özellikle İran, Irak ve Suriye'deki Kürtler dâhil bütün Kürtleri aynı partide toplamayı amaçlamıştır.¹⁷

1.3.4. TKSP (Türkiye Kürdistan Sosyalist Partisi)

PKK terör örgütünden önce oldukça etkili olmakla birlikte TKDP'den sonra örgütlenen ikinci illegal parti konumunda olan ve 1974 yılı sonlarında Kemal Burkay, Tarık Ziya Ekinci, Mehdi Zana ve İhsan Aksoy ile beraberindekiler tarafından kurulan parti "Özgürlük Yolu" isimli dergi aracılığıyla propaganda yaparak örgütlenmesini geniş bir yelpaze dahilinde gerçekleştirmiştir. Örgüt, Doğu ve güneydoğu illerini içerisine alacak şekilde Marksist-Leninist yapıda bir "Bağımsız Kürdistan" kurmayı hedeflemiştir.¹⁸

1.3.5. KÖİP- PPKK (Kürdistan Öncü İşçi Partisi)

Güneydoğu Anadolu Bölgesi'nde yasal olarak örgütlenen ve yine 1974 genel affıyla serbest kalan DDKO üyeleri tarafından 1983 yılında kurulan parti, "PKK-APO'cular ile isim benzerliği sebebiyle partinin Kürdistan İşçi Partisi (KİP) adını, Kürdistan Öncü İşçi Partisi (KÖİP-PPKK) olarak değiştirmiştir."¹⁹

1.3.6. Kawa Örgütü

1976 yılında DDKD'den ayrılan bir grup tarafından kurulan örgüt kuruluşunda Sovyetler Birliği ve Maocu bir duruş göstermiştir. Bu nedenle; DDKD'den ayrılan grup, Kürtlerin yaşadığı bölgelerin yabancı güçlerin sömürgesi olduğunu, bu bölgelerin kurtarılması gerektiğini ve bunun da silahlı mücadele ile mümkün olduğunu ileri sürmüştür. Örgüt zamanla Maocu ve Mao aleyhtarı şeklinde ikiye ayrılmıştır.²⁰

¹⁷ Törel, s. 49.

¹⁸ Törel, s. 52.

¹⁹ Törel, s. 52.

²⁰ Özgür Algan, **PKK Terör Örgütünün Kuruluşu, Faaliyetleri ve Siyasallaşma Süreci**, (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Kara Harp Okulu Savunma Bilimleri Enstitüsü Güvenlik Bilimleri Ana Bilim Dalı, Ankara, 2012, s. 47.

1.3.7. Rızgari (Kürdistan Kurtuluş Partisi) ve Ala Rızgari (Kürdistan Kızıl Kurtuluş Partisi)

Rızgari, yine DDKD'den ayrılan başka bir grup tarafından 1977 yılında kurulmuştur. Aynı isimli dergi de çıkartan örgüt, Türkiye Cumhuriyeti Devleti'nin sömürgeci bir devlet olduğunu iddia ederek esas düşmanın Türkler olduğunu öne sürmüştür. “1980 öncesinde Anti-Sömürgeci Kültür Dernekleri (ASK-DER) hareketi temelinde bulunan örgütün büyük bir bölümü yurtdışında bulunmaktadır. Ardından görüş ayrılığı nedeniyle Ala Rızgari adı altında oldukça kanlı şekilde bölünme gerçekleştiren grup ciddi oranda güç kaybetmesine rağmen yayın faaliyetlerine devam etmektedir.”²¹

1.3.8. KUK (Kürdistan Ulusal Kurtuluşçular Örgütü)

Güneydoğu'da özellikle sınıra yakın bölgelerde etkili olan örgüt, gençlere ve entelektüel kesime yönelik faaliyetler gerçekleştirmiştir. “TKDP’den ayrılanlar tarafından 1978 yılında söz konusu bölgede bağımsız bir sosyalist devlet kurmak amacıyla kurulan örgüt, Sovyetler Birliği yanlısı duruşuyla bilinmiştir.”²²

1.3.9. TEKOŞİN (Kürdistan Mücadele Örgütü)

1970 yılında THKP/C içindeki Kürtçü kesim tarafından kurulan örgüt, THKP/C tarzı eylemlerle adını duyurmuştur. “Silahlı mücadelenin sonunda bütün Kürt örgütlerin birleşerek Sosyalist bir Kürt devleti kuracağına inanan örgüt kadrosunun bir kısmı yurt dışına kaçmış olup hâlâ Almanya ve Avusturya başta olmak üzere Avrupa'da faaliyetlerine devam etmektedir.”²³

²¹ İsmet G. İmset, **PKK, Ayrılıkçı Şiddetin 20.Yılı (1973-1992)**, Turkish Dail News Yayınları, Ankara, 1993, s. 421.

²² İmset, s. 428.

²³ EGM İstihbarat Daire Başkanlığı Yayınları, No:28, s. 133’ ten aktaran Törel, s. 51.

1.4. PKK TERÖR ÖRGÜTÜNÜN KRONOLOJİK SÜRECİ

Yasadışı PKK/KCK Terör Örgütünün kuruluşundan günümüze kadarki tarihi sürecine bakıldığında; Terör örgütü PKK/KCK elebaşı Abdullah Öcalan'ın bölücü örgüt kurma yolundaki ilk girişimleri bir grup arkadaşı ile birlikte 1973 yılının baharında yapılan bir toplantı ile başlamıştır. Bu toplantıda Abdullah Öcalan Kürtçülük ile ilgili düşüncelerini dile getirmiştir.²⁴

Abdullah Öcalan'ın sözde Kürdistan olarak tabir edilen ve Kürt vatandaşların yoğun olarak yaşadığı Doğu Anadolu ve Güneydoğu Anadolu bölgelerinin Türkiye tarafından sömürge olarak görüldüğü şeklindeki düşüncelerini okul ve dernek çevrelerinde tanıştığı kişilere anlatmaya başlayarak bölücü grup kurma yönündeki faaliyetlerine devam etmiştir.²⁵

Abdullah Öcalan liderliğinde toplanan ve kendilerine Kürdistan Devrimcileri olarak isimlendiren grubun ilk toplantısı 1975 yılının Ekim ayında, ikincisi ise 1976 yılı Ocak ayında gerçekleştirilmiştir. Yapılan toplantıda A. Öcalan'ın Ankara'da koordinatör olarak kalması ve grubun diğer önde gelenlerinin de propaganda ve eleman kazanma amacıyla sözde Kürdistan olarak belirlenen illere dağılması kararlaştırılmıştır. Ancak sonrasında 1 Ocak 1977'de Ankara'da yapılan toplantıda Abdullah Öcalan'ın örgütsel faaliyet amaçlı Doğu ve Güneydoğu Anadolu bölgesine gitmesi kararlaştırılmıştır. Abdullah Öcalan tarafından "Tarihi Kürdistan Seferi" olarak isimlendirilen bu örgütsel faaliyetler 1977 Nisan-Mayıs aylarında Gaziantep, Diyarbakır, Elazığ, Erzincan, Tunceli, Kars, Iğdır, Ağrı, Doğubayazıt, Dığor ve Karaçoban il ve ilçelerini kapsamaktadır. Ancak bu faaliyetler örgütün ikinci adamı konumundaki Haki Karer'in Gaziantep'te öldürülmesinin hemen ardından Abdullah Öcalan'ın Ankara'ya geri dönme kararı almasına sebep olmuştur.²⁶

Yapılan bu örgütsel faaliyetler sonrasında Marksist ve bölücü çevrelerce Abdullah Öcalan ve arkadaşları "Apocular" adıyla anılmaya başlanmışlardır. 1977 yılının sonları ile takip eden yılın başlarında Diyarbakır'ın Bağlar ilçesinde gerçekleştirilen toplantıda 1975 yılında oluşturulan parti programı taslağına son şekli

²⁴ Algan, ss. 52-53.

²⁵ Algan, s. 53

²⁶ Ömer Yılmaz, **PKK Terör Örgütünün Siyasal Alan ve Legalleşme Faaliyetleri (1975–2006)**, ss. 13-17,

http://www.politikadergisi.com/sites/default/files/kutuphane/pkk_teror_organunun_siyasal_alan_ve_legallesme_faaliyetleri_1975-2006.pdf, (13.02.2018).

verilerek Parti Tüzüğü hazırlanmış, “Bağımsız Kürdistan” kurmak maksadıyla Ordu-Parti-Cephe teşkilatlanmaları esas alınmıştır.

Terör örgütü tarafından, Diyarbakır-Bağlar’da gerçekleştirilen toplantılarda örgütün Parti-Cephe-Ordu şeklinde oluşturulması kararlaştırılmış, bu modelin ilk ayağı olan partinin kuruluşu için sürdürülen çalışmalarının tamamlanmasının ardından Diyarbakır-Lice-Fis köyünde 26-27 Kasım 1978 tarihlerinde gerçekleştirilen toplantı sonucu Bağımsız Birleşik Kürdistan devleti kurma amacı doğrultusunda Marksist-Leninist ideolojiyi referans alarak kuruluşu gerçekleştirilmiştir. PKK/KCK terör örgütünün I. Kongresi olarak da kabul edilen toplantıda; Abdullah Öcalan, Baki Karer, Kesire Yıldırım, Mehmet Turan, Cemil Bayık, Sakine Cansız, Şahin Dönmez, Duran Kalkan, Ferzende Tağaç, Mehmet Cahit Şener, Ali Haydar Kaytan, Hüseyin Topgüder, Mazlum Doğan, Ali Gündüz, Mehmet Hayri Durmuş, Faruk Özdemir, Ali Çetiner ve Abbas Göktaş isimli örgüt mensupları katılmıştır.²⁷

Söz konusu toplantıda partinin adı Kürdistan İşçi Partisi (Partiya Karkeren Kurdistan, PKK) olarak belirlenmiş, örgütün amacının; “Bağımsız Birleşik Kürdistan” devleti kurmak olduğu, bunu da silahlı halk hareketi ile yapmayı planladığı ve Marksist-Leninist ideolojiyi benimsediği belirtilmiştir. Genel sekreter olarak Abdullah Öcalan’ın seçildiği toplantıda, genel sekreter yardımcısı olarak Cemil Bayık seçilmiştir. Yapılan kongrenin hemen ardından Abdullah Öcalan Suriye’ye kaçmıştır.²⁸

Terör örgütü kuruluşunu sansasyonel, ses getirecek bir eylemle duyurmak istemiş bu doğrultuda örgütün, 29 Temmuz 1979’da dönemin Urfa Adalet Partisi Milletvekili olan Mehmet Celal Bucak’ın Hilvan ilçesi Kırbaşı köyünde ikamet eden kayınpederine iftar yemeğine gideceğini öğrenmesi üzerine M. Celal Bucak’a yönelik silahlı saldırı eylemi gerçekleştirmiş, olay yerinden kaçan PKK’lı teröristler tarafından “PKK Kuruluş Bildirgesi” adlı bir bildiri bırakılmıştır. Olayda M. Celal Bucak’ın kayınpederi ile 9 yaşında bir çocuğun hayatını kaybetmesi, Milletvekili ve Bucak Aşireti reisi M. Celal Bucak ile bazı yakınlarının yaralanması, ertesi gün bütün basın yayın organlarının haberiyle birlikte teröristlerin olay yerine bıraktıkları PKK imzalı bildiri de gazete sayfalarında manşetten vermesine neden olmuştur. Bu

²⁷ Törel, s. 77.

²⁸ Algan, s. 55.

olayla birlikte o güne kadar kamuoyunda “Apocular” olarak bilenen terörist grubun, “PKK” olarak adlandırıldığı anlaşılmıştır.

Terör Örgütü PKK, Birleşik Bağımsız Kürdistan Devleti kurmak amacıyla Türkiye, Suriye, Irak ve İran toprakları üzerinde gerçekleştirdiği propaganda ve eleman kazanma faaliyetlerinin ardından, 1984 yılındaki Eruh-Şemdinli baskınlarıyla şiddet eylemlerine yönelmiştir. Bölücü terör örgütü, değişen dünya sürecine uygun olarak mensuplarına ve dünya kamuoyuna terör örgütü olmadıkları ve sözde kürt halkının legal temsilcisi oldukları imajını vermek amacı ile örgüt yapısında hareket/eylem tarzında değişikliklerle beraber isim değişikliğine de gitmiştir.

Bu doğrultuda 2002 yılı Nisan ayında KADEK (Kongreya azadî û Demokrasiye Kurdistanê / Kürdistan Demokrasi ve Halk Kongresi), 2003 yılı Kasım’ında KONGRA/GEL ve 2005 yılı Mart ayında KKK (Kürdistan Demokratik Konfederalizmi) adlı yeni bir yapılanmaya gittiklerini duyurarak, KKK’nın kuruluşunu ilân etmiştir. Mayıs 2007 yılında ise yine bu yapılanmasında da değişikliğe giderek kuruluşundaki “Birleşik Bağımsız Kürdistan” hedefine ulaşmak maksadıyla KCK yapılanmasını oluşturmuş, mensuplarına ve müzahir kitlesine KCK yapılanması doğrultusunda uyulacak esasları gösterir KCK Sözleşmesini, müzahir basın yayın organlarında yayınlamak suretiyle duyurusunu yapmıştır.²⁹

Temel olarak KCK Sözleşmesine dayanan bu yapılanma içinde sözde yasama, yürütme, yargı organlarını bulunduran, başkanlığını Abdullah Öcalan’ın yaptığı birleşik devlet yapılanmasını oluşturmaktadır. KCK yapılanması, PKK Terör Örgütünün çatı yapılanması olup ideolojik temelinde terör örgütü kurucusu tarafından ortaya atılan Demokratik Konfederalizm fikri yatmaktadır.³⁰

Bu fikrin açılımının ise Türkiye, İran, Irak ve Suriye ile kürtlerin yaşadığı diğer bölgelerin coğrafi olarak Kürdistan olarak adlandırıldığı bir sistem olarak ilan edildiği, sözde Kürdistan’da yaşayan kürt kökenli insanların siyasi sınırları sorun etmeden kendi demokrasilerini kurmak, ayrıca Suriye, İran, Irak ve Türkiye’de oluşturulacak sözde kürt oluşumunda tüm kürtlerin birleşerek üst konfederalizmi oluşturduğu bir yapılanma biçimi olarak açıklanabilir.³¹

²⁹ Algan, ss. 95-102.

³⁰ Selahattin Günday, “Öcalan’ın avukatı: KCK PKK’yı barındırıyor”, **Hürriyet**, 03.04.2012, <http://www.hurriyet.com.tr/gundem/ocalanin-avukati-kck-pkkyi-barindiriyor-20264515>, (10.03.2019).

³¹ Cemal Temizöz, **Kuruluşu, İnfazları, Katliamlarıyla Siyasallaşan PKK Terörü**, Togan Yayıncılık, İstanbul, 2012, s. 531.

Yapılanma biçimi olarak PKK terör örgütünün hedef ve stratejisini benimseyen KCK'nın, örgütsel yapısı, mevcut sayısı, silahlı kanadı ve açıklanan amacı bakımından Devlet egemenliğindeki bir kısım toprağı cebren ve zorla Devlet egemenliğinden ayırmak suçunu işlemeye elverişli silahlı bir terör örgütü vasfında olduğu neticesine varabiliriz.

Öte yandan; Avrupa İnsan Hakları Divanı'nda, 25 Kasım 1997 günü Zana-Türkiye Davasında verdiği kararla "...PKK'yı şiddet kullanan terörist bir örgüt olarak kabul ederek..."³² PKK/KCK terör örgütünü uluslararası terör listesine almıştır.

PKK/KCK terör örgütünün Türkiye Cumhuriyeti Devleti vatandaşlarını Türk ve Kürt olmak üzere iki ulusa bölerek ülke bütünlüğünü bozmak maksadıyla Kürt asıllı vatandaşları ayrı bir devlet oluşturmak amacıyla şiddet eylemlerine yönlendirdiği bilinmektedir. Bu minvalde örgüt on binlerce kişinin ölümüne neden olmuş, kırk yılı aşkın süren bu mücadelede binlerce kamu görevlisi ve vatandaş ağır yaralanmıştır. Bu tabloya ülkenin mali kaynaklarını da eklemek gerekir ki bu süreçte bölücü terör örgütü ile mücadele için ülke bütçesinin önemli kısmı ayrılmıştır.

PKK/KCK terör örgütü zaman zaman kendi adını ve alt yapılanmalarının adını kullanarak, örgüt adına faaliyet yürüten internet siteleri aracılığı ile, müzahir kitlesine serhildan (sivilbaşkaldırı) diye tabir edilen eylemler yapılması talimatı vermektedir.

PKK/KCK terör örgütü kurulduğu günden bugüne çok sayıda insanı öldürmüş ve kamu görevlileri şehit etmiştir. Terör örgütünün elebaşısı olan Abdullah Öcalan 15/02/1999 tarihinde Kenya'da yakalanarak ülkemize getirilmiştir. Görülen davada sanık, "TCK'nun 125'inci maddesine uyan; Devletin hakimiyeti altında bulunan topraklardan bir kısmını devlet idaresinden ayırmağa matuf olan amaç suçu işlemek..."³³ kararıyla hâlâ İmralı Kapalı Ceza ve İnfaz Kurumunda cezasını çekmektedir.

Bugüne kadar verilen birçok Mahkeme kararı ve Yargıtay içtihatından; PKK/KCK terör örgütünün şiddet ve zor kullanarak; korkutma, sindirme, baskı,

³² AİHM Kararları, Zana/Türkiye Davası, <http://www.tohav.org/Content/UserFiles/ListItem/Docs/katalog6448zana-turkiye-davasi.pdf> (27.04.2019).

³³ "Öcalan Davası Gerekçeli Kararı" https://tr.wikisource.org/wiki/%C3%96calan_davas%C4%B1_gerek%C3%A7eli_karar%C4%B1#H_-_H_%C3%9C_K_%C3%9C_M, (28.04.2019).

yıldırma ve/veya tehdit yöntemleriyle, Anayasada yer alan Cumhuriyetin niteliklerini, laik, hukukî, siyasî, ekonomik ve sosyal düzeni değiştirmek, Devletin bölünmez bütünlüğünü parçalamak, Devleti zayıflatmak ve/veya yıkmak amaçlarıyla kurulan ve bu doğrultuda silahlı eylemler gerçekleştiren ve hâlâ devam eden silahlı bölücü bir terör örgütüdür.

1.4.1.Örgütün Kongre ve Konferansları

PKK/KCK terör örgütünün M. Celal Bucak’a yönelik gerçekleştirdiği silahlı saldırı eylemi sonrasında olay yerine bırakılan “PKK Kuruluş Bildirgesi” ile terör örgütünün amacının Türkiye’nin Doğu-Güneydoğu Anadolu bölgeleri de dahil Suriye, İran, Irak üzerinde Marksist-Leninist düşünce sistemine dayanan Bağımsız Birleşik Kürdistan devleti kurmak olduğu anlaşılmaktadır. Bu amacı doğrultusunda örgüt; silahlı mücadeleyi benimseyerek, kuruluşundan günümüze kadar sivil-asker-polis on binlerce vatandaşın şehit olmasına ve yaralanmasına neden olmuştur.

PKK terör örgütü 2005 yılı itibariyle kendisiyle bağlantılı ve uzantısı olan bütün silahlı ve siyasal yapılanmaları, KCK (Kürdistan Topluluklar Birliği) adı altında bir araya getirerek hedef ülkeler; Suriye, İran, Irak ve Türkiye’deki mevcut devlet yapısını yıpratmayı, nihayetinde Bağımsız Kürdistan Devleti kurmayı hedefleyen bir terör örgütüne dönüşmüştür. Terör örgütü KCK yapılanmasıyla; Suriye’de PYD ve onun silahlı kanadı YPG, İran’da PJAK, Irak’ta PÇDK ve Türkiye’de PKK adı altında faaliyetlerini yürütmektedir.³⁴

PKK’nın genel faaliyetlerinin değerlendirildiği bir zemin olan kongreler dört yılda bir toplanmaktadır. Terör örgütü günümüze kadar 11 kongre gerçekleştirmiştir. PKK’nın gerçekleştirdiği tüm kongre ve konferanslarda “Politik Rapor” veya “Çalışma Raporu” adıyla bir rapor sunulur. Abdullah Öcalan tarafından dikte edilen ve merkez adına sunulan bu rapor her zaman iki ana bölümden meydana gelir. Birinci bölümde geçmiş dönem faaliyetleri, ikinci bölümde geleceğin hedefleri yer alır. Kronolojik olarak örgütün gerçekleştirmiş olduğu kongrelere bakacak olursak;

- Kongre 27-28 Kasım 1978

³⁴ Aşkın İnci SÖKMEN, **İdeolojik Boyutuyla PKK Terör Örgütü**, Kara Harp Okulu Savunma Bilimleri Enstitüsü Güvenlik Bilimleri Ana Bilim Dalı, Ankara, 2012, s. 68.

- Kongre 20-25 Ağustos 1982
- Kongre 25-30 Ekim 1986
- Kongre 26-31 Aralık 1990
- Kongre 7-28 Ocak 1995
- Kongre 19 Ocak 16 Şubat 1999
- Kongre 02-23 Ocak 2000
- Kongre 4-10 Nisan 2002
- Kongre 27 Ekim -06 Kasım 2003
- Kongre 16-26 Mayıs 2004
- Kongre 21-25 Temmuz 2008
- Kongre 5-13 Eylül 2013 tarihlerinde toplam 11 kongre gerçekleştirdiği görülmektedir.

Yine bu minvalde, PKK/KCK terör örgütünün kongrede almış olduğu kararlardan doğan aksaklıkları gidermek maksadı ile değişik alanlarda çeşitli kategorilerde ara dönemlerde konferanslar düzenlenmektedir. Bu konferanslarda; kongrelerde değerlendirilen tüm konulara değinilmekle birlikte, kongrelere göre örgütün stratejisine dayalı olarak bölgesel kararlar alınmaktadır.

- Ulusal Konferans 15-26 Temmuz 1981
- Ulusal Konferans 04-13 Mayıs 1990
- Ulusal Konferans 05-15 Mart 1994
- Ulusal Konferans 01-15 Mayıs 1996
- Ulusal Konferans 15-25 Mart 1998
- Ulusal Konferans 05-22 Ağustos 2001
- Ulusal Konferans 25-31 Temmuz 2003³⁵

PKK'nın II. Kongresinde alınan kararlar sonrasında örgütün ilk silahlı kanadı olan HRK kurulmuş, HRK'nın kuruluşunun silahlı bir eylemle duyurulması ve HRK adına üstlenilmesi kararlaştırılmıştır. Eyleme ilişkin alınan kararların yurt içerisinde bulunan örgüt mensuplarına iletilmesi ve planlanan eylemlere katılmaları amacıyla

³⁵ Daha detaylı bilgi için bkz: Törel, ss. 77-150; Temizöz, ss. 424-436; Sökmen, ss. 56-78

Van-Çatak, Eruh-Pervari-Şırnak ve Hakkâri bölgelerine Kuzey Irak'tan birer üst düzey sorumlu örgüt mensubu gönderilmiştir.

15 Ağustos 1984 günü gerçekleştirilen eylemde bir grup (yaklaşık 30) terörist 14 Temmuz Silahlı Propaganda birliği tarafından Eruh, 21 Mart Silahlı Propaganda birliği tarafından da (yaklaşık 20 terörist) Şemdinli baskınları gerçekleştirilmiştir. Gerçekleştirilen eylemler sonrasında HRK'nın Kuruluş Bildirisi dağıtılmıştır.

PKK/KCK terör örgütünün 1995 tarihinde gerçekleştirdiği V. Kongresinin ardından, kongrede alınan ve siyasi hedeflere ulaşılması bakımından büyük önem arzeden metropoller için planlanan eylemsellik süreci, güvenlik güçlerinin metropollere yönelik etkin çalışmaları sayesinde istenilen düzeye ulaşamamıştır. Bunun üzerine 1996 yılının başında örgüt yönetiminin, güvenlik kuvvetlerinin tedbirleri nedeniyle özellikle şehir merkezlerinde eski eylem biçimlerinin gerçekleştirilemez hale geldiği, metropollerde görevli kadroların beklenen eylemleri gerçekleştiremedikleri tespiti yapılmış, " Hamas türü intihar saldırı"ları da dâhil yeni eylem biçimlerinin başlatılması şeklinde kararlar alınmıştır. Bu kapsamda Mayıs 1996 tarihinde gerçekleştirilen IV. Konferansta intihar saldırıları konusu ayrıntılı bir şekilde ele alınmış ve alınan kararlar doğrultusunda her eyaletin merkez karargah onayı ile intihar timleri gönderebileceği, bu sebeple alt yapı çalışmalarının yapılması gerektiği şeklinde örgüt kadrolarına duyurulmuştur.³⁶

PKK/KCK terör örgütünün intihar saldırısı eylemlerine yönelmesinin sebepleri arasında; terör örgütünün 1996 yılı içerisinde şehir ve kırsal alan faaliyetlerinde yaşanan eylemsel tıkanıklığın aşılması, intihar eylemleri ile örgütün silahlı kadrolarına motivasyon sağlanması, müzahir kesimin örgütsel faaliyetler için cesaretlendirilmesi, güvenlik kuvvetlerinin terörle mücadele azminin sekteye uğratılması, halka yılgınlık, dehşet ve korkunun hakim olmasının hedeflenmesi, intihar eylemlerinin devamlı gündemde tutulan bir tehdit unsuru olarak kullanılması suretiyle, sözde siyasi çözüm girişimlerinin gündeme alınmasının sağlanması hedeflenmiştir.³⁷

³⁶ Temizöz, s.151.

³⁷ Temizöz, ss.149-152.

1.4.2. Örgüt Liderinin Yakalanması: Örgütte Yaşanan Değişimler ve Örgütün Yeni Stratejisi³⁸

1998 yılı Eylül ayı itibariyle devlet yetkilileri tarafından Suriye Devletince bir süre uygulanan kriz yönetimi sonucu Suriye yönetimi 09 Ekim 1998 tarihinde örgüt elebaşısı Abdullah Öcalan'ı ülkesinden çıkartmıştır. Böylece 09 Ekim 1998'de Şam'da başlayan ve 1999 yılı 15 Şubatında Kenya'da son bulan kaçış süreci sonunda Abdullah Öcalan bir grup güvenlik görevlilerimizce yakalanarak yurda getirilmiştir. Bu durum örgüt içerisinde büyük endişe ve infiale yol açmıştır.

Abdullah Öcalan'ın, yakalanarak ülkemize getirilmesinin ardından bir kısım üst düzey örgüt mensubunun yakalanmayı öğrenmesine rağmen durumu hâlâ kendi kontrollerinde gibi göstermeye çalışmış, buna mukabil örgüte müzahir kitleyi de kendilerine ihanet ettiği gerekçesiyle 16.02.1999 günü erken saatlerden itibaren Yunanistan temsilciliklerine yönelik eylemlere sevk etmiştir.

Devam eden süreçte terörist başı Abdullah Öcalan'ın yakalanması ile birlikte örgüt mensuplarının içerisinde bulundukları başıboşluktan kurtulmak, örgüt elebaşısının yakalanmasının getirdiği şoku atlatmak, örgüt dağılıyor şeklindeki kanaatleri kırmak ve örgüt içi dengeleri yeniden oluşturmak amacıyla kırsal alandaki ve Avrupa alanındaki üst düzey örgüt mensuplarından oluşan ve Abdullah Öcalan'ın yetkilerini devralan sözde “Başkanlık Konseyi” oluşumuna gidilmesi benimsenmiştir.

Abdullah Öcalan'ın yakalanarak ülkemize getirilmesi akabinde örgüt mensuplarınca gerçekleştirilen eylemler, Apo'nun Şahinleri, İntikam Şahinleri, vb. isimler ile üstlenilmiştir.

Cezaevlerinde de tutuklu ve hükümlü olarak bulunan örgüt mensupları açlık grevi, kendilerini yakma türü eylemlerde bulunmuştur. Cezaevlerinde yaşanan açlık grevlerinin süreç içerisinde bitirilerek ölüm orucu, sayım vermeme, isyan ve görevli cezaevi personelini rehin alma türü eylemlere ağırlık verilmiştir.

Kırsal alanda ise örgüt üst düzey sorumlularınca yurt içerisinde faaliyet gösteren sorumlu kadrolara yönelik verilen telsiz talimatlarında Abdullah Öcalan'ın yakalanması ile ilgili basında çıkan haberlerin kısmen doğru olduğu, PKK'nın,

³⁸ Bu alt başlık oluşturulurken Sökmen, ss. 63-66; Temizöz, ss. 420-422'e başvurulmuştur.

tarihteki Kürt isyanları ile kıyaslanmaması gerektiği, örgütün faaliyetlerine Abdullah Öcalan olmadan da devam edeceği, VI. Kongre çalışmalarının tamamlanması ile birlikte, yeni yapılanma ve planlamaların geliştirilerek Atılım Süreci'nin başlatılacağı bildirilmiştir.

29 Mayıs 1999 tarihinde başlayan terörist başı Abdullah Öcalan'ın mahkemesi 29 Haziran 1999 tarihinde Ankara Yargıtay 9. Ceza Dairesi'nde hakkında verilen ölüm cezası ile ilgili olarak gıyabında ilk temyiz duruşması yapılmış, 25 Kasım 1999 tarihinde verilen ceza onanmıştır.

Abdullah Öcalan'ın yakalanmasının ardından gerçekleştirilen PKK'nın VI. Kongresi sonrasında; Abdullah Öcalan'ın yakalanmasıyla birlikte barış ümidinin giderek yok olduğu, hedefe yeniden gerillayı geliştirerek varılmasının kaçınılmaz olduğundan hareketle ARGK'nın sürekli büyütülmesi nitelik ve nicelik bakımından geliştirilmesi ve eylemlerin yoğunlaştırılması kararlaştırılmıştır. Eylem tarzında tamamen vur-kaç tarzını esas alan sızma, pusu gibi eylemler benimsenmiştir. İntihar türü eylemlerin yaygınlaştırılması, fedai türü eylemlerin organize edilmesi ve fırsat bulunduğu takdirde birkaç grubun bir araya gelerek büyük çaplı eylemlerin geliştirilmesi kararlaştırılmıştır.

Ancak sözde VI. Kongrede alınan kararlar, Abdullah Öcalan'ın 02 Ağustos 1999 tarihinde avukatları aracılığıyla; Türkiye'de yaşanan sorunların çözümü için şiddete son verilmesi gerektiğini bu sebeple PKK'yı, 1 Eylül 1999 tarihi itibarıyla silahlı mücadeleyi bitirerek barış için güçlerini, sınır dışına çekme çağrısında bulunması sebebiyle geçersiz sayılarak, VII. Kongre toplanmış ve kongrede teröristbaşının dikte ettiği yeni strateji ile ilgili prosedür tamamlanmıştır.

Yurt içinde bulunan silahlı örgüt mensuplarının sınır ötesi alanlarına çekilmesi kararı alındıktan sonra dönem itibarıyla yurt içinde bulunan yaklaşık 2000-2500 örgüt elemanı peyde pey Irak'ın kuzeyi veya İran'a doğru çekilmeye başlamıştır.

Ancak alınan kararın uygulama aşamasında birçok sorun çıktığı görülmüştür. Bu bağlamda örgütün kırsal kadrolarının yurt dışına çıkarma çabaları güvenlik kuvvetlerince icra edilen operasyonlar ve verilen kayıplar gerekçe gösterilerek durdurulmuştur. Yurt içerisindeki kadrolardan kendilerini korumaları ve uygun üslenmelerine birbirleri ile irtibatlı olmaları istenmiştir.

Sonuç olarak ise; Abdullah Öcalan’a verilen cezanın infaz edilmemesi temel şart olarak ileri sürülmekte ve bu şarta bağlı olarak Genel Af çıkarılması ile Kürt kimliğinin tanınması ve kimliğin ifade araçlarına özgürlük verilmesi hususları dile getirilmiştir.

1.4.2.1. PKK Terör Örgütünün 1999-2000 Yılları ve Sonrası Faaliyetleri³⁹

Terör örgütü PKK yeni stratejisini, sözde “Barış Projesi” adı altında ve “Demokratik Siyasal Mücadele” şeklinde formüle ettiğini açıklamış, örgütün dağılmasının önüne geçmek ve örgüt tabanını genişletmek maksadıyla SERHİLDAN tarzı toplumsal eylemler gerçekleştirme kararı almıştır.

Terör örgütü “Demokratik Siyasal Mücadelenin” her alanda uygulamaya konulması yönünde alınan kararları kapsamında silahlı kanadı olan ARGK’nın yerine HPG (Halk Savunma Birlikleri- Hezen Parastine Gele) kurulmuştur. 285 delegenin katılımıyla 4-10 Nisan 2002 tarihinde Kandil Dağı’nda gerçekleştirilen örgütün sözde VIII. Kongresinde alınan kararların en önemlisi PKK’nın feshedilerek örgütün isminin KADEK: (Kürdistan Özgürlük ve Demokratik Kongresi/Kongraya Azadiya Demokratika) olarak değiştirilmesi olmuş ve Abdullah Öcalan kongre başkanlığına seçilmiştir. PKK’nın VIII. Kongresi KADEK’in I. Kongresi olarak adlandırılmıştır.

Kongrede benimsenen yeni stratejiye bağlı olarak yeni bir tüzük ve program hazırlanmıştır. Gerek programda, gerekse tüzükte esas itibariyle bölücü faaliyetler açısından sivri sayılabilecek bazı terim ve kavramların yerine, daha muğlak ve her manaya çekilebilecek ifadelerin kullanıldığı dikkat çekmiştir.

Cemil Bayık “...Her son yeni bir başlangıçtır. PKK’nın VIII. Kongresi bir sonuç kongresi olduğu kadar aynı zamanda KADEK’in 1. Kongresi olduğundan bir başlangıç kongresidir de. Her kongreyi bir halka olarak kabul edersek PKK tarihi Kürdistan halkı için sekiz halkadan oluşan bir özgürlük zinciridir...”⁴⁰ şeklindeki ifadeler ile KADEK’in PKK’nın isim değiştirmiş biçimi olduğunu açıklamıştır.

KADEK’in ideolojisine bakıldığında; 1993 yılından itibaren Abdullah Öcalan’ın adım adım geliştirmeye çalıştığı ve sonuç olarak “Demokratik Cumhuriyet

³⁹ Bu alt başlık oluşturulurken; Algan, ss. 95-97; Temizöz, ss. 424-430’a başvurulmuştur.

⁴⁰ Serxwebun Dergisi, Nisan 2002, s. 33.

ekseninde kültürel kimliğin kabulü” ya da “Kürt kimliğinin kabulü temelinde anayasal vatandaşlık” şeklinde formüle edilen hedef için sözde demokratik mücadeleyi (siyasal serhildan) öngören tamamen sivil bir düşünce sistemi olduğu iddia edilmiştir.

Bağımsız Kürdistan hedefine ulaşmak amacıyla uzun süreli halk savaşı stratejisi izleyen PKK terör örgütünün PKK’dan KADEK’e dönüşümün nedenlerini şu şekilde açıklayabiliriz:

Örgütün bölgesel ve yerel şartlar itibariyle bağımsız bir Kürdistan hedefine ulaşamayacağını, meşru bir zeminden yoksun bir silahlı mücadelenin belirlenen bir hedef yönünde bir başarı şansının olamayacağını anlaması, dünya üzerindeki konjektürel şartların değişmesi, sosyalist sistemin çökmesi, ABD’ye yönelik 11 Eylül 2001’de yapılan terör saldırısı akabinde PKK’nın AB ve ABD tarafından terör örgütleri listesine alınması, PKK’ya temel destek sunan bölgedeki ülkelerin, desteğini zamanla azaltması, örgüt içerisindeki kadrolarının bağlılıklarının gönüllülük gibi görünse de bunun fiziki ve psikolojik dayatmalar ile sürdürülmesi, örgüte destek sağlayan müzahir kitlenin büyük çoğunluğunun mecbur tutulmaları nedeniyle kitle desteğinin istenilen düzeyde olmaması, Abdullah Öcalan’ın yakalanması sonrası ölüm paniğine kapılması ve Türkiye’ye getirilirken uçakta “her türlü yardıma hazırım” şeklindeki ifadeleri sonrası hayatta kalmak ve örgütün dağılmasını engellemek amaçlı değişime gidildiği görülmektedir.

İlerleyen bölümlerde KADEK döneminde gerçekleştirilen yapısal değişikliklere değinilecektir.

1.4.2.1.1. PJAK (Kürdistan Özgür Yaşam Partisi-Partiya Jiyahe Azade Kürdistan)⁴¹

Geçmişte İran toprakları içinde PKK adıyla faaliyet yürüten terör örgütü, Abdullah Öcalan’ın yakalanmasından sonra İran uyruklu PKK yandaşı Kürtler vasıtasıyla PJAK adıyla ayrı bir örgütlenme oluşturmuş, KADEK’in kuruluşuyla da bu örgüte daha etkili bir rol verilmeye çalışılmıştır.

⁴¹ Bu alt başlık oluşturulurken; Algan, ss. 105-106; Temizöz, ss. 56-58’e başvurulmuştur.

PJAK, örgütçe sözde Doğu Kürdistan olarak tabir edilen bölge ve İran'a yönelik siyasal ve örgütsel faaliyetlerin yürütülmesi amacıyla kurulmuştur. Örgüt PJAK vasıtasıyla sözde Doğu Kürdistan'da oluşturduğu kitle potansiyelini harekete geçirmeyi ve etkinlik kurmayı hedeflemiştir. Böylece İran'ın örgüt faaliyetlerini yasaklaması durumunda kurduğu paravan örgütle faaliyetlerini sürdürmesi planlanmıştır. Ayrıca PJAK dışında bir de tüm İran'a hitap edecek tarzda bir paravan örgüt kurulması planlanmıştır.

PJAK tarafından hedef, amaç ve faaliyet tarzına ilişkin yapılan açıklamada, PJAK'ın bir miras üzerine kurulduğu, partinin PKK ve KADEK'in Ortadoğu'da Kürt özgünlük mücadelesinde başlatmış olduğu ve geliştirdiği esaslar üzerine kurulduğunu, İran'da da bir Kürt sorunu olduğunu, şu ana kadar İran'da süren siyasetin İran'daki Kürtleri inkar ettiğini, Kürtlere siyasi alanda demokratik bir mücadele imkanı verilmediğini, İran'da büyük güçlerin bulunduğunu, bu güçlerle İran'da büyük değişimlerin yapılabileceğini iddia etmiştir.

1.4.2.1.2. PÇDK (Kürdistan Demokratik Çözüm Partisi-Partiye Çaresera Demokrati Kürdistan)⁴²

PKK 1982 yılından itibaren Irak'ın kuzeyine yerleşerek hakimiyet alanı oluşturmak için çaba harcamış, 1995 yılında sözde “Güneyleşme” projesiyle bölgedeki örgütler ile çatışarak tam bir denetim kurmak istemiştir. 1991 yılında PAK adıyla 1995 yılında ise YNDK adıyla paravan örgütler kurmuştur. Abdullah Öcalan'ın yakalanmasından sonra ise bu bölgeyi silahlı elemanların temel barınağı haline getiren örgüt, bölgedeki varlığını güvenceye almak amacıyla burada PÇDK adlı paravan bir örgüt kurmuştur.

PÇDK'nın hedef ve faaliyetlerine ilişkin olarak yapılan açıklamalarda; merkezinin Irak'ın kuzeyi olarak belirlendiği, parti çalışmalarının Irak'ın kuzeyinde yoğunlaştırılacağı, “demokratik bir Irak'ta özgürlükçü federe sisteminin” amaçlandığı, Avrupa alanında, siyasal ve diplomatik çalışmaların temsilciler aracılığıyla yürütüleceği belirtilmiştir.

⁴² Bu alt başlık oluşturulurken; Algan, ss. 105-106; Temizöz, ss. 53-55'e başvurulmuştur.

PÇDK kuruluşunun hemen ardından HBN (Hezen Bergiri Neteweyi-Ulusal Savunma Birlikleri) adı altında silahlı örgütlenmesini kurmuş, daha sonra bu ismi Partizan Çözüm Kuvvetleri olarak değiştirmiştir. Ancak ABD'nin Irak'a müdahalesiyle birlikte Saddam rejiminin devrilmesi, Irak kuzeyinde KDP ve KYB'ye inisiyatif tanınması, ulusal basında Irak'ın kuzeyindeki PKK'ya ait silahlı unsurların silahsızlandırılması yönünde ABD tarafından yapılan açıklamalar üzerine PÇDK silahlı faaliyetlerini durdurduğunu açıklamıştır.

1.4.2.1.3.PYD (Demokratik Birlik Partisi-Partiya Yekitiya Demokratik)⁴³

Abdullah Öcalan'ın Suriye'den kaçması ve örgütün bu alandan büyük ölçüde tasfiye edilmesi üzerine, Suriye Kürtlerinin örgüte desteğini devam ettirmek amacıyla, PKK'nın kontrolünde ve Suriye Kürtlerinden oluşturulan ve örgüt tarafından Küçük Güney parçası olarak isimlendirilen Suriye Kürtlerine ve Suriye'ye yönelik siyasal örgütlenme kapsamında PYD adlı bir örgütlenme oluşturulmuştur.

Suriye'de hayata geçirilen PYD ile terör örgütünün taleplerinin Suriye'nin siyasi gündemine taşınması hedeflenmiştir.

1.4.2.1.4. TECAK (Kürdistan Özgür Gençlik Hareketi-Tevgera Ciwanen Azad a Kürdistan)

Örgüt tarafından 03-15 Ağustos 2003 tarihleri arasında Kuzey Irak-Kandil bölgesinde (125) sözde delege ve çok sayıda dinleyicinin katılımı ile “TECAK 1. Kongresi” gerçekleştirilmiştir. Kongrenin akabinde TECAK kuruluşunu ilan etmiştir. Kongre neticesinde 12.09.2003 tarihli kuruluş bildirgesinde;

...12.08.2003 tarihinde kuruluş kararı alan TECAK'ın yeni bir hareket olmakla birlikte, PKK'nın sözde mirasına dayandığı, Demokratik Uygarlık Çağının yeni temel kuruluş dinamiğinin Kadın ve Gençlik olarak şekillendiği, kadın ve gençliğin eskinin taktik ittifak gücü değil, yeni çağın stratejik öncü gücü konumuna kavuştuğu, bölgesel karaktere sahip olan TECAK'ın, Ortadoğu başta olmak üzere bölge dışındaki

⁴³ Bu alt başlık oluşturulurken; Algan, ss. 105-106; Temizöz, ss. 58-59'a başvurulmuştur.

alanları da kapsadığı, bölgesel birlikten küresel birliğe ulaşmayı hedefleyen bir hareket olmayı planladığı...⁴⁴ ileri sürülmüştür.

1.4.2.1.5. BAGEH (Bağımsız Gençlik Hareketi)

TECAK'ın kuruluşu, çerçevesinde oluşturulması hedeflenen alt örgütlenmelerin Türkiye kolu olarak BAGEH adlı yeni bir örgütlenme kurulmuştur. BAGEH'in üniversite, lise, kültür ve genel gençlik (işçi, işsiz vb.) şeklinde (4) ayrı kategoride örgütleneceği, kategorilerden her birinin kendisini bölgeler temelinde örgütleyerek bir koordinasyona bağlı olarak faaliyet yürüteceği, her bir üst koordinasyonun aralarındaki ilişkilerinin de Bağımsız Gençlik Hareketi Genel Koordinasyonu tarafından yürütüleceği belirtilmiştir.

1.4.2.2. KONGRA-GEL (Kürdistan Halk Kongresi-Kongra Gelê Kürdistan)⁴⁵

Teröristbaşı A. Öcalan'ın yakalamasının akabinde sözde ateşkes ilan eden terör örgütü SERHİLDAN olarak adlandırılan eylemlerinde müzahir kitlenin katılımlarının az olması, gerçekleştirilen eylemlerin etkisiz olması ve HPG'den kaçışları engellemek amacıyla 27 Ekim- 6 Kasım 2003 tarihlerinde gerçekleştirdiği (sözde) IX. Kongresinde KADEK ismini KONGRA-GEL şeklinde değiştirmiş, mücadele biçimini Siyasi Serhildan (Siyasal-Legal-Kültürel Boyutlu kitlesel faaliyetler) olarak açıklamıştır.

PKK terör örgütü; A. Öcalan'ın serbest bırakılması, KONGRA-GEL'in muhatap alınması, örgüte yönelik operasyonların durdurulması, Kürt kimliğinin Anayasada tanınması, koruculuk sisteminin kaldırılması şeklindeki taleplerin gerçekleştirilmediği gerekçesiyle 1 Haziran 2004' te sözde tek taraflı ateşkesten vazgeçerek eylem sürecini başlattığını duyurmuştur.

27 Ekim-06 Kasım 2003 tarihleri arasında PKK'nın IX. Kongresi (sözde KONGRA-GEL kuruluş kongresi) Irak'ın kuzeyinde Irak-İran sınırındaki Kandil alanında gerçekleştirilmiştir. Kongre sonrası yapılan açıklamada kongrenin

⁴⁴ Ankara Cumhuriyet Başsavcılığı İddianame, https://pressinarrest.s3.amazonaws.com/documents/Hayri_Demir-Sibel_Hurtas_Iddianame-Yuklenecek.pdf, (02.05.2019), s. 6.

⁴⁵ Bu alt başlık oluşturulurken; Temizöz, s. 430; Algan, ss. 97-127'e başvurulmuştur.

KADEK'in II. olağanüstü kongresi olduğu, kongrede KADEK'in kendisini fesh ettiği örgütün adının KONGRA-GEL (Kürdistan Halk Kongresi) adı altında devam edeceği ilan edilmiştir.

KONGRA-GEL tüzüğünde; Tüzüğün Genel Esaslar, Üyelik, Örgüt Yapısı, Örgüt işleyişi ve Disiplin İhlalleri olmak üzere (5) temel bölümden oluştuğu, örgütün adının KONGRA-GEL (Kürdistan Halk Kongresi) olarak belirlendiği, örgütün amacı özetle; Demokratik-Ekolojik Devrime öncülük etmek ve sözde Kürt sorununu demokratik birlik temelinde, Demokratik Ortadoğu Birliği hedefine uygun olarak çözme amaçları şeklinde tanımlanmaktadır.

PKK terör örgütü, bir taraftan vatandaşa yönelik katliam faaliyetlerine devam ederken, bir taraftan da bölgenin gerçeklerini önemli oranda göz önünde bulundurmuş ve bölgedeki insanların toplumsal geriliğini ve şiddete verebileceği tepkiyi önceden hesaplayarak bölgede şiddete başvurulduğu takdirde, insanların bastırılarak kontrol altına alınabileceği yolunda daha kapsamlı değerlendirmeler yapma cihetine gitmiştir. Neticede, dağlarda üslenmiş bulunan silahlı örgüt gruplarının kitleleri sindirmek amacı ile, kendilerine istenilen desteği vermeyen kesimlerden başlayarak, daha büyük çaplı katliamlara yöneldikleri görülmüştür.

Mart 1990 tarihinde başlayan sokak gösterileri, örgüte propaganda ve eleman-mali-lojistik destek konusunda büyük avantajlar sağlamıştır. Bu açıdan özellikle IV. Kongre ile birlikte sokak gösterileri örgüt açısından ön plana çıkmıştır. Sokak gösterilerinin tırmandırılması için nelerin yapılması gerektiği üzerinde durulmuştur. Ağustos 2000 tarihinde gerçekleştirilen PKK Parti Meclisi 2. Toplantısında yeni dönem stratejisinin temel uygulama metodu olarak "SİYASAL SERHİLDAN" ın öz itibarıyla siyasi amaçlı ve kitlesel boyutlu olması özellikle belirtilmiştir. Örgüt bu faaliyet metodunu yurt içinde legal olarak oluşturduğu paravan örgütlenmeler vasıtasıyla ve daha birçok tali eylem biçimleriyle karıştırarak sürdürmeyi hedeflemiştir.

Örgüt Serhildan'ın tanımını "Kendini yasal alanda ifade edemeyen halkın yasalara rağmen siyaset yapma ve kendini ortaya çıkarma" mücadelesi olarak ifade etmiştir. Serhildan ile ilgili yapılan değerlendirmede; Serhildan'ın diğer bir adımın sivil itaatsizlik olduğu, askeri yollar dışında sistemi reddettiği, çıkarlarına uygun olmayan tüm uygulamaları, yasaları ve davranışları askeri şiddet içermeyen ve yıkıcı

olmayan yollarla reddettiği şeklinde tanımlayarak sivil itaatsizliği halk ayaklanması olarak değerlendirmiştir.

Terör örgütünün 2000 yılı Şubat aylarında gerçekleştirdiği (sözde) VII. Kongresinde bazı önemli kararlar alarak stratejisinde değişiklikleri gitmiştir. 1980’li yıllardan itibaren örgütün terör eylemlerinin dayanağı olan “zor” stratejisi yerine 2000 sonrası dönemde “meşru savunma” stratejisi ikame edilmiş, bu stratejisi çerçevesinde eylem ve örgütlenme tarzı şekillendirilmiştir.

Terör örgütü tarafından 2002 tarihinde gerçekleştirilen (sözde) VIII. Kongresinde yeni döneme ilişkin kararlar alınarak “Serhildan (Başkaldırı)” tarzı eylemler benimsenmiştir. 2004’ten sonraki süreç yeni bir periyot şeklinde değerlendirilebilir. 2003’ten sonra meydana gelen olaylarla KCK oluşumuna kadarki dönemde silahlı şiddet yerine toplumsal eylemlerin veya örgütün tabiriyle Serhildan (Sivil İtaatsizlik- Kitleli Şiddet Eylemleri) eylemlerinin ön plana getirilmesi hedeflenmiştir. Bu tür eylemleri iki ana gruba ayıracak olursak; küçük ama yaygın kitleli hareketler ve geniş kitle eylemleri “Aktif Eylemler”, giyim kuşamla mesaj verme, evlerden slogan atma, ışıkları karartma, vb. şeklindeki eylemler de “Pasif Eylemler” olarak nitelendirilebilir.

2010 yılı Haziran ayından beri PKK/KCK terör örgütü şiddet eylemlerini Topyekûn Savunma Aşaması diye isimlendirdiği yöntemle artırmıştır. Aynı dönemde örgütün üst düzey yöneticileri ile Abdullah Öcalan tarafından sıkça dile getirilen “Topyekûn Savunma” ve “Devrimci Halk Savaşı” ifadeleri terör örgütünün şehir merkezli stratejisinin temelini oluşturmaktadır. Nitekim terör örgütü 2011 yılı ve sonrası dönemde yaptığı uyguladığı şiddet hareketlerini devrimci halk savaşı tezine bağlamıştır.

PKK/KCK tarafından ortaya konulan devrimci halk savaşı stratejisi, Serhildan eylemleri ve silahlı unsurlar olmak üzere iki temel ayak üzerinden yürütülmek istenmiştir.

PKK/KCK terör örgütü tarafından günümüze kadar Serhildan tarzı eylemler incelendiğinde; gerçekleştirilen bütün eylemlerin terör örgütünün sürece göre değişen talimatları ile yapıldığı, eylemlerin hepsinde örgüt elebaşı ve terör örgütü lehine sloganlar atıldığı, örgüt elebaşının posterleri ile terör örgütüne ait sözde bayrakların açıldığı, yine örgüt elebaşına ait talimat niteliğindeki çağrılarının müzahir

kitlece eylem talimatı olarak algılanarak gecikmeksizin yerine getirildiği, eylemlerin basın Açıklaması, etkinlik, festival, konser adı altında yapılarak asıl amacın gizlendiği, gerçekleştirilen tüm faaliyetlerin amacının müzahir kitleyi canlı tutup, eylemsellik sürecinin üst seviyede kalmasını sağlamak olduğu, yapılan tüm silahlı eylemlerin amacının kaos ortamının sürmesi, bölgede korku ve paniğin devam etmesi böylece vatandaş üzerinde baskı oluşturulması, güvenlik güçlerinin zaafiyet içinde olduğunun gösterilmesi ve eylemlere katılan gençlerin örgütlü bir şekilde hareket ettiği, terör örgütüne ait gençlik yapılanması içinde bulundukları ve terör örgütüne ait merkezi gençlik örgütlenmesinde bulunan şahıslar tarafından denetlendikleri, yönlendirildikleri ve konumlarının belirlendiği görülmektedir.

Örgüt tarafından “Siyasal Serhildan” olarak ifade edilen eylemlere bakıldığında Kamu kurum ve kuruluşları binalarını ve araçlarını tahrip etme, yakma, yıkma, yağmalama, molotof kokteyli atma...vb. eylemlerin sivil itaatsizlik olarak adlandırılması mümkün değildir.

1.4.2.3. KKK (Koma Komalen Kurdistan -Kürdistan Demokratik Konfederalizm)⁴⁶

PKK/KCK terör örgütü, terörist başı Abdullah Öcalan’ın yakalanmasından sonra terörist kimliğinden sıyrılarak siyasi bir hüviyet edinmek amacıyla çeşitli arayışlar içine girmiştir. Bu doğrultuda ilk olarak; hedeflerinin bağımsız bir kürt devleti kurmak yerine, Türkiye Cumhuriyeti Devleti hudutları dahilinde hukuki olarak tanınmış kültürel kimlik, özyönetim ve siyaset serbestisi istediklerini ileri sürmüştür. Belirtilen amaca ulaşmada başvurulacak temel eylem biçiminin kitlesel eylemleri barındıran sözde “Siyasal Serhildan” olduğunu açıklamıştır.

Terörist başının talimatları doğrultusunda sözde “Siyasal Serhildan” ı temel eylem biçimi olarak benimseyen PKK/KCK terör örgütü hedeflerin geniş halk yığınlarınca benimsediğini gösterebilmek iddiasıyla, baskı altına aldığı kitleler üzerinden örgütsel taleplere ve teröristbaşına meşruiyet kazandırmaya çalışmıştır. Öte yandan bölücü örgüt teröristbaşı tarafından belirlenen hedef ve metotlar doğrultusunda yeniden yapılanma sürecine girmiştir. İlk olarak 2001’de yeniden

⁴⁶ Bu alt başlık oluşturulurken Temizöz, ss. 432-437; Algan, ss. 100-102’ e başvurulmuştur.

yapılanma faaliyetleri adı altında silahlı yapılanması ARGK yerine HPG, cephe örgütlenmesi ERNK'nın yerine YDK kurulmuştur. Bunların yanı sıra basın yayın, gençlik, kadın, kültür vb. alanlarda faaliyet sürdürülen oluşumlar yeniden yapılandırılarak tüm alt ve bağlı örgütlenmelerin isimlerinde değişikliğe gidilmiştir. Bölücü örgütün “yeniden yapılanma” kapsamında gerçekleştirdiği en dikkat çekici değişim Nisan 2002’de ismi kanlı eylemler ile özdeşleşmiş olan PKK yerine KADEK kurulması olmuştur. Gerçekleştirilen değişim ile silahlı aparat ARGK ve cephe yapılanması ERNK'nın ardından PKK feshedilerek, yerine siyasal mücadeleyi esas aldığı ileri sürülen KADEK'in kuruluşu ilan edilmiştir.

11 Eylül 2001 tarihinde Amerika Birleşik Devletleri'ne gerçekleştirilen terör eylemi akabinde batı dünyasının terör örgütleri ile mücadelede daha istikrarlı bir tutum ortaya koyması bölücü örgütün bu konjonktürde terörü esas alan PKK yerine özgürlükleri esas alan bir yapının getirildiği mesajını vermek istemesi etkili olmuştur.

Yapılan değişimler bölücü örgüt içerisinde kafa karışıklıklarına sebep olmuş, değişimlerin farklı algılanmalarından kaynaklanan hizipleşmeler kendini göstermeye başlamıştır. Aynı dönemde ABD'nin Irak'ı 2003 yılı Mart ayında işgali, örgütü yeni değişiklikler yapmaya zorlamıştır. Bu kapsamda ilk olarak terör örgütü imajından sıyrılamayan KADEK feshedilerek, Kasım 2003'te KONGRA-GEL ilan edilmiştir.

KONGRA-GEL'in oluşturulması örgütte devam etmekte olan bölünmeyi derinleştirmiştir. Böylece terörist başının belirlediği strateji çerçevesinde silahlı unsurları yedekte tutarak PKK'ya siyasal ve toplumsal meşruiyet kazandırma çabaları geri plana itilmiş, 01 Haziran 2004'te Irak'ın kuzeyinde bulunan örgüt kamplarında yapılan KONGRA-GEL'in 2. Genel kurulunda yeniden silahlı faaliyetlere başlanması kararlaştırılmıştır.

Yine bölücü örgütün, şiddet eylemlerini yeniden tırmandırma kararında, hizipleşme ve kopmalara son vererek yeniden toparlanmayı sağlamak hedefi öncelikli olarak etkili olmuştur.

Özetle terör örgütü içerisinde bulunduğu ideolojik anlamda bunalımı, şiddet eylemlerini tırmandırarak ve terör örgütü elebaşısının ortaya attığı Kürdistan Demokratik Konfederalizmi'nde belirlenen örgütlenme modeli eylem tarzını hayata geçirerek aşmaya çalışmıştır.

Başlangıçta soyut ve simgesel olmaktan öte niteliği bulunmayan Kürdistan Demokratik Konfederalizmi projesi zaman içerisinde teorik kalıpları oluşturularak, örgüt kadrolarına benimsetilmeye çalışılmıştır. Terör örgütünün yayın organı ROJ TV'nin 20 Mart 2005 tarihli yayınında yeni projenin ilanı yapılmış ve söz konusu proje hakkında; Ulus-devlet sisteminin yeni yüzyılla birlikte toplumsal demokrasi ve özgürlüklerin önünde önemli bir sorun haline geldiği, dünya genelinde mevcut siyasal kaosun, Demokratik Konfederal Sistem ile aşılabileceği iddiaları gündeme getirilmiştir.

Açıklamada yeni proje çerçevesinde; Kürtlerin yaşadığı alanlarda Avrupa Birliği Hukuku, Üniter Devlet Hukuku (Türkiye, Irak, İran ve Suriye'deki mevcut hukuk sistemleri) ve Demokratik Konfederal Hukuk olmak üzere (3) hukuk sisteminin geçerli olacağı belirtilmiştir. Açıklamanın devamında ise; Demokratik Konfederalizmin toplumsal sorunları şiddete başvurmadan barış politikası ile çözülmesini esas aldığı, ancak saldırılar karşı meşru savunma hakkının sürdürüleceği, Demokratik Konfederalizmin 4 parçaya ayrılmış ve dünyanın her bölgesinde bulunan Kürt halkının demokratik birliğinin ifadesi olduğu, Kürtlerin kendindeki sorunların çözümünde demokratik birlik ilkesini esas aldığı ileri sürülmüştür.

Devam eden süreçte teröristbaşının örgüte empoze ettiği bu oluşumun örgütlenmesi ve işleyişini ortaya koymak amacıyla Kürdistan Demokratik Konfederalizmi Sözleşmesi taslağı adıyla bir metin hazırlamıştır.

Söz konusu metinde; örgütsel sistemin adının Kürdistan Demokratik Konfederalizmi olduğu, Kürdistan Demokratik Konfederalizminin birey, kurum ve organizasyonlarının iştirakiyle oluşacağı, amacının Kürt sorunun demokratik çözümü gerçekleştirilerek Kürt kimliğinin kabul ettirilmesi ve Kürt kültürünün gelişimini sağlamak olduğu, ülkeye ve halka yönelen sözde saldırılara karşı meşru savunma temelinde mücadele edileceği ve Kürtlerin demokratik konfederalizmin ilkeleri temelinde birliğini esas alacağı belirtilmiştir.

Bu açıklamalardan hareketle teröristbaşı ve örgüt üst düzey yönetiminin, devlet kurmak gibi bir niyetleri olmadığını sürekli tekrar etmelerine rağmen KKK sisteminin bir devlet sisteminin temel organları olan yasama, yürütme ve yargı olmak üzere üçlü bir sistem üzerine kurgulandığı görülmektedir.

Nitekim söz konusu taslakta KONGRA-GEL'in halkın en üst yasama organı olduğu, yürütme konseyinin KKK sisteminin icra gücü olduğu ve yargı bölümünün ise Halk Özgürlük Mahkemeleri, disiplin kurulları ve Halk mahkemelerinden oluşturulacağı açıkça ortaya konmuştur.

Bu temel organların yanı sıra sistemin ideolojik organı olarak terör örgütü PKK'nın Nisan 2005'te yeniden kurulduğu duyurulmuştur. Bölücü örgüt Demokratik Konfederalizm adıyla lanse etmeye çalıştığı yeni örgütlenme ve faaliyet tarzı ile resmi ve geleneksel kurumlar dışında kalan ve teröristbaşı tarafından üçüncü alan olarak adlandırılan kesimleri en yaygın düzeyde organize ederek, hedefleri doğrultusunda hedefleri doğrultusunda hareket geçirmeyi amaçlamıştır.

İKİNCİ BÖLÜM

PKK/KCK TERÖR ÖRGÜTÜNÜN LEGALLEŞME FAALİYETLERİ

2.1. KCK’NIN KURULUŞ VE YAPILANMA AŞAMASI⁴⁷

Bölücü terör örgütü PKK, kuruluş sürecinde ideolojik olarak Marksist-Leninist düşüncüyü benimsemiştir. Sosyalist sistemin 1990’lı yıllarda Sovyetler Birliği başta olmak üzere Doğu Avrupa ülkelerinde çöküş sürecine girmesiyle birlikte, örgütün ideolojik söylemleri de değişmiştir.

Teröristbaşının 1999 yılında yakalanması akabinde ise örgütün temel ideolojisi açısından Marksist/Leninist ideoloji ve Kürtçü motifler baskın bir nitelik taşımaya devam etse de, demokrasi kavramının istismarına dayanan bir söylem geliştirilmiştir. Bu söylem değişikliğine paralel olarak örgütün nihai hedefinin de değiştiği iddiaları dönemin konjonktürü içerisinde gündeme taşınmıştır.

Bu minvalde örgütün talepleri başlangıçta “demokratik cumhuriyet” olarak ifade edilmiş, ancak zamanla taleplerin çitasının yükseltilmesine paralel olarak “demokratik konfederalizm ve demokratik özerklik söylemleri ön plana çıkarılmıştır.

Irak’ın kuzeyinde yer alan örgüt kamplarında 16-22 Mayıs 2007 tarihleri arasında “KONGRA-GEL 5. Genel Kurulu” adlı bir toplantı gerçekleştirilmiştir. Kurulda; örgüt tarafından final süreci olarak ifade edilen bu süreçte tüm yapılanma ve sempatizanların aktif olarak mücadeleye çağrılması ayrıca teröristbaşı Abdullah Öcalan’ın;

Ben bu nedenle KCK sistemini önermiştim. KCK açılımı Koma Ciwaken Kurdistan’ dır. KCK sistemi, demokratik toplumsal diyalektik bir sistemdir. Kürtler bulunduğu her parçada, o devletlerle demokratik bir diyalog ve yöntem geliştirirler. Bunlar birbirlerinin karşıtı gibi ak ve kara değildir. ... Bu nedenle KCK, tüm Kürtleri temsil eder. Ve her parçada Kürtler adına politika üretir. KCK, İran’la, Suriye’yle, Türkiye’yle hatta Irak’la Kürtler adına görüşmeler yapabilir ve onlarla demokratik diyalogu geliştirir. KCK hakkında çok daha derin felsefi çözümlerim var ancak şimdilik burada bitiriyorum.⁴⁸

şeklindeki talimatları doğrultusunda KKK’nın isminin KCK (Koma Ciwaken Kurdistan) olarak değiştirilmesi kararı alınmıştır.

⁴⁷ Bu alt başlık oluşturulurken Temizöz, ss. 526-534; Algan, ss. 102-106’a başvurulmuştur.

⁴⁸ 04.Nisan 2007 tarihli görüşme notu:

ANF/İSTANBUL <http://www.yeniozgurpolitika.com/?bolum=haber&hid=15633>, (05.05.2019).

KCK örgütlenme modelinde Yasama, Yürütme ve Yargı olarak örgütlenmeler oluşturulmuş, yeni örgütlenme modeli örgüt mensuplarına ve müzahir kitleye “Final Niteliğinde Yeni Bir Dönem Başladı” şeklinde duyurulmuştur.

Söz konusu değişimin gerekçesi “KCK Sözleşmesi”nde;

...2005 yılının Newroz’unda Kürt halkının demokratik ve komünal yaşamının tarihsel geleneğine sahip çıkarak, toplulukların devlet dışı demokratik konfederasyonu olarak inşasına başladığımız KKK sistemi, demokraside ve toplumculuk anlayışında derinleşerek gelişirken, toplumculuğu daha güçlü vurgulamak ve devletçi konfederasyonlardan farkını belirginleştirmek amacıyla ismini Koma Civakên Kurdistan (Kürdistan Demokratik Toplum Konfederalizmi) olarak değiştirmiştir..⁴⁹

şeklinde ifade edilmektedir. Yapılan araştırmalarda sözleşme incelendiğinde; örgüt tarafından bir devlet modeli gibi tasarlanan KCK sisteminin anayasası niteliğinde hazırlandığı anlaşılmaktadır. Anayasaların giriş bölümünde bazı felsefi görüşlere ve ilkelere yer verildiği gibi KCK sözleşmesinin ön söz ve başlangıç bölümünde, örgütün yeni ideolojik söylemi ana hatlarıyla özetlenmektedir. “Önsöz” bölümünde teröristbaşının savunmalarında dile getirdiği tezler (7) madde halinde özetlenmiştir.

PKK/KCK terör örgütünün KCK sistemine geçişle birlikte örgütü bir devlet sistemi gibi yapılandırarak örgütün yapılanmaları ile örgüt üyelerini sistematik bir yapıya ulaştırmayı hedeflediği, dönemsel şartlara göre sisteminde bazı yapısal değişikliklere gittiği, yapılan bu değişikliklerin ise; Kongra-Gel 7. Genel kurul toplantısında “KCK Sözleşmesine İlişkin Değişiklik Önergesi” çerçevesinde sözleşmede bazı değişikliklere gidildiği, bu değişikliklerin Yasama, Yürütme ve Yargı alanlarında genel yapılanmayı etkilemeyecek nitelikteki değişiklikler olduğu, Kongra-Gel 9.Genel Kurul toplantısında KCK üst yapılanmasında KCK Genel Başkanlık Konseyi adı altında 3 kadın ve 3 erkek üyeden oluşan yeni bir örgütlenme oluşturulduğu, KCK Yürütme Konseyi ile Kongra-Gel Başkanlığı Eşbaşkanlık yönetimi şeklinde yeniden yapılandırıldığı, HPG 7. Konferansında HPG yapılanmasında revizyona gidildiği, HPG ana karargahı yerine Halk Savunma Merkezi Anakarargahı olarak değişiklik yapıldığı, yeni yapılanmanın NPG (Navende Parastina Gel) şeklinde üst silahlı yapılanma olarak faaliyetlerini sürdürdüğü, HPG yapılanmasının alt oluşumlarında varlığını ve ismini devam ettirdiği anlaşılmaktadır.

⁴⁹ KCK Sözleşmesi, 2007, madde:3 aktaran: Tayfun Sezer, “Manifestodan KCK Sözleşmesine PKK/KCK’daki Söylem”, Polis Akademisi Güvenlik Bilimleri Enstitüsü Uluslararası Güvenlik Anabilim Dalı, **Uluslararası Güvenlik ve Terörizm Dergisi** • Cilt: 3 (1), s. 21, <http://www.acarindex.com/dosyalar/makale/acarindex-1423936126.pdf>, (17.05.2019).

KCK sözleşmesi ve 2007 sonrası yapılan bazı yapısal revizyonlar çerçevesinde KCK alt ve parça örgütlenmelerinin alanda faaliyet yürüten örgütlenmeleri ele alındığında, KCK sözleşmesine bağlı şekilde örgütlendiği, bazı siyasi ve legal görünümlü oluşumlarında her ne kadar sözleşmede isimleri yer almamış olsa da bu yapılanma içerisinde faaliyet yürüttüğü anlaşılmaktadır.

KCK ilk olarak Türkiye kamuoyunun gündemine 2009'un başında, ikinci olarak ise 2010 Aralık ayında gerçekleştirilen kapsamlı tutuklama dalgalarıyla girdi.

O dönemde medyada her ne kadar, KCK oluşumundan "PKK'nın şehir yapılanması" olarak bahsedilmiş olsa da, KCK'nın gerçek tanımı bu değildir. Yukarıda verdiğimiz bilgiler doğrultusunda KCK'nın ne olup olmadığını kendi deyimleriyle de toparlayacak olursak; KCK kısaltmasının açılımı "Koma Civaken Kurdistan" olup "Kürdistan Halklar Topluluğu" olarak adlandırılmaktadır. Teröristbaşı Abdullah Öcalan'a ait "Bir Halkı Savunmak" adlı kitabında zemin oluşturmaya çalıştığı Demokratik Konfederalizm minvalinde örgütün revizyonu ile kurulmuştur. Öcalan tarafından öne sürülen ve ulus devlete alternatif olan Demokratik Konfederalizm, Orta Doğu'daki sorunlara çözüm olarak da önerilmiştir. Sonuç olarak KCK, PKK ve diğer Kürt bölgelerinde varlığını sürdüren PKK uzantılarının koordine edildiği sözde bir yürütme organı niteliğindedir.

Mayıs 2007' de Suriye, Irak, İran, Türkiye ile yurtdışında yaşayan Kürtleri temsilen toplam 213 kişinin katıldığı Kandil'deki 5. Kongre'de KKK'nin ismi KCK olarak değiştirilerek, Türkiye odaklı bir yapılanmadan farklı olarak Suriye, Irak, İran ve Türkiye Kürtlerini kapsayacak çatı bir örgütlenme olması öngörülmüştür. Bu yapılanmada; Abdullah Öcalan "KCK Başkanı" olarak belirlenerek, görev süresi iki yıl olacak şekilde ve yine bir başkan ve 30 üyeden oluşan bir Yürütme Konseyi kurulmasına karar verilmiştir. Hâlâ, Murat Karayılan KCK Yürütme Konseyi Başkanlığı'nı yürütmektedir.

Bölücü terör örgütü PKK'nın iç dinamikleri örgütün mevcudiyetini idame etmek amacıyla KCK üst yapılanmasının oluşturulduğunu göstermektedir. İlk eylemini gerçekleştirdiği 1984'ten bu yana şiddet eylemlerine devam eden terör örgütü, uzun süre dağ kadrosunda bulunan ve sözde Kürdistan'ın bir türlü kurulmadığını gören örgüt mensuplarını daha fazla kırsal alanda tutulmayacağını gayet iyi bilmektedir. Zira örgüt mensuplarında umutsuzluk, hayal kırıklığı, büyük

bir bıkkınlık ve yorgunluğun olduğu söylenebilir. Öte yandan örgüte her geçen yıl eleman katılımlarının azaldığını söylemekte yerinde olur. Tüm bu gelişmeler sebebiyle uzun vadede örgüt mensuplarını dağda tutamayacağını, dağdaki örgüt mensubu sayısının azaldığını fark eden PKK terör örgütü, bu yapılanmayla şehirlere inmek istemektedir.

KCK, A. Öcalan'ın dört ayaklı önermesi, Demokratik Toplum Kongresi, Demokratik Siyaset Akademisi, Kent Meclisleri, Kooperatifçilik doğrultusunda örgütlenerek faaliyet göstermektedir.

KCK sisteminin tabana yayılmasında en önemli faktör olan Kent Meclisleri, Halk Meclisleri'nin şehirlerdeki izdüşümüdür. Demokratik Siyaset Akademisi, yeni bir Siyaset Akademisi Kampüsü şeklinde oluşturularak, yasadışı KCK yapılanmasına yol göstermesi amacıyla, aydın bir kesimden alt yapı oluşturulmak istenmektedir. Bu doğrultuda Demokratik Toplum Kongresi (DTK), geniş katılımcıların yer aldığı sözde yeni bir anayasa hazırlamıştır. Kooperatifçilik ile bölgede etkin olan üretim kaynaklarının elde edilmesi amaçlanmakta ayrıca Mavi Kampanya ve Kumbara gibi faaliyetlerle örgüte mali kaynak sağlanmaktadır.

KCK'nın ülkemizdeki faaliyetlerini "KCK Türkiye Meclisi" ya da "KCK Türkiye Koordinasyonu" yürütmekle birlikte, örgütsel dökümanlarda "KCK/TM" ya da "KCK/TK" olarak yer almaktadır.

Özetle PKK terör örgütü, yasal siyasi bir yapılanma maskesiyle yurtiçinde ve yurtdışında meşruiyet kazanmak aynı zamanda silahlı gücünü korumak ve varlığını sürdürebilmek için KCK yapılanmasını oluşturmuştur. KCK sisteminde, Kürt nüfusunu sosyo-kültürel ve ekonomik olarak bulundukları tüm alanlarda kontrol etmek maksadıyla oluşturulan yapısında totaliter özellikler barındıran alternatif bir devlet tasarısı olduğu anlaşılmaktadır. Bölücü terör örgütü, hedef bölge olan Doğu ve Güneydoğu Anadolu' da sosyal yaşamın tüm alanlarını elde ettikten sonra silahlı kanadı olan kırsal kadrosunu peyder pey tasfiye etme sürecinin ardından varlığını KCK yapılanmasıyla devam ettirmeyi planlarken, devletin siyasi otoritesiyle pazarlıklarını da şehirlerde yapmayı planladığı kitlesel şiddet eylemleriyle devam ettirecektir.

Öte yandan örgüt bu yapılanma ile devletin özellikle yerel ölçekteki imkanlarını kendi hedefleri doğrultusunda kullanmakta, ilk etapta Suriye, Irak, İran

2.1.1. KCK Yapılanması⁵¹

2.1.1.1. KCK Önderliği

Söz konusu örgüt yapısının önderi ve kurucusu kabul edilen şahıs, teröristbaşı Abdullah Öcalan'dır.

2.1.1.2. KJB (Yüce Kadınlar Birliği-Koma Jinen Bilind)

Örgütün kadın yapılanması olup, kadınların şehir ve kent merkezlerinde en küçük yerleşim birimi olan mahallelere kadar örgütlenmesini sağlar.

2.1.1.3. Yasama

2.1.1.3.1. Kongra Gel (Kürdistan Halk Meclisi-Kongra Gele Kurdistan)

KCK terör örgütünün en yüksek yasama organı Kongra Gel'dir. Yapı, 2 yılda bir örgüt üyelerince seçilen 300 üyeden oluşarak komisyon temeline göre çalışır. Bahse konu komisyonlar; ideolojik, siyasal, sosyal, maliye, halk savunma, kadın ve halkla ilişkiler örgütlenme komisyonlarıdır.

Kongra Gel yapısı içinde parti adı altında faaliyet gösteren terör örgütleri ülke dağılımları şu şekildedir:

- PJAK (Kürdistan Özgür Yaşam Partisi - Partiya Jiyane Azade Kurdistan) / İran
- PÇDK (Kürdistan Demokratik Çözüm Partisi- Partiya Çaresera Demokrati Kurdistan) / Irak
- PYD (Kürdistan Birlik Partisi- Partiya Yekitiya Kurdistan) / Suriye
- PKK (Kürdistan İşçi Partisi- Partiya Karkeran Kurdistan) / Türkiye

⁵¹ Atilla Sandıklı, "KCK Terör Örgütünün Yapısı ve Faaliyetleri", **TUIC Akademi**, 29.03.2011, <http://www.tuicakademi.org/kck-teror-orgutunun-yapisi-ve-faaliyetleri/>, (17.05.2019), Temizöz, ss. 526-534.

2.1.1.3.2. Halk Meclisleri

Yasadışı KCK yapılanmasında Kongra-Gel, İran, Irak, Suriye ve Türkiye’deki mevcut yapıları temsil etmek üzere düzenlenmiştir. Bunun yanında Halk Meclisleri, bulundukları ülkede en üst yasama organı olup nüfus büyüklüğüne göre 100 ila 250 kişiden oluşur. Demokratik Ekolojik Toplum Koordinasyonları bahse konu meclislerin temel icra organı olup, Kongra-Gel ve bağlı oldukları Halk Meclisi kararlarıyla örgütün sözde en üst icra organı olan Yürütme Konseyi genelgelerini uygulamaya geçirirler. Yine kendi içinde üçe ayrılır:

Bunlardan ilki Eyalet-Bölge Meclisleridir. Eyalet-Bölge Koordinasyonu temel icra organı olup görev alanları içinde en üst yasama organıdır. KCK 21. Maddeye göre mevcut ülkenin yapısına göre oluşturulur ve bu minvalde örgütlenerek sistem içinde yer alır. Meclis üye sayısı nüfusa göre, örgütsel etkinliğe göre değişkenlik gösterir. KCK yapılanması içinde Türkiye, Amed (Diyarbakır), Serhat (Erzurum), Çukurova ve Ege bölgeleri olmak üzere 4 Eyalet-Bölge olarak belirlenmiştir.

Halk Meclislerinin illerde oluşturulan yapılanması Kent Meclisleri ise şehrin nüfus yoğunluğuna göre 250-400 üyeden oluşan yapılardır. Bulundukları yerleşim alanlarında terör örgütünün amaçları kapsamında siyaset üretme ve örgütçe belirlenen problemleri çözme yerleridir. Halk delegeleri, doğal delegelik ve kurum delegeleri Kent Meclisleri sistemini meydana getirmektedir; Halk Delegeleri; herhangi bir tüzel kişiliğe sahip olmayan kişiler, Doğal Delegelik; yerelde seçilen milletvekilleri, Belediye başkanı, il genel meclisi temsilcileri, belediye meclis üyeleri, siyasi parti başkanları, sivil toplum kuruluşlarının başkanları, Kurum Delegeleri: kurumlar tarafından belirlenen kişiler.

Kent Meclislerinin amacı; ilçe ve mahalle meclisleri oluşturarak kürt halkının yaşam alanlarını kontrol etmek, halk üzerinde mevcut baskıyı artırmak, konfederal yapılanma fikrini tabana yaymak, toplumu kışkırtıcı şiddet eylemleri yapmak ve çeşitli oluşumlarla (kooperatif vb.) vatandaşın para elde etmektir.

Kasaba ve mahalle örgütlenmeleri ise; bahse konu alanlarda yaşayan vatandaşın (sözde) demokratik iş ve işlemlerini yürütme organıdır. Köy ve sokak örgütlenmeleri ise; Komünler adı altında halkı örgütün amaç ve hedefleri

doğrultusunda örgütleyen yapılar, Komün Yönetimi adlı oluşum KCK kararları ile komünce alınan kararları uygulayan yapı ve son olarak Ocak ise; örgüt mensuplarının eğitildiği Demokrasi Evleri adlı yerlerdir.

2.1.1.4. Yürütme

Yürütme Konseyi; örgüt yapılanmasında sözde en üst icra organıdır. Terör örgütü elebaşının ve dağ kadrosu kontrolündeki Kongra Gel'in aldığı kararları yerine getirmekle görevlidir. Yürütme Konseyi, iki yılda bir seçilen bir başkan ve otuz üyeden oluşur. Yürütme Konseyi Başkanı, terör örgütü elebaşı A. Öcalan tarafından görevlendirilirken Kongra Gel'ce tasdiklenir. Yürütme; Siyasal, Ekonomik, Sosyal, İdeolojik ve Halk Savunma Alan Merkezleri şeklinde örgütlenmektedir.

2.1.1.4.1. Halk Savunma Alan Merkezi

Örgüt sistemi içinde silahlı kanat olarak HPG (Halk Savunma Güçleri) tasarlanmıştır. Bölücü örgüt silahlı eylemlerini HPG oluşumuyla şehirlere taşımayı öngörmüştür.

2.1.1.4.2. Ekonomik Alan Merkezi

Örgütün maliye ve ekonomik politikalarını geliştirir ve uygular. Yatırım ve istihdama yönelik projeler geliştirir. Ancak bu tanımlamanın ardında örgüte para toplama ve transfer işlemleri, uyuşturucu ticareti ve haraçla maddi kaynak oluşturma faaliyetleri dikkat çekmektedir.

KCK Türkiye Yapılanmasının Ekonomik Alan faaliyetlerini şu şekilde özetlenebilir;

- Yurtdışından GÖÇ-DER ismine gelen ve yurtiçinde yaşayan örgüt ailelerine verilen paralar,
- Yurtdışı ve yurtiçinde faaliyet gösteren belediye başkanları tarafından örgüt elemanlarının hesabına aktarılan aidatlar
- Arazi vb. yolsuzluklar aracılığıyla elde edilen kazançlar,

- Diyarbakır esnafı ve iş adamlarından Mavi Kampanya ve Kumbara yöntemleriyle elde edilen paralar
- Belediyeler ihalelerinde ihaleyi alan firmalar aracılığıyla elde edilen kazançlar,
- Belediyelerde gerçekleştirilen çalıştırma yolsuzlukları,
- Terör Örgütü adına legal yollarla kurulan ve faaliyetlerini sürdüren şirketler aracılığıyla elde edilen paralar ya da inaktif durumda olan şirketler aracılığıyla kara para aklama.

2.1.1.4.3. Siyasi Alan Merkezi

Siyasi alan merkezi denilen yapıda, Türkiye Cumhuriyeti'ne karşı Kürtlerin ezildiği hatta yok sayıldığı yönünde söylem ve iddialar üretilerek ayrılıkçı faaliyetler yürütülmekte, yurtiçinde ve yurtdışında Kürtlerin yoğun olarak yaşadığı bölgelerde siyasi çalışmalar örgütlendirilmektedir. Siyasi Alan Merkezi eylemlerini; Ekoloji ve Yerel Yönetimler Komitesi, Siyasi Komite, Dış İlişkiler Komitesi, Hukuk Komitesi, Azınlıklar ve İnanç Komitesi aracılığı ile yürütür. Söz konusu komiteler aracılığıyla yapılan faaliyetleri kısaca belirtecek olursak; Kandil-Kırsal-İmralı-Avrupa ile iletişim ve haberleşmenin sağlanması, Kent Meclisleri ve Yerel Yönetimlerin faaliyetleri, kırsalda faaliyet gösteren şahısların ailelerine yakınlarına belediyelerde haksız iş verme, ihale yolsuzluğu vb. yöntemlerle kamu kurumlarını örgüt menfaatleri doğrultusunda suiistimal, sahte evrak ve pasaportlar düzenlemek suretiyle yurtdışına çıkış temin etme, Seçim Komisyonuna ait faaliyetler, Yurtdışı Biriminin Avrupa faaliyetleri, siyasi parti yönlendirme faaliyetleri, bunun yanı sıra Dış İlişkiler Komitesi'nin görevi, uluslararası platformda terör örgütünü legal zemine oturtmak için stratejik ve taktik ittifaklar oluşturmaya çalışmaktır.

2.1.1.4.4. Sosyal Alan Merkezi

KCK yapılanmasında toplumun tamamını kontrol altında tutabilmek amacıyla sosyal alan merkezi faaliyetleri için gerekli politika ve kurumlar oluşturulmaktadır. Sosyal Alan Merkezi'nde; Gençlik Komitesi, Halk Sağlığı Komitesi, Sosyal Komite, Emekçiler Komitesi, Dil ve Eğitim Komitesi, Şehit Aileleri ile Dayanışma ve Gaziler Komitesi, Özgür Kadınlar Birliği (YJA) Komitesi,

Özgür Yurttaşlık Koordinasyonu adı altında 8 farklı komite faaliyet gösterir. Sosyal alan Merkezi bünyesinde gerçekleştirilen faaliyetlere bakıldığında; ölen teröristlerin cenazelerini organize etme, ailelerine yardım etme, yine cezaevinde/gözetiminde bulunan örgüt mensuplarına sahip çıkma, yakınlarını kollama ile kadın ve gençlik faaliyetleri yürütülmektedir.

2.1.1.4.5. İdeolojik Alan Merkezi

İllegal KCK örgütlenmesinin ideolojik-fikri tüm çalışmalarının teşkilatlandırılarak yürütülmesi İdeolojik Alan Merkezi sorumluluğundadır. PKK İnşa Komitesi, Kültür Komitesi, PAJK Komitesi, Bilim-Aydınlanma Komitesi, Basın Komitesi'nden oluşmaktadır. Kürt Enstitüsü, Kürdi-Der, Gün TV, Mezopotamya Kültür Merkezi, Tevçant gibi alt birimler bu merkezi yapının içinde faaliyet yürütmektedir. Teröristbaşının bahane edilerek özellikle kentlerde meydana gelen şiddet eylemleri, örgütün sözde yıldönümü ve önemli atfedilen günlerde gerçekleştirilen kitlesel eylemler, provokasyon ve gündem oluşturma bu komitelerle gerçekleştirilmektedir.

2.1.1.5. Yargı

Yasadışı KCK sisteminde yargı örgütlenmesi Yüksek Askeri Mahkemeler, İdari Mahkemeler, Halk Özgürlükler Mahkemeleri olmak üzere üçe ayrılıp İdari Adalet Mahkemesi adlı bir üst mahkemeye bağlıdır.

2.1.1.5.1. Halk Özgürlükler Mahkemeleri

Sözde Halk Özgürlükler Mahkemeleri olarak adlandırılan yasadışı mahkemeler KCK Sözleşmesi'ne göre "halkın onurunu ve özgürlüğünü koruma ve sözleşmenin uygulanmasını sağlamakla"⁵² görevlidir. Bu mahkemeler ihanet ve teslimiyeti yargılamak, demokratik sistemi ve halk özgürlüğünü savunmakla görevlendirilmişlerdir. Aynı zamanda bu mahkemeler halk yargısına ait en üst organ

⁵² KCK Sözleşmesi, 2007, madde:26'dan aktaran: Sezer, s. 18.

olup, diğer yargı organları temyiz mahkemesi konumundadır. Kendi içinde üçe ayrılır. Kısaca alt mahkemelerine değinelim:

Halk Mahkemeleri; sosyal, siyasal, ekonomik, kültürel vb. alanda meydana gelen olay ve sorunlara, saldırılara bakar ve bu olayları karara bağlar. KCK'nın esas ve temel amacı olan toplumun her alanına ulaşmasında bu illegal adli yapılanma önemli bir görev üstlenmektedir. Yüksek Askeri Mahkemeler; örgütün silahlı kanadında ortaya çıkan suç ve cürümlere bakmakla mükelleftir. Son olarak İdari Mahkemeleri incelediğimizde, illegal yapılanmanın genel organlarında ortaya çıkan görevi ihmal, görevi suiistimal gibi disiplin ihlalleri ile idari görevlerle ilgili davaları yürütür.

2.2. LEGALLEŞME FAALİYETLERİ: STK VE YEREL YÖNETİMLER⁵³

Bölücü terör örgütü PKK'nın kurulduğu dönemin fikri altyapısını ve bu dönemde hüküm süren siyasi akımların bilinmesi kuruluş aşamasındaki bir örgüt hakkında hiç şüphesiz somut bilgiler sunacaktır. Nitekim Türkiye'de daha önce bahsedilen Kürtçülük faaliyetleri, çok partili döneme geçilmesiyle bir nebze ivme kaybı yaşamıştır. Ancak daha sonra söz konusu bu faaliyetler, Adnan Menderes başkanlığındaki Demokrat Parti'nin son dönemlerine tekabül eden ve 1958 Irak darbesi şeklinde de bilinen 14 Temmuz devrimden sonra Molla Mustafa Barzani'nin Irak'a dönüşü için af çıkarıldığı dönemde daha da güç kazanmıştır. Bu dönüş ise bölgedeki Kürtçülük faaliyetlerine hız katmıştır. Dönüşüyle birlikte faaliyetlerine başlayan Barzani; İran, Irak, Suriye ve Türkiye'deki Kürtlerin bir araya gelerek ulusal bir kongre toplaması konusunda söylemlerde bulunmuştur. Nitekim bu durum Türkiye'deki Kürtçülük taraftarlarını cesaretlendirmiş ve konu basın-yayın organlarınca gündeme taşınarak Kürt meselesi ülke gündeminde de yerini almaya başlamıştır.

Ancak dönem içerisinde dile getirilen faaliyetler Türkiye'de 27 Mayıs 1960 Darbesi'nin meydana gelmesi ve Kürtçülük faaliyetlerinde bulunduğu iddia edilen kişilerin tutuklanması nedeniyle çok fazla yaygınlaşmamıştır. Daha sonraki dönemde

⁵³ Bu alt başlık oluşturulurken Atilla Sandıklı, "KCK Terör Örgütünün Yapısı ve Faaliyetleri", **TUIC Akademi**, 29.03.2011, <http://www.tuicakademi.org/kck-teror-orgutunun-yapisi-ve-faaliyetleri/>, (17.05.2019); Temizöz, ss. 523-543'e başvurulmuştur.

geniş özgürlükler içeren 1961 Anayasasının kabul edilmesiyle bu geniş özgürlükler alanını istismar etmeye çalışan dernek, örgüt ve cemiyetler başvurdukları eylem ve faaliyetlerle ülkemizde şiddet ve terör ortamının oluşmasına ve nihayetinde ülke içinde legal veya illegal birçok örgüt kurulmasına neden olmuşlardır. Legal ya da illegal olarak örgütlenen bu cemiyet, dernek ve örgütler kendilerini duyurmak ve propaganda yapmak amacıyla terörü bir araç olarak kullanmıştır. Diğer taraftan da Ortadoğu'daki menfaatlerini korumaya çalışan veya sürdürmek isteyen bazı devletler özellikle bu bölgede istismara müsait olan gruplar üzerinde çalışmalar yapmışlar ve geçmişten beri bu coğrafyada kendi ideolojisini hakim kılmaya çalışan Sovyet Sosyalist Cumhuriyetler Birliği (SSCB), Marksist ideoloji doğrultusunda Kürtçülük düşüncelerini uyandırmaya çalışmıştır.

Bu dönemde Türkiye İşçi Partisi (TİP) içinde oluşan fikir ayrılıklarından sonra 1969 yılında partiden ayrılan bir grup tarafından DDKO kurulmuş, devrimci ismine rağmen Kürt milliyetçiliğine daha yakın bir çizgide bulunmuştur. En belirgin özelliği olarak doğu kökenli üniversite öğrencilerini hızlı bir şekilde örgütleyerek Kürt hareketlerine zemin oluşturması dikkat çekmiştir.

Bu dönemde zirve yapan bölücü hareketlere, sokak çatışmalarına, faili meçhullere ve geniş çaplı öğrenci olaylarına son vermek amacıyla gerçekleştirilen 12 Mart 1971 Muhtırası neticesinde birçok üyesi tutuklanan örgütün geriye kalan elemanları DDKD'ye katılmıştır. Bahse konu bu örgütler sözde "Doğu Sorununa" müteveccih çalışma ve tartışmaların yapıldığı platformlar olma çabasıyla ortaya çıkmışlardır. Yine bu dönemde devam eden faaliyetlere ek olarak 12 Mart sonrasında Abdullah Öcalan tarafından sözde "ülke meselesi, özgürlük meselesi" olarak tanımlanan etkinliklerine meşruiyet kazandırmak için kurulan "ADYOD (Ankara Demokratik Yüksek Öğrenim Derneği)", ilk sosyalist öğrenci derneği olarak dönemin siyasi yapılanmaları içerisinde yerini almıştır. Ancak ADYOD yaydığı fikirler ve öğrenci hareketinde üstlendiği roller aracılığıyla tehlikeli bir hale gelmesi nedeniyle 1975'te kapatılmıştır.

ADYOD'un kurulmasından önce yani 12 Mart Muhtırası sonrasında yaşanan olayları protesto etmek için bildiri dağıtan Ankara Üniversitesi Siyasal Bilgiler öğrencisi bir grup gözaltına alınmış, gözaltına alınanlar arasında bulunan Abdullah Öcalan "slogan atmak" ve "bildiri dağıtmak" suçlarından tutuklanmış ve Mamak

Askeri Cezaevi'ne konulmuştur. Hakkında 8 ila 12 yıl hapis istemi bulunan Abdullah Öcalan tanık yetersizliğinden ötürü 7 ay sonra cezaevinden salıverilmiştir.

Ancak, A. Öcalan'ın farklı örgüt kurma kararının ve bu alandaki faaliyetlerinin, cezasını çekmesi için konulduğu Mamak Askeri Cezaevi'nde ortaya çıktığı kendisinin şu sözlerinden anlaşılmaktadır.

... Hâlâ 12 Mart tutuklamaları fırtına gibi sürüyordu. Deniz'ler Mamak'ta idam edildi. Yine az önce Mahir Çayan'lar katledildi. Mamak'ta ilk defa böyle tutuklu devrimcilerle kaldım... Bu benim profesyonel devrime geçişimdir. Bu tutukluluk döneminden çıkarsak neyi nasıl organize edeceğiz diyorduk. Ulusal sorun (Kürt sorunu) sosyalizmin temelinde ele alınacaktı, Bu kararlaştırıldı.⁵⁴

PKK/KCK terör örgütünün, geniş halk kitlelerinin, yaşanan her olayın kullanılması suretiyle sürdürülmekte olan sözde mücadeleye dikkatlerinin çekilmesi, desteklerinin sağlanması, ilerleyen aşamalarda bir araya getirilmesi ve harekete geçirilmesi amacıyla yürütmekte olduğu cephe faaliyetlerine bakışı aşağıdaki alıntıda açık bir şekilde görülmektedir:

Biz okullara el atmadık, köylere fazla el atamadık. Hep gerillayı bekledik. Çok çeşitli birimlere ulaşmak gerekir, sadece gizli ayaklanma komitesi değil; hiç şüphesiz bir ayaklanma komitesine ihtiyaç olur. Buna cephe komitesi de "Koma Gel" de diyebiliriz, bu işin sadece yönlendirme merkezidir. En önemlisi çok gevşek örgütler legal-yarı legal sadece siyasi değil, çok karmaşık doğal örgütlere uzanmayı bilmektir. Arkadaş grupları, mahalle grupları, ahabap çavuş grupları, okul grupları, hatta spor kulüpleri, lümpen grupları devreye geçirilmelidir. Rahatsız olan, bir şeyler yapmak isteyen herkese bir çengel atılmalıdır, adeta çekilmelidir. (...) Ayaklanma denetimlidir, örgütlüdür, planlıdır. Kendiliğinden oldu mu, eski Kürt isyanlarına benzer. Yani büyük bir kırım, büyük bir çekilme ile sonuçlanır. Bizim ayaklanma modelimiz bu değil. Bizim ayaklanma modelimiz örgütlüdür, planlıdır, dağla bağlantılıdır. Tamamen parti öncülüğünü esas alıyor. İstedğimiz zaman yaygınlaştırır, istediğimiz zaman geri çekeriz. Kısmiden genele küçük ve basit biçimlerden en zorlu biçimlere doğru gelişir. Böyle olunca da bu ayaklanmaları yapar ve oldukça tarihi sonuçlar alırız.⁵⁵

Yukarıdaki alıntıdan anlaşılacağı üzere bahsedilen en küçük sosyal gruplar düzeyinde bile sürdürülen cephe faaliyetlerinin örgütlü ve planlı bir şekilde yürütülmesi düşüncesinden hareketle PKK/ KCK terör örgütü, kurmuş olduğu köy ve

⁵⁴ Mehmet Ali Birand, **APO ve PKK**, Milliyet Yayınları, 1992, s. 84'ten aktaran Özgür Algan, **PKK Terör Örgütünün Kuruluşu Faaliyetleri ve Siyasallaşma Süreci**, (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Kara Harp Okulu Savunma Bilimleri Enstitüsü Güvenlik Bilimleri Ana Bilim Dalı, Ankara, 2012, s. 51.

⁵⁵ Emin Demirel, **Geçmişten Günümüze PKK ve Ayaklanmalar**, IQ Kültür Sanat Yayıncılık, İstanbul, 2005, ss. 143-146'dan aktaran Erhan Ergül, **Kürdistan İşçi Partisi (PKK) Terör Örgütü: Etnik Terörün Fikri Yapısı, Anatomisi ve Şiddet Stratejileri**, (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Abant İzzet Baysal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Bolu, 2007, s. 87.

köy üst komiteleri, halk komiteleri (*koma-gel*), mahalle ve semt komiteleri, işçi ve esnaf komiteleri, legal-illegal okul dernekleri gibi isim ve alanları yaşanan gelişmelere göre sürekli değiştirilen ve geliştirilen yapılanmalar ile her türlü halk kitlesine ulaşarak yandaş kitlesini arttırmaya ve bu kesimleri kendi çıkarları doğrultusunda kullanmaya çalışmıştır.

Örgütün daha geniş halk kitlelerine ulaşabilmek ve siyasal söylemini güçlendirmek amacıyla kullandığı en önemli propaganda araçları ise; yaşanan her türlü olayı; protestolar, açlık grevleri, toplantılar, gösteriler ve benzeri faaliyetlerle kamuoyuna taşıyarak kullanma; kepenk indirme, kontak kapatma, okula gitmeme/göndermeme gibi sivil itaatsizlik benzeri eylemler; bildiri dağıtma, bülten, dergi, gazete yayını gibi basın-yayın faaliyetleri olarak sınıflandırılabilir.

Bölge illerinde gerçekleştirilen sivil itaatsizlik benzeri eylemler ile bölge halkının Devlet otoritesini kabul etmediği ve Devlet'in kendisine baskıda bulunduğu izlenimi verilmeye çalışılırken; batı illerinde bulunan Kürt kökenli Türk vatandaşlarını da harekete geçirmek suretiyle yapılacak eylemlerle Devlet düzeninin zafiyete uğratılması amaçlanmaktadır. Örgüt bu tip eylemlerle ayrıca uluslararası kamuoyunda terörist örgüt imajını ortadan kaldırarak "savaşan taraf" statüsüne sahip olabilmeyi ve kendisini Kürt halkının gerçek temsilcisi olduğu imajını verebilmeyi amaçlamaktadır. Bu amaca hizmet edecek şekilde sivil itaatsizlik eylemleri özellikle uluslararası kamuoyuna ayaklanmayla ile yansıtılmaya çalışılmaktadır.

PKK/KCK terör örgütüne baktığımızda legalleşme adı altında örgüt liderinin talimatları doğrultusunda birçok alanda yapılanmaya gittiğini görüyoruz. Bunlardan öne çıkanları tezimizin ilerleyen bölümlerinde işleyeceğiz.

Oluşum içinde faaliyet alanlarına baktığımızda Yürütme Konseyine bağlı Alan Merkezleri adı altında oluşturulduğunu ve altıya ayrıldığını söyleyebiliriz. KCK 14. Maddesinde alan merkezleri ile ilgili olarak;

Yürütme Konseyi değişik faaliyet alanlarına göre beş alan merkezi biçiminde örgütlenerek, çalışmalarını yürütür. Alan Merkezleri 7-13 üyeden oluşur. Her alan merkezi üç kişilik koordinasyon tarafından yönetilir. Alan Merkezleri ayda bir faaliyetleri, plan ve projeleri hakkında Yürütme Konseyi Başkanlığına rapor sunarlar. Kongra Gel kararlarını ve Yürütme Konseyi genelgelerini uygularlar. Kendi çalışmalarını hazırladıkları program ve yönetmeliklerine göre yürütürler. Bunların Yürütme Konseyi Başkanlığınca onaylanması gerekir. Alan Merkezleri faaliyetlerinin özgünlüğüne göre ihtiyaç duyduğu kadar alt komite örgütler. Ayrıca alan merkezleri, komiteler ve koordinasyonlar kendi

*alanlarında çalışmaları etkin ve çok yönlü geliştirebilmek için ihtiyaca göre gerekli alt ve yan örgütler oluşturur, ya da bu tür örgütlerle ilişkilendirir...*⁵⁶

şeklinde tanımlandığı, bu alan merkezlerinin Önderlik Komitesi, Halk Savunma Alan Merkezi, İdeolojik Alan, Sosyal Alan, Siyasi Alan ve Ekonomik Alan Merkezinden oluştuğu anlaşılmaktadır.

2.2.1.İdeolojik Alan Merkezi

Adından da anlaşılacağı üzere KCK sisteminde ideolojik anlamda tüm çalışmaların örgütlenerek yürütülmesinden sorumlu olan birimdir. KCK 14. Madde 1. Fıkrası “Önderlik çizgisi temelinde gereken teorik çalışma ve ideolojik mücadelenin yürütülmesinden, kadro ve halk eğitiminin sürdürülmesinden, kültür, sanat-edebiyat çalışmalarının geliştirilmesinden, propaganda-ajitasyon çalışmalarının yürütülmesinden ve süreklileştirilmesinden sorumlu”⁵⁷ olduğu belirtilmiştir. İdeolojik alan merkezinin görevlerinin daha aktif ve etkin yürütülebilmesi için Kültür Komitesi, Bilim-Aydınlanma Komitesi ve Basın Komitesi adı altında alt birimlerden oluşmaktadır.

2.2.1.1. Bilim-Aydınlanma Komitesi

KCK, 14/1 maddesinin “a” fıkrasında Bilim-Aydınlanma komitesinin eylem ve faaliyet alanlarının belirlendiği, bu komite kapsamında Kürdistan Stratejik Araştırmalar Merkezi (Navenda Lêkolînên Stratejîk Kurdistanê) adlı bir yapılanma oluşturulduğu anlaşılmaktadır. Örgüt bu yapılanma adı altında Kürdistan Tarihi ve Dili, Gençlik, Kadın, Ekoloji vb. konularında araştırma yaparak, bu araştırmaları basın yayın organları vasıtasıyla terör örgütü mensuplarına iletmektedir.⁵⁸

⁵⁶ KCK Sözleşmesi, https://tr.wikisource.org/wiki/KCK_Sözleşmesi, (12.06.2019).

⁵⁷ Ersan Özkan ve Habib Özdemir, “Nitelikli Terör Örgüt Üyesi Kaynağı: KCK Siyaset Akademisi Örnek Olay Çalışması”, **Mustafa Kemal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi**, Sayı: 28, 2014, s. 55, <https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/183363> (13.06.2019).

⁵⁸ KCK Sözleşmesi, https://tr.wikisource.org/wiki/KCK_Sözleşmesi, (13.06.2019).

2.2.1.2 Kültür Komitesi

KCK sözleşmesinin 14/1 maddesinin “b” fıkrasında Kültür Komitesi “Edebiyat ve sanat çalışmalarını yürütmekle sorumludur. Kürt kültürünün ve azınlık kültürlerin geliştirilmesi ve toplumun kültürel eēitiminin ilerletilmesi faaliyetlerini yürütür. Kültür-sanat örgütlenmelerini geliştirir ve destekler.”⁵⁹ şeklinde tanımlanmaktadır.

PKK/KCK terör  rg t n n KCK bünyesinde faaliyet yürüten Kültür Komitesinin (sözde) parça  rg tlenmelerindeki faaliyetlerin TEV- AND adı altında örgütlenirken, ülkemizdeki faaliyetleri ise TEV- AND’ın bir kolu olan Mezopotamya Kültür Merkezi tarafından yürütülmektedir.  lke genelinde daha geniş kitlelere ulaşmak ve örgütsel çalışmaları ülke geneline yaymak amacıyla deēiřik adlarla yapılanmalara gidilmiş, bu yapılanmalar vasıtasıyla Kürtçe tiyatro oyunları, müzik albümleri vb. faaliyetlerde bulunmaktadır.

2.2.1.3 Basın Komitesi

Ülkemizde en etkin propaganda yöntemlerini kullanan bölücü  rg t PKK/KCK kuruluşundan bugüne bütün örgütsel yapılarını ve eylemlerini propaganda üzerine kurmuştur. Bu doērultuda, silahlı saldırılarını gerçekleştiren birliklere sözde “silahlı propaganda birlikleri” adını vererek silahlı eylemlerini, ideolojik alandaysa siyasi propagandasını cephe yapılanması ile gerçekleştirmeye çalışmıştır. Örgüt gerek silahlı şiddet eylemleri, gerekse siyasal alanda gerçekleştirmek istediēi propagandayı yandaş basın ve yayın organları vasıtasıyla yapmaya çalışmaktadır. Öncelikli olarak direkt örgütün propagandasını yapan radyo ve televizyonlar olmak üzere, haber ajansları, gazete, dergi, örgüt yayınlarını basan yayınevleri ile internet siteleri örgüt tarafından propaganda araçları olarak kullanılır.

Basın ve yayın organları mühim propaganda araçları olmalarının yanında, müzahir kitleleri örgütleme, örgüt içi iletişim, talimat aktarımı, ulusal ve uluslararası alanda destek bulmakta dahil çeşitli emellerle, örgüt tarafından kurulduēu andan

⁵⁹ KCK Sözleşmesi, https://tr.wikisource.org/wiki/KCK_S zleşmesi, (13.06.2019).

itibaren etkin bir şekilde kullanılan önemli bir mücadele aracı olmuştur. Terör örgütü basın-yayın faaliyetlerine 1978 yılında “Serxwebun” adlı dergiyle başlamıştır.

KCK sözleşmesinin 14/1 maddesinin “c” fıkrasında Basın Komitesi ile ilgili “Önderlik çizgisine göre basın- yayın politikalarını oluşturur, basın örgütlenmesinin sağlanmasını ve geliştirilmesini destekler. İdeolojik ve ulusal birliğin pekiştirilmesine yönelik çalışmalar yürütür.”⁶⁰ şeklinde ifadeler yer almaktadır.

Ayrıca PKK/KCK terör örgütünün basın-yayın örgütlenmesinin üst yapılanmasını YRD (Demokratik Aydınlanma Birliği - Yekitiya Ragıhandina Demokratik) isimli oluşum meydana getirmektedir.

2.2.2. Siyasi Alan Merkezi

KCK sözleşmesinin 14. Maddesinin 2. Fıkrasında Siyasi alan merkezleri ile ilgili olarak;

*Kürdistan üzerindeki inkar ve imha siyasetine karşı ulusal demokratik siyasetin belirlenip uygulanmasından, Kürdistan parçalarındaki ve yurtdışındaki siyasi çalışmaların örgütlenmesinden, halkımızın bölge halkları ve demokratik kamuoyuyla ilişki ve ittifakının geliştirilmesinden, demokratik ekolojik toplumu kurma çalışmaları için örgütlenme ve eylem bilincinin oluşturulmasından, demokratik örgütlenme ve hukuk sisteminin yaratılmasından sorumludur. Bu görevleri aşağıdaki komiteler biçiminde örgütlenerek yürütür.*⁶¹

şeklinde ifadelerin yer aldığı, siyasi alan merkezinin Azınlıklar ve İnanç Grupları Komitesi, Siyasi Komite, Hukuk Komitesi, Ekoloji ve Yerel Yönetimler Akademisi, Dış İlişkiler Komitesi adlı alt birimler aracılığıyla faaliyetlerini yürüttüğü anlaşılmaktadır.

2.2.3. Sosyal Alan Merkezi

KCK sözleşmesinin 14. Maddesinin 3. Fıkrasında Sosyal alan merkezi;

Cinsiyetçi, sınıflı toplum sisteminin alternatifi olan demokratik-ekolojik toplum sisteminin yaratılması için kadınlar, gençler, emekçiler başta olmak üzere tüm toplumsal kesimlerin bilinçlendirilip örgütlenmesinden, halk sağlığının korunması ve eğitiminin geliştirilmesi için gerekli politika ve kurumlarının oluşturulmasından sorumludur. Anadil eğitimi geliştirmek için gereken

⁶⁰ KCK Sözleşmesi, https://tr.wikisource.org/wiki/KCK_Sözleşmesi, (13.06.2019).

⁶¹ KCK Sözleşmesi, [https://tr.wikisource.org/wiki/KCK_Sözleşmesi_\(13.06.2019\)](https://tr.wikisource.org/wiki/KCK_Sözleşmesi_(13.06.2019)).

*çalışmaları yürütür. Aşağıdaki komiteler ve koordinasyonlar biçiminde örgütlenerek bu görevleri yerine getirir.*⁶²

şeklinde tanımlanırken, demokratik, ekolojik sistemin oluşturulması amacıyla geliştirilecek politikalardan ve uygulamalardan sorumlu olduğu ve alt birimleri olarak Emekçiler Komitesi, Sosyal Komite, Dil ve Eğitim Komitesi, Gençlik yapılanmasına yönelik faaliyetler, Özgür Yurttaşlık Koordinasyonu, Özgür Kadınlar Birliği, Halk Sağlığı Komitesi adlı yapılanmalar bulunmaktadır.

2.2.4. Halk Savunma Alan Merkezi

KCK sözleşmesinin 14. Maddesinin 3. Fıkrasında yapılan tanımlamayla “Kürdistan halkının temel hak ve özgürlüklerinin korunması, KCK Önderliğinin yaşamının ve özgürlüğünün güvence altına alınması, genel demokratik kazanımların korunması, savunma politikalarının oluşturulmasına öncülük eder. Halk Savunma Kuvvetleriyle KCK sistemi içindeki diğer organlarla arasındaki ilişkileri düzenler.”⁶³ ifadelerine yer verilmektedir. Bu alan merkeziyle de halkın savunma bilincini ve örgütlenmesini geliştirme faaliyetlerini de gerçekleştirmektedir.

2.2.5. Ekonomik Alan Merkezi

KCK sözleşmesinin 14. Maddesinin 3. Fıkrasında “Demokratik Toplum Konfederalizmin maliye ve ekonomi politikasını geliştirir ve uygular. Toplumun ihtiyaç duyduğu ekonomik ve mali örgütlenmelere gider. Kaynak, yatırım ve istihdam amaçlı projeler geliştirir.”⁶⁴ şeklinde tanımlandığı anlaşılrken, yine ekonomik alan faaliyetleriyle taban oluşturduğu, oluşturulan tabanla diğer alan faaliyetlerine de destek sağlamaktadır.

⁶² KCK Sözleşmesi, https://tr.wikisource.org/wiki/KCK_Sözleşmesi, (15.06.2019).

⁶³ KCK Sözleşmesi, https://tr.wikisource.org/wiki/KCK_Sözleşmesi, (15.06.2019).

⁶⁴ KCK Sözleşmesi, https://tr.wikisource.org/wiki/KCK_Sözleşmesi, (16.06.2019).

2.2.6. Önderlik Komitesi

KCK sözleşmesinin 14. Maddesinin 3. Fıkrasında “Önderliğin sağlığı, güvenliği, özgürlüğü ve hukuki sorunları başta olmak üzere Önderliğin uluslararası alanda tanıtılması için diplomatik faaliyet geliştirir. Bunun için alanlarda Önderliği Sahiplenme Komite ve Komisyonları örgütlemeye çalışır.”⁶⁵ şeklinde tanımlandığı görülmektedir. Tanımdan da anlaşılacağı üzere teröristbaşı Abdullah Öcalan’ın sahiplenilmesi ve örgüt içinde sorgulanmaksızın zorunlu gönüllü bağlılığın sağlanması amacıyla oluşturulan bir komitedir.

2.3. KCK SİSTEMATİĞİ PARÇA ÖRGÜTLENMELERİ⁶⁶

PKK/KCK bölücü terör örgütünün sözde anayasası olarak kabul ettiği KCK önsöz bölümünde parça örgütlenmeleri ile ilgili olarak;

*...Demokratik Konfederalizm, dört parçaya bölünmüş ve dünyanın her tarafına yayılmış olan Kürt halkının demokratik birliğinin ifadesidir. Kürt ulusunun kendi içindeki sorunların çözümünde demokratik birlik ilkesini esas alır. Milliyetçilik temelindeki devletleşme eğilimlerini çağını doldurmuş ulus-devlet anlayışının bir devamı olarak görür. Bu tür eğilimleri Kürt sorununu çözmede ve Kürt toplumunu ilerletmede yeterli olmayacağı için, böylesi güçleri demokratikleşmeye açık olmaya ve demokratik ulus birliği temelinde konfederasyona katılmaya davet ediyorum...*⁶⁷

şeklinde tanımlandığı, yine aynı sözleşmenin Üçüncü Bölüm Genel Organlar başlığı altında 14/2 maddesinde; Siyasi Alan Merkezi ile ilgili olarak;

*... Kürdistan üzerindeki inkar ve imha siyasetine karşı ulusal demokratik siyasetin belirlenip uygulanmasından, Kürdistan parçalarındaki ve yurt dışındaki siyasi çalışmaların örgütlenmesinden, halkımızın bölge halkları ve demokratik kamuoyuyla ilişki ve ittifakının geliştirilmesinden, demokratik ekolojik toplumu kurma çalışmaları için örgütlenme ve eylem bilincinin oluşturulmasından, demokratik örgütlenme ve hukuk sisteminin yaratılmasından sorumludur..*⁶⁸

şeklinde, “...Siyasi Komite: Kürdistan parçalarındaki ve komşu ülkelerdeki siyasi örgütlenmeleri ve faaliyetleri yürütmek ve denetlemekten sorumludur. KCK

⁶⁵ KCK Sözleşmesi, https://tr.wikisource.org/wiki/KCK_Sözleşmesi, (16.06.2019).

⁶⁶ Bu alt başlık oluşturulurken Temizöz, ss. 523-543, Algan, ss. 102-107’e başvurulmuştur.

⁶⁷ KCK Sözleşmesi, https://tr.wikisource.org/wiki/KCK_Sözleşmesi, (17.06.2019).

⁶⁸ KCK Sözleşmesi, https://tr.wikisource.org/wiki/KCK_Sözleşmesi (18.06.2019).

çizgisinde siyasi örgütlerin gelişmesi için çalıştığı gibi, yakın siyasi hareketlerle de dostluk ilişkisi ve ittifakının geliştirilmesinden yanadır...”⁶⁹ olarak tanımlanmıştır.

PKK/KCK terör örgütüne bağlı olarak KCK çatı örgütlenme modeli şeklinde yapılanan, her bir ülkenin farklı bir parça örgütlenmesi olarak kabul edildiği, dört ülkede (Türkiye, Irak, İran ve Suriye) oluşturulan KCK/TM-Türkiye, PJAK-İran, PÇDK-Irak, PYD-Suriye isimli yapılanmalardır. Bu konu ile ilgili olarak terörist başı 3 Mart 2010 tarihli avukat görüşmesinde; “KCK... illegal bir yapılanmadır. Silahlı güçleri vardır. Dört parçada örgütlenmesini yürütür, kendisini dört parçada örgütler (Türkiye, Suriye, Irak, İran)”⁷⁰ şeklinde beyanlarda bulunarak sözde “Parça Örgütlenmesini” tanımlamıştır. Yine KCK sözleşmesinin 17 ve 18. Maddelerinde Parça Örgütlenmesi ile ilgili olarak “Halk Meclisi” ve “Demokratik Ekolojik Toplum Koordinasyonu” yapıları belirtilmiştir.

Parça Örgütlenmesinde Halk Meclisi yapısı (sözde) Meclis/Yasama organı olarak, Demokratik Ekolojik Toplum Paradigması ise (sözde) Yürütme şeklinde tanımlanmıştır. Parça örgütlenmelerinin kendi bulundukları alanlardaki stratejileri ile ilgili olarak KCK sözleşmesinin 46. Maddesinde “Kürdistan Demokratik Konfederal Birliğine İlişkin” başlığı altında; parça örgütlenmelerinin demokratik konfederalizm esasına göre hareket edeceği ve kendi öz iradesi/yönetimini oluşturmayı amaçladığı anlaşılmaktadır.

Yukarıda belirtilen hususlara baktığımızda; “KCK sisteminin tüm Kürtleri çatısı altında topladığı, her dört parça ve Kürtlerin yaşadığı diğer yerlerde KCK sisteminin kendisini örgütlediği, Parça örgütlenmesinin de yasama yürütme ve yargı üçlüsüne dayandığı, Parça örgütlenmesinin en yüksek karar organının Halk Meclisi olduğu, 100 ila 250 kişiden oluştuğu ve çalışma düzeni ve iç örgütlenmede Kongra-Gel düzeni ile örtüştüğü, kararların Kongra-Gel kararlarıyla çelişmediği görülür. Yürütme ve yargı kurumunu kendi içinden oluşturur. Demokratik Ekolojik Toplum Koordinasyonu ise bu parça örgütlenmesinin yürütme görevini yerine getirir.

PKK/KCK terör örgütünün faaliyetlerine baktığımızda; birçok alanda legalleşme faaliyetleri gösterdiğini özellikle toplumun her kesimine hitap eden ve kendi içinde gençlik yapılanması, kadın yapılanması, üniversite öğrencilerine yönelik kurulan dernekler, çalışanlara yönelik özellikle işçi sınıfına yönelik kurulan dernek

⁶⁹ KCK Sözleşmesi, https://tr.wikisource.org/wiki/KCK_Sözleşmesi (19.06.2019).

⁷⁰ KCK Sözleşmesi, https://tr.wikisource.org/wiki/KCK_Sözleşmesi (19.06.2019).

ve sivil toplum kuruluşları ile yakınları cezaevinde olanlara, belediye çalışanlarına yönelik birçok alanda faaliyet gösterdiği yapılanmaların yer aldığını görüyoruz. Öte yandan basın ve yayın kuruluşlarını da etkin ve aktif bir şekilde kendi lehine kullandığı da görülmektedir. Şimdi sizlere legal alan yapılanmalarıyla ilgili değinilmesi gereken hususlardan bahsedeceğiz.

2.3.1. Gençlik Yapılanmasının Tarihi Gelişimi

PKK/KCK terör örgütünün gençlik kesimini hedef alan örgütlenme ve yapılanma faaliyetleri terör örgütünün (sözde) III. Kongresinde gençlik örgütlenmesinin oluşturulması yönünde alınan kararların akabinde 24-25 Ekim 1987 tarihinde düzenlenen 1. Kongre ile YXK (Yekitiya Xorten Welatparezen Kürdistan / Kürdistan Devrimci Yurtsever Gençlik Birliği) adı altında kurulmuştur.

1991 yılında gerçekleştirdiği 2.kongresi ile isim değişikliğine giderek YCK (Yekitiya Civanen Kürdistan / Kürdistan Gençler Birliği) adını almış, terör örgütü elebaşı Abdullah Öcalan'ın yakalanmasından sonra gerçekleştirilen (sözde) VII. Kongresinde alınan karar sonrası 2001 yılında YCK bünyesinde üniversite faaliyetlerine Demokratik Cumhuriyet Gençliği (DCG), Yurtsever Demokratik Gençlik (YDG), Yurtsever Demokrat Öğrenciler (YDÖ) ve Demokratik Öğrenci Hareketi (DÖH) adları altında devam etmiştir.

03-15 Ağustos 2003 tarihleri arasında Kuzey Irak'ta gerçekleştirilen Gençlik Kongresinde YCK'nın faaliyetlerine son verilerek gençlik faaliyetlerinin Kürdistan Özgür Gençlik Hareketi (TECAK) adıyla yeniden yapılandırılmıştır.

Terör örgütünün parça örgütlenmesi olarak adlandırdığı İran, Irak, Suriye ve Türkiye'de TECAK'a bağlı olarak, İran'da TCD (Demokratik Gençlik Hareketi / Tevgera Civane Demokrat), Suriye'de TCA (Özgür Gençlik Hareketi / Tevgera Civane Azad), Irak'ta TCM (Mezopotamya Gençlik Hareketi / Tevgera Civane Mezopotamya), Avrupa ve Bağımsız Devletler topluluğunda ÖGH (Özgür Gençlik Hareketi) ve Türkiye'de ise; BAGEH (Bağımsız Gençlik Hareketi) adı altında örgütlenmelere gitmiştir.

Terör örgütü elebaşı Abdullah Öcalan tarafından verilen "özerkliğin fiilen inşa edilmesi" talimatlarına uygun bir şekilde tüm gençlik örgütlenmelerini tek çatı

altında toplamak amacıyla TECAK (Kürdistan Özgür Gençlik Hareketi) 26 Temmuz -06 Ağustos 2005 tarihleri arasında gerçekleştirdiği 2. Kongresinde Komalen Ciwan örgütlenmesinin kuruluşunu ilan etmiştir.

KCK' nın gençlik yapılanmasının edilmesiyle birlikte TECAK'a bağlı olarak ülkemizde faaliyet gösteren BAGEH (Bağımsız Gençlik Hareketi)'nin yeniden yapılandırılarak 2005 tarihinde BAGEH'in feshedilerek yerine YÖGEH (Yurtsever Özgür Gençlik Hareketi) kurulmuştur.

Ancak yurt genelinde YDGH ve YÖGEH' e yönelik gerçekleştirilen operasyonlar akabinde, terör örgütünün gençlik örgütlenmesinin faaliyetlerinin deşifre edilmesi, gençlik kesiminin eylemlere sevk edilmesinde sorunların yaşanması üzerine örgüt tarafından bu sıkıntıyı aşmak amaçlı isim değişikliklerine gitmiş, bu kapsamda 2008 yılında YDGM (Yurtsever Demokratik Gençlik Meclisi), 2010 yılında DYGM (Demokratik Yurtsever Gençlik Meclisi) adı altında ve son olarak ise 2013 yılında YDG-H (Yurtsever Devrimci Gençlik Hareketi) adı altında faaliyetlerini yürüttüğü anlaşılmıştır.

YDG-H, 2013 yılı başında DYGM'nin yerine teşkil edilen, şehir merkezlerinde ve metropollerde şiddet eylemlerini gerçekleştiren, kırsala eleman teminini sağlayan, örgütlenme olarak KCK/TM ve Komalen Ciwan'ın bir parçası olarak faaliyet yürüten, (sözde) şehir gerillacılığını hayata geçirmeyi hedefleyen ve PKK/KCK terör örgütünün bir parçası/hiyerarşik olarak alt örgütlenmesidir.

2.3.2. İnanç Komiteleri

PKK/KCK terör örgütünün dini istismar faaliyetleri ve bu alandaki örgütlenme çalışmaları 1990'lı yılların başından itibaren şekillenme aşamasına girmiş, çeşitli Kongre ve Konferanslarda bu alana ilişkin olarak kararlar/talimatlar/değerlendirmeler ve perspektifler sunulmuştur. 2007 yılında KCK örgütlenmesinin oluşumu sonrası bu alandaki örgütlenme faaliyetleri daha geniş kapsamlı bir zemine yayılmış, KCK sistemiği içerisinde hiyerarşik yapıya bağlı örgütlü bir oluşum olarak teşkil edilmiştir.

Terör örgütünün KCK sistemiğine geçişi sonrası gerçekleştirdiği ilk Kongre olan X. Kongre'de (21-30 Ağustos 2008), dini alandaki örgütlenme faaliyetleri ile

ilgili olarak teröristbaşının ifadelerine yer verildiği, bu kapsamda kararlar alındığı görülmüştür.

X. Kongre belgelerinde dini alanda örgütlenme faaliyetleri ile ilgili olarak halka; her türlü dini yapıdan, tarikatlardan uzak durmaları, hiçbir şekilde bağlantı kurmamaları, seçimlerde de bu yapılara oy vermemeleri din görevlilerine hesap sorabilmeleri konusunda talimatlarda bulunmuşlardır. Bunu da, Hz. Muhammed döneminde camilerde sosyal ve siyasal sorunların çözüldüğü, günümüzde de camilerin barışın ve demokratik siyasetin gelişmesine hizmet etmesi gerektiği üzerinde durulmuştur. Bu kapsamda örgüt içinde yer alan imamlara Hizbullah terör örgütüne alternatif nitelikte dernekleşmelerini, camileri toplumsal merkez haline getirmeleri gerektiği ve çalışmalarına bu ekseninde devam etmeleri gerektiği talimatları verilmiştir.

KCK Azınlıklar ve İnanç Komitesi, KCK sözleşmesine bağlı olarak teşkil edilen İnanç Komiteleri, teröristbaşı ve örgüt yönetimi/yöneticilerinin değerlendirme ve talimatları doğrultusunda farklı dini oluşumlara yön veren/yönlendiren, söylem ve eylem çizgisini belirleyen, toplantı/kongre/konferanslar ile ilerleyen sürece ilişkin amaç ve hedefleri gösteren temel yapılanma olduğu, yine sözleşmede belirtilen “Parça Örgütlenmesi” altında da inanç örgütlenmesine vurgu yapıldığı, bu alandaki örgütlenmelerin KCK sistematığının dört ülkede oluşturmayı hedeflediği yapılar içerisindeki inanç/din örgütlenmelerine işaret ettiği, DTK bünyesindeki “İnanç Komisyonu” ve yerel ölçekteki dernek oluşumlarının Türkiye Parça Örgütlenmesinin alt oluşumları olduğu değerlendirilmektedir.

Ülkemizde KCK örgütlenmesinin sözde kurucu meclis işlevini görmesi amaçlanan DTK (Demokratik Toplum Kongresi) yapısı altında da dini alanda faaliyet yürüten bir yapının bulunduğu, bu yapının KCK İnanç Komitesine paralel hareket ettiği ve Türkiye ayağını oluşturduğu, yine DTK tüzüğünde Daimi Meclis altında yer alan komisyonlar içerisinde yer aldığı, amaç/hedef ve yapısı ile ilgili olarak DTK tüzüğünde açıklamalara/tanımlamalara yer verildiği, bu tanımlama ve ifadeler içerisinde yer alan “İnanç Akademileri”nin kurulması konusunun 28.07.2010/02.03.2011 tarihli avukat görüşme notlarında bizzat teröristbaşının talimatı ile teşkil edildiği ve Öcalan’ın bu konuyu yakından takip ettiği, ayrıca 24.11.2010 tarihli avukat görüşmesinde; sözde “Kürdistan İslami hareketi” ni

desteklediğini, DTK'lar içinde İnanç komisyonlarının kurulmasının ve aktifleştirilmesinin faydalı olacağını belirtmesi üzerine DTK-İnanç Komisyonu'nun teröristbaşının talimat ve açıklamaları sonrası oluşturulduğu anlaşılmaktadır.

Terörist başının 2008-2009 yıllarında avukat görüşmeleri aracılığıyla örgüt kadrolarına ve müzahir oluşumlara yönelik "her alanda dernekleşme" faaliyetlerine ağırlık verilmesi talimatı sonrası, örgüte müzahir oluşumlarca bölge genelinde ve göç alan metropol illerde çok sayıda dernek kurulduğu, bu dernek örgütlenmeleri içerisinde en etkili olanlarının başında Din Adamları Yardımlaşma Derneklerinin (DİAY-DER) geldiği, DİAY-DER'lerin öncelikle Diyarbakır, İstanbul, İzmir gibi illerde kurulduğu, ilerleyen süreçte ise Doğu ve Güneydoğu'da bazı il ve ilçelerde kurulmaya devam ettiği, amaç/hedef açısından mütedeyyin kesimleri örgüte müzahir gruplara/oluşumlara aktarmaya çalıştığı, söylem ve faaliyetlerinin bu minvalde olduğu, özellikle sivil Cuma namazı adı altında düzenlenen kitlesel faaliyetlerde ön plana çıktığı, dernek üyesi yerel din adamlarının sivil Cuma namazlarında terör örgütünün/teröristbaşının propagandasını yaptıkları, devlet aleyhine karalayıcı/yanıltıcı/ajite edici açıklamalarda bulundukları kamuoyuna yansımıştır. Örgütlenme açısından DİAY-DER'lerin KCK İnanç Komiteleri ve DTK İnanç Komisyonu ile bağlantılarının olduğu, dini konulara ilişkin bazı açıklamaların/talimatların fetva olarak görüldüğü ve uygulandığını söyleyebiliriz.

2.3.3. Siyaset Akademileri

Terör örgütünün Ülkemiz topraklarında faaliyetleri ve örgütlenmesini hayata geçirmek amacıyla oluşturduğu KCK/Türkiye yapılanmasına yönelik olarak Ülke genelinde gerçekleştirilen operasyonlarda KCK'nın illegal faaliyetlerinin deşifre edildiği, teröristbaşı Abdullah Öcalan'ın bu durumu;

...Aslında benim KCK ile söylemek istediğim; KCK illegal bir yapılanma yani Türkiye'ye göre yasal sayılmıyor. KCK'nın ayrı bir yapılanması vardır, işte başı Kandil'dedir. KCK'nın bir sürü yerde örgütlenmeleri vardır, yapılanmaları vardır, Türkiye içinde de yapılanmaları vardır. Onların kendilerine göre bir sistemi vardır, çalışmaları da buna göredir. KCK ile legal siyaset ayrıdır. Belediye Başkanlarının, siyasetçilerin bu oluşumun üyesi olduklarını sanmıyorum, olmamaları da gerekir. Seçilmişlerin de bunu kabul edeceklerini

*sanmıyorum. KCK dediğim gibi ayrı, kendine göre sistemi ve örgütlenmesi olan bir oluşumdur, Türkiye'de yasal olmadığını bilir, buna göre davranır...*⁷¹

şeklinde KCK yapılanmasının illegal/silahlı bir örgüt olduğunu deklare ederek geri adım atmak zorunda kalmıştır.

PKK/KCK terör örgütü amaç ve hedeflerini legal görünümlü başka yapılanmalar üzerinden hayata geçirmeye çalışmış, belirlenen hedeflere Demokratik Toplum Kongresi (DTK) üzerinden ulaşabilmenin planları yapılmıştır, Siyaset Akademileri adlı merkezler aracılığıyla da siyasal alanda örgütsel ideoloji çerçevesinde faaliyet yürütecek kadroların yetiştirilmesi amaçlanmıştır.

Teröristbaşı A. Öcalan, bir dönem avukatları aracılığıyla sık sık Kürtlerin siyaseti öğrenmesi gerektiğini bu sebeple ‘Siyaset Akademileri’ adlı oluşumların kurulmasını, demokratik siyasetin hayata geçirilebilmesi amacıyla demokratik siyaset akademilerinin kurulmasındaki önemi, bu akademilerde yetiştirilecek kadroların topluma entegrasyonu ile demokratik toplumu oluşturacaklarını ifade etmiştir. Aynı zamanda Öcalan; Demokratik Siyaset Akademisi, Kent Meclisleri, Kooperatifler ve Demokratik Toplum Kongresi hareketini sık sık dile getirmiş hayata geçirilmesini vurgulamıştır.

Bölücü terör örgütünün siyasal alandaki faaliyetlerinin artması, örgüt ideolojisi ve amaçlarına denk siyasetin hayata geçirilmesi, örgüt ideolojisinin dalgalar halinde topluma yayılarak eğitilecek/yetiştirilecek kadrolar sayesinde yeni bir toplum oluşturulması maksadıyla bizzat teröristbaşının değerlendirmeleri ve buyruğu doğrultusunda farklı illerde çeşitli adlarla Siyaset Akademileri açılmıştır. Bahse konu merkezler kuruluş aşamasından işleyişine, eğitim içeriklerine kadar bir çok konuda önceki yıllarda örgüt kamplarında terör örgütü tarafından verilen siyasi eğitimlerle örtüştüğü bilinmektedir.

⁷¹ Stratejik Düşünce Enstitüsü, “KCK Örgütlenme Modeli ve Amacı”, Temmuz 2011, <https://istihbaratsahasi.files.wordpress.com/2013/10/kck-rgtlenme-modeli-ve-amac.pdf>, (17.06.2019), s. 19.

2.3.4. Halkların Demokratik Kongresi-HDK

Ülkemizin batısında sol örgütlenmelerin ve marjinal grupların siyasi gücü ve kitle potansiyelini PKK/KCK terör örgütüne kanalizetmek amacıyla teröristbaşı Abdullah Öcalan'ın;

[A]ma asıl önemli olan Demokratik Blok Çalışmalarıdır. Çoktan başlamalıydı çalışmalara. Bunu geliştirme sorumluluğunu anlamıyorlar. Benim yazdıklarımı okumuyorlar mı? Burada anlata anlata dilimde tüy bitti, kulaklarım patladı. ... Adına Blok dedik, Emek Hareketi dedik, Çatı dedik -ismi çok önemli değil-, o zamanlarda yapılsaydı şimdi yüzde yirmilerde oyu olurdu. ...Blok partisinin yerelerde örgütlenmesi konusunda özerk bölgeler meselesini daha önce de söyledim. Türkiye'yi 20-25 bölgeye ayırmalıydılar. ... Bir de Çatı Meclisi kurulur. Bu 25 civarındaki bölgelerden de yerel konferanslar yapılarak Kongre'ye 400 delege gelir. 100 delege de sivil toplum kuruluşlarına, akademi, akıl adamlara, aydınlara ayrılabilir. Toplamda 500 delege olur. Daha önce de Kongre'ye ilişkin 500, 100 ve 25 formülünü söylemişim. Başkanları eş başkanlık şeklinde olur. 25 kişilik gölge kabinesi olur. Bu gölge kabineyi çok önemsiyorum. En geç Ekim ayına kadar tamamlanması gereken bir süreçtir. Meclis'te -TBMM- de oluşturulur. Ekim'e kadar bitirilmesi önemlidir. Çünkü Ekim'de Meclis açılacak, anayasa çalışmaları olacak. Bu şekilde anayasa çalışmalarına da katılırlar...⁷²

şeklindeki açıklamaları sonrasında 15-16 Ekim 2011 tarihinde HDK kurulmuştur.

HDK tarafından gerçekleştirilen kampanya faaliyetleri ve kitlesel eylemler PKK/KCK terör örgütünün kitlesel eylem takvimiyle benzerlik gösterirken, terör örgütünün örgütsel taleplerinin Devlet tarafından kabul edilmesi sağlamak amacıyla değişik isimler adı altında kampanyalar düzenlendi. Terör örgütünün kitlesel ve örgütlü olmadığı bölgelerde KCK örgütlenme sistematığını, terörist başının perspektiflerini ve terör örgütünün (sözde) Demokratik Özerklik Stratejisini marjinal sol örgütlenmeler/siyasi oluşumlar ve grupları içine alacak şekilde gerçekleştirmeyi hedeflemektedir.

2.3.5. Halk İnisiyatifleri

2011 yılı Haziran ayında sözde dördüncü stratejik dönemi ilan eden PKK/KCK terör örgütü ardından, 2012 yılını zafer yılı ilan ederek, Suriye'de yaşananlar doğrultusunda Türkiye' de de bir çatışma ortamı oluşturulması, Devrimci

⁷² "Erdoğan çağrı yaparsa 1 haftada hallederiz", İlke Haber, 20.07.2011, <https://www.ilkehaber.com/haber/erdogan-cagri-yaparsa-1-haftada-hallederiz-17790.htm>, (19.06.2019).

Halk Savaşı stratejisiyle, gerilla eylemleri ve serhildanların arttırılarak Demokratik Özerkliğin zorla elde edilmesi amaçlanmıştır.

Bu kapsamda terör örgütü silahlı eylemlerini arttırarak, Doğu ve Güney Doğu başta ülkemizin birçok şehrinde sansasyonel saldırılar gerçekleştirmiştir. Teröristler ve yandaşlar tarafından müteaddit eylem düzenlenmesine karşın örgüt amacına ulaşamamış hatta çok fazla kayıplar vermiştir. Mevcut başarısızlığı Devrimci Halk Savaşı serhildanlarının yeteri seviyeye çekilememesine bağlayan örgüt, halkın desteğini elde etmek ve kent merkezlerinde gerçekleştirilmesi planlanan faaliyetlere destek bulabilmek maksadıyla birçok yapılanmaya gitmiştir. Bu bağlamda oluşturulan halk inisiyatifleri; halkı galeyana getirmek, müzahir kitleyi zinde tutmak ve kitlesel eylemleri koordine etmek maksadıyla çeşitli toplumsal eylemler düzenlemekte, bu eylemlere öncü olmakta, grubu kışkırtmak maksadıyla kışkırtıcı çağrılarda bulunmaktadır.

Terör örgütü elebaşının avukat görüşmelerinde “gençlik inisiyatifi” şeklinde belirtilen bu yapı örgütün çatı yapısı olan KCK yapısı altında, Kent Meclisleri kapsamında özerk bir şekilde örgütlenmiş olup, müzahir kitleyi dinamik tutmak ve kitlesel eylemlere katılımı arttırmak amacıyla; örgüte müzahir basın-yayın organları vasıtası ile müzahir kitlelere yönelik eylem çağrılarında bulunmakta, kitleleri kışkırtıcı ve provoke edici açıklamalar yapmaktadır.

2.3.6. Sivil Toplum Kuruluşları İçinde Yer Alan Faaliyetleri

PKK/KCK terör örgütü legal alanda oluşturmuş olduğu yapı ve oluşumlar sayesinde eleman teminine gittiği ve örgüt tabanını kuvvetlendirdiği bilinmektedir. Özellikle Doğu ve Güneydoğu bölgelerinde legal görünüm altında terör örgütüne müzahir yapılanmalar üzerinden ücretsiz eğitim ve kurs faaliyetleri düzenlendiği, genç kesimden kişilerin ilgi ve dikkatlerinin örgüte çekildiği, bu sayede gençler üzerinden propaganda faaliyetlerinin yürütüldüğü, terör örgütünün amaçları ve hedefleri doğrultusunda oluşturulan bu kadroların ise örgütsel faaliyetlere yönlendirildiği anlaşılmaktadır. A. Öcalan’ın avukatları ile yapmış olduğu görüşme notlarında ise;

*Anadilde (Kürtçe) eğitimin kabul edilmediği taktirde, Kürt halkının her mahallede Kürtçe eğitim birimleri oluşturacağı, Kürt halkının gerekirse okulları tamamen boykot edip kendi eğitimlerini kendilerinin sağlayacağı, her evin birer okul haline getirilerek dil eğitimleri verileceği, Demokratik Toplum Kongresi'nin (DTK) anadil de eğitim konusunda kendini sorumlu görmesi gerektiği, bu konuda mahallelerde kendi anadilini öğretecek yöntemler, kurumlar geliştirmesi gerektiği...*⁷³

şeklindeki açıklamaları sonrasında DTK tarafından 2011 tarihinde ilan edilen Demokratik Özerklik çerçevesinde Eğitim Destek Evlerinin kurulması kararlaştırılmıştır.

PKK/KCK terör örgütü EDEV gibi yapılanmalar ile demokratik özerkliğin fiilen inşa edilmesi hedefi doğrultusunda anadilde (Kürtçe) eğitim çalışmalarının propaganda aracı olarak kullandığı, Milli Eğitim okullarına alternatif Doğu ve Güneydoğu illerinde faaliyet göstermeyi hedeflediği, okul öncesi eğitimden üniversiteye kadar sözde Demokratik Toplum Kongresi bünyesinde bir eğitim politikası oluşturulmaya çalışılmıştır.

PKK/KCK terör örgütü tarafından kürt dilinin sahiplenilmesi, kürtçe eğitimin bir hak olduğunun müzahir kitleye benimsetilmesi, üniversiteler bünyesinde Kürdoloji kürsülerinin kurulması, dil üzerinden müzahir kitlenin organize edilmesi ve bölge halkının da istismar edilerek destek sağlanması amacıyla Kürt Dili ve Eğitim Hareketi (TZP-KURDİ) adlı yapılanma kurulmuştur.

Kürdi-Der ve TZP-KURDİ tarafından ortaklaşa olarak 2008 yılı Temmuz ve Ağustos aylarında 1. ve 2. Kürtçenin Eğitim ve Öğretim Konferansları adı altında organizasyonlar düzenlenmiş, TZP-KURDİ bünyesinde sözde Kürtçe Dil Eğitim Meclisi kurulduğu ilan edilmiştir. Konferansta; kürt nüfusun yaşadığı yerleşim birimlerinde Kürdi-Der şubelerinin açılması, mahallelerde göstermelik olarak Kürtçe ders eğitimi verilmesi ve 2008-2009 yılı eğitim-öğretim başlangıcının boykot edilmesi gibi kararlar alınmıştır.

TZP-KURDİ ve KÜRDİ-DER gibi oluşumlar bu faaliyetlerini KCK Yürütme Konseyine bağlı olan Sosyal Alan Merkezi adlı yapılanma altındaki Dil ve Eğitim Komitesine bağlı olarak kürt dili ve kültürünün örgütün hedefleri doğrultusunda kurumsallaştırılarak yaygınlaştırılması amacıyla gerçekleştirmiştir.

⁷³ “Öcalan Devlete Demokrasi ve Güvenlik Protokolleri Öneriyor”, Bianet, 29.09.2010, Öcalan Görüşme Notu, <https://m.bianet.org/bianet/siyaset/125116-ocalan-devlete-demokrasi-ve-guvenlik-protokolleri-oneriyor>, (21.06.2019).

PKK/KCK terör örgütü tarafından, toplumun çeşitli kesimlerinin örgütsel faaliyetlere yönlendirilmesi amacıyla çalışmalar yürütüldüğü, bu amaçla terörist başının avukat görüşmelerinde ifade ettiği sosyal, siyasal, kültürel ve ekonomik her alanda sivil örgütlenmelerin sağlanması, emek örgütlenmeleri dayanışma kurumları, çevreci-feminist dernekler, çevre dernekleri gibi birçok örgütlenmenin gerçekleştirilmesi talimatı doğrultusunda farklı toplumsal alanlarda örgütlenme çalışmaları gerçekleştirildiği bilinmektedir.

Bu kapsamda oluşturulan MEYA-DER (Mezopotamya Yakınlarını Kaybeden Ailelerle Yardımlaşma Dayanışma ve Kültür Derneği)' in sözde tüzüğünde belirtilen amacı; normalin dışında hayatını kaybeden (ölen), kaybolan, kendisinden haber alınamayan şahısların akıbetinin ve bu durumun nedeninin araştırılması, aileleriyle yardımlaşma içerisinde bulunulması, hukuki mücadelenin yürütülmesi, çeşitli nedenlerle sakat ve özürlü kalan insanlara yardım etmek, bu tür insanlara yönelik projeler hazırlamak, yardım toplamak şeklinde belirtilmektedir.

Bununla birlikte yürüttüğü çalışmalarına bakıldığı zaman söz konusu derneğin, PKK/KCK terör örgütünün dağ kadrosunda iken ölü ele geçirilen terörist ailelerine maddi/manevi destek sağlamak, ihtiyaçlarını karşılamak, ölen örgüt mensuplarına sahip çıkmak, mezarlarını tespit etmek vb. doğrultuda faaliyet yürüttüğü gözlenmektedir.

Söz konusu faaliyetleri incelendiğinde dernek çalışmalarının, terör örgütüne bağlı Sosyal Alan Merkezi içerisinde sözde şehitlerin araştırılarak, şehit ailelerinin örgütlenmesi, şehitliklerin geliştirilmesi ile sözde gazilerin eğitimi, örgütlenmesi, yaşama ve mücadeleye aktif iştiraki için gereken çalışmaların yürütülmesi amacıyla kurulan “Şehit Aileleri ile Dayanışma ve Gaziler Komitesi” adlı örgütsel yapıyla paralellik göstermektedir.

MEYA-DER'in faaliyetleri incelendiğinde; PKK/KCK terör örgütünün stratejisine paralel hareket ettiği, ölen terör örgütü üyelerinin ailelerine maddi yardım sağladığı ve bu ailelere örgütsel propaganda yaptığı, bu ailelerin radikalleşmelerine, örgüte bağlanmalarına ve devlete karşı cephe almalarına zemin hazırladıkları, Doğu ve Güneydoğu bölgelerinde toplu mezarlar olduğu iddiasıyla, ulusal ve uluslararası alanda terör örgütüne paralel kamuoyu oluşturduğu, siyasi konularda bölge halkını yönlendirdiği ve referanduma-seçimlere gidilmemesi/boykot yönünde beyanlarda

bulunduğu, örgütün stratejik amaçlarını (demokratik özerklik/konfederalizm gibi) doğrudan ve aleni şekilde desteklediği, açıklamalarında bu konulara yer verdiği gözlemlenmektedir.

PKK/KCK terör örgütünün KCK yapılanması içerisinde ülkemizdeki faaliyetlerini organize eden KCK/Türkiye ve yine KCK sistematığı içerisinde yer alan sözde kurucu meclis işlevi görmesi hedeflenen DTK (Demokratik Toplum Kongresi) yapısına bağlı olarak sözde demokratik özerkliğin inşası sonrası alternatif bir sağlık sistemi teşkil edebilmek amacıyla, sağlık alanında Özgür Sağlık Öğrencileri (ÖSÖ) adlı bir alt örgütlenme oluşturulmaya çalışılmaktadır. Bu alt örgütlenme ülke genelinde faaliyet sürdüren çeşitli sağlık sendikaları içerisinde legal görünüm altında faaliyetlerine devam etmektedir. Ancak çeşitli toplantı/konferans/kurultay/çalıştay gibi faaliyetlerle sözde özerklik sürecinde sağlık sisteminin ne şekilde verileceği, sağlık eğitiminin yapısal ve eğitsel yönlerinin nasıl olacağı, bölge halkının sağlık alanında ne şekilde eğitileceği konuları görüşülmekle birlikte, alternatif sağlık sistemi oluşturmak amacıyla sağlık akademilerinin kurulması, devletin sağlık sektöründen çekilmesini sağlayacak faaliyetler yürütülmesi, ajitatif ve yönlendirici ifadelerle bölge halkına yönelik sağlık alanında ayrımcılık yapıldığı, sağlık hizmetlerinin asimilasyon aracı olarak kullanıldığı algısının oluşturulmaya çalışılmaktadır. Bu ve benzeri nitelikteki faaliyetleri yürütmek amacıyla gerek eğitim gören öğrenciler içerisinde, gerekse doktor/hemşire/sağlık görevlisi gibi sağlık çalışanları arasında müzahir oluşumlarda yer almış ve faaliyetlere katılmış şahısların içinde yer aldığı, KCK/DTK yapıları ile doğrudan örgütsel bir bağlantı içinde olan, talimat-rapor sistematığı içerisinde hareket eden bir sağlık örgütlenmesi oluşturulmuştur.

2.3.7. Basın-Yayın Kuruluşları İçinde Yer Alan Faaliyetleri⁷⁴

PKK/KCK terör örgütünün basın-yayın faaliyetlerine geldiğimizde; cephe alanında gerçekleştirilen en önemli çalışmalardan birisinin bu olduğunu söyleyebiliriz. Nitekim bu çalışmalar, bir ulus yaratılması gayretlerinin temelini oluşturmaktadır. Örgüt yanlısı basın yayın organlarında kullanılan milliyetçilik

⁷⁴ Bu alt başlık oluşturulurken Temizöz, ss. 306-317 çalışmasına başvurulmuştur.

kavramlarıyla propaganda faaliyetleri yürütölmekte, Kürt kökenli Türk vatandaşlarında kürt milliyetçiliğı bilinci oluşturulmaya ve yerleştirilmeye çalışılmaktadır.

Bu faaliyetlerin temeli PKK'nın partileşme sürecinde attığı önemli adımlardan birisi olan ve 1978 yılının Ekim ayından itibaren yayınlanmaya başlayan "Serxwebun" adlı dergidir. Öcalan'ın 1978 sonlarına kadar geciktirmiş olduğı, grubun görüşlerini içeren bir dergi yayınlanması PKK'nın kendi ilan etme durumuna geldiğı şartlar içerisinde bir zorunluluk haline gelmiştir. Nitekim Öcalan, bu dönemi; ideolojinin belli bir strateji ve taktik temelinde örgütlü bir biçimde kitlelere ulaştırılmaya çalışıldığı dönem olarak adlandırmakta olup; örgüt görüşlerinin ve gelişmelerin örgüt perspektifinden anlatımlarının bulunduğı bir dergi hedef kitlelere ulaşmada yaygın bir şekilde kullanılan önemli bir araç olarak görmüştür. 1978–1980 tarihleri arasında düzensiz bir şekilde yayınlanan bu derginin ilk baskısında; Serxwebun'un yayın ilkelerini içeren, "Çıkarken" başlıklı yazıyla birlikte Kürdistan Devriminin Yolu (Manifesto) adlı broşürde yer almıştır.

Öcalan'ın yayınlanan bu ilk dergi hakkında yaptığı "Kürdistan'ın ve Kürt halkının içinde bulunduğı olumsuz durumdan duyduğumuz utanç görevlerimizi başarmada temel güç kaynağımız olacaktır" yorumu daha sonra çıkartılacak legal veya illegal diğeri yayın faaliyetlerinin tümüne PKK tarafından atfedilen değeri gösterecek niteliktedir.

Sözde "Bağımsız Kürdistan" kurulması amacına yönelik ideolojik ve siyasi mücadele kapsamında 1988 yılından itibaren, Toplumsal Diriliş, Halk Gerçeğı, Yeni Ülke, Özgür Gündem, Yeni Politika, Demokrasi Gazetesi, Welat Gazetesi, Özgür Halk Dergisi, Melsa Yayınevi, Zağros Yayınları, Diz Basın gibi dergi, gazete ve basım evleri kurulmuştur. Öte yandan örgüt Avrupa'da; Danimarka'da, İsviçre'de, Hollanda'da, Fransa'da, Irak'ın kuzeyinde birçok radyo istasyonlarından yararlanmak suretiyle sözde "Kürdistan Ulusal Kurtuluş Mücadelesine" taraftar sağlamak üzere propaganda yürütmüştür.

Bu başlık altında MED-TV'nin bir Kürt ulusu yaratılma gayreti ve çabasında yeri ve önemi çok büyüktür. Nitekim yazılı veya görsel medya sözde Kürt sorununun yayılmasında önemli bir yere sahipken; uydu üzerinden yayın yapan MED-TV'de Türkiye ve diğeri komşu ölkelerdeki Kürtlerin durumunu çarpıtarak gösteren

belgeseller, röportajlar ve Öcalan'ın telefon aracılığıyla katıldığı tartışma programları yayınlanması ile PKK'nın siyasi propaganda yapma kapasitesi daha da güçlenmiştir. MED-TV'nin PKK'ya sağlamış olduğu faydaları Laçiner; uluslararası alandaki etkileri, Türkiye üzerindeki etkileri ve işlevsel etkileri olmak üzere üç kategoride sınıflandırmıştır. Bu sınıflandırmaya göre; MED-TV'nin uluslararası alanda PKK'ya etkileri aşağıda belirtilmiştir:

PKK, Avrupa Güvenlik ve İşbirliği Teşkilatı ile Birleşmiş Milletler açılış, oturum ve faaliyetleri ile Avrupa'da düzenlenen diğer uluslararası toplantılar gibi her fırsatta Türkiye düşmanlığı yapmış ve Türkiye'yi dünya kamuoyunda zor durumda bırakmıştır,

Uzun bir süre tek televizyon kanalı olarak Kürtçe yayın yapan MED-TV, tüm dünyadaki Kürtlerin tek temsilcisi olduğu iddiasıyla PKK'nın uluslararası alanda meşrulaşma çabalarına katkı sağlamıştır,

Avrupa'daki Kürt kökenli Türk vatandaşları arasında propaganda yapma kapasitesini arttırmıştır.

Kanalin, PKK terör örgütüne Türkiye içerisindeki en önemli etkisi, siyasi propagandanın daha kolay, etkin, tehlikesiz ve masrafsız yapılması imkânı vermesi olmuştur. Bu doğrultuda terör örgütü, 90' ların sonu itibarıyla köylere bizzat giderek propaganda yapmayı kesin olarak yasaklamıştır. Nitekim MED-TV bu görevi fazlasıyla yerine getirmektedir. MED-TV'nin işlevsel etkileri ise demokratik ortamlarda barışçıl amaçlarla kullanılan birçok imkânın, kötü niyetlerle ne kadar tehlikeli bir hal alabileceğini çok bariz şekilde göstermektedir. Şöyle ki;

MED-TV'ye yüklenen en önemli misyon ayrı bir Kürt milletinin ve peşinden ayrı bir devletin yaratılmasıdır. Bu kapsamda televizyon ekranlarında kurgulanan senaryo aracılığıyla yaratılan gerçeklikler, insanların olmayan bir ülkeye ve olmayan ulusa inandırılmasını sağlamıştır. Bu gerçeklik PKK terör örgütü için büyük bir adım olurken, Türkiye Cumhuriyeti Devleti'nin geleceği için ise önemli bir tehdit halini almıştır. Böylelikle PKK, bir ulus yaratma adına çok önemli bir araca kavuşmuştur.

Siyasi propaganda ve karşı propaganda faaliyetleri güçlendirilmiştir.

PKK'ya, yapılan programlarda verilmiş olan mesajlar aracılığıyla örgüt içi haberleşmenin gerçekleştirilmesinde ve kitlesel eylem talimatları verilmesinde yardımcı olmuştur.

Terör örgütünün edinmiş olduğu kara paranın aklanmasında paravan kurum görevini yerini getirmiştir.

PKK'nın her türlü faaliyeti için fon oluşturulmasına imkân sağlamıştır.

Yapılan programlarla örgüt elemanı ve sempatizanlara eğitim verilmiştir.

Herhangi bir birliğe sahip olmayan Kürtçede standartlaşma başlamıştır.

Üst düzey yöneticilere televizyon binalarında saklanma imkânı doğmuştur.

Dünyada hiçbir terör örgütünün sahip olmadığı televizyon yayıncılığı imkanını PKK'nın nasıl olup da bu kadar etkin bir şekilde kullanabildiği ise ancak örgütün, özellikle MED-TV'nin yayınına sürdürdüğü Avrupa ülkeleri nezdinde gerçekleştirdiği faaliyetlerinin incelenmesi ile anlaşılabilir.

2.4. PKK/KCK TERÖR ÖRGÜTÜNÜN LEGALLEŞME FAALİYETLERİ KAPSAMINDA ÇÖZÜM SÜRECİ

1984 yılında gerçekleştirdiği ilk silahlı eylemi sonrası yaklaşık 40.000 insanımızın hayatına mal olan bölücü terör örgütü PKK sorununu çözmeye yönelik en kritik ve somut adım, 2009 yılı ortalarında gerçekleştiği tahmin edilen MİT-PKK arasında gerçekleşen Oslo görüşmeleridir.

PKK/KCK terör örgütü terörist başı Öcalan'ın yakalanmasının ardından 1 Eylül 1999' da sözde ateşkes ilan etmiş lakin Haziran 2004'te eylemlerine yeniden başlamıştır. PKK terörünün yıllar boyu devam eden askeri mücadele ile çözülemediğini gözönünde bulunduran hükümet, siyasi boyutta bir çözüm arayışına girmiştir. Bu arayış ilk kez 2005 yılında Başbakan olan Erdoğan'ın Diyarbakır'da gerçekleştirdiği bir açılış konuşmasında kendini gösterdi.

Ardından 2008 yılına kadar Kuzey Irak yönetimi ile doğrudan bir ilişkisi bulunmayan Türkiye, 2008 yılından itibaren Kuzey Irak yönetimi ile ikili görüşmelere başlamıştır.

2009 yılındaki en önemli gelişme ise “Kürt Açılımı ya da Demokratik Açılım” sürecidir. Bu yüzden 2009 yılı “terörle müzakere yılı” olarak da adlandırılmıştır. Ocak ayında Kırmançça TRT 6'nın yayına başlamasıyla açılımın ilk önemli adımı atılmış, 10 Kasım 2009'da AKP hükümetinin “Kürt Açılım Programı” nı açıklayana kadarki süreçte önemli gelişmeler olmuştur. 11 Mart 2009'da dönemin

Cumhurbaşkanı Abdullah Gül, Kürt sorunuyla ilgili iyi şeyler olacağını ve yine aynı yıl 9 Mayıs’ da; Kürt sorununun ülkemizin birincil sorunu olduğunu, halledilmesi gerektiğini açıklamasıyla çözüm sürecinin ilk sinyalleri verilmişti.

Mayıs 2009’da yaptığı açıklamasında terörist Murat Karayılan diyalog yeri olarak önce İmralı’ yı, kabul edilmiyorsa kendilerini, o da kabul edilmiyorsa siyasi olarak seçilmiş iradeyi, yani o günkü mevcut siyasal parti DTP’yi hükümete adres olarak göstermiştir. İçişleri Bakanı Beşir Atalay, 23 Mayıs’ta “Karayılan’ın düşüncelerini önemli görüyoruz.” açıklamasını yapmıştır.⁷⁵ Kısa bir süre sonra yani 8 Ağustos 2009 tarihinde Başbakan Recep Tayyip Erdoğan, DTP başkanı Ahmet Türk başkanlığındaki bir heyet ile TBMM’de bir araya gelerek müzakere süreci resmen başlatılmıştır.

Siyasi ilişkiler sadece Irak ve Türkiye arasında değil Irak’ın kuzeyindeki yönetim ve ABD’nin de içinde bulunduğu çoklu bir ortam içerisinde şekillenmiştir.

Nitekim Kürt açılım stratejisi, Washington’da bir düşünce kuruluşu, “think tank” bünyesinde çalışan David Phillips tarafından hazırlanmıştır. ABD’nin bu açılım üzerindeki çıkarları, terör örgütü PKK’nın atılacak siyasal adımlarla K. Irak’taki varlığına son vererek Türkiye’ye dönüşünün sağlanmasıdır. Çünkü ABD’nin Irak’tan çekildikten sonra çıkarlarının korunması, Kuzey’deki Kürt yönetiminin varlığıyla sağlanacaktır. Kuzeydeki Kürt yönetiminin varlığıysa Türkiye’nin desteğine bağlıdır ve PKK’nın Kuzey Irak’taki durumu buna engel olmaktadır. Kuzey Irak’taki yönetimde, ABD’nin bölgeden çekildikten sonraki varlığının, Türkiye’nin desteğine bağlı olduğunun farkındadır.⁷⁶ Bu sebeple PKK’nın atılacak siyasal adımlarla Türkiye’ye dönmesini istemektedir. Aksi durumda, icra edilecek bir hareketle PKK’nın bölgeden tasfiye edilme sürecinin içinde yer almayı istememektedirler. Çünkü böyle bir hareketi desteklemeleri durumunda Türkiye’deki Kürtçü potansiyeli kaybetme olasılıkları çok yüksektir. Öte yandan PKK terör örgütünü, Türkiye’ye karşı gelecekte kullanacakları bir araç olarak da görmektedirler.

⁷⁵ Sait Yılmaz, “PKK Terör Örgütü ve KCK’da Son Durum”, **TURAN Stratejik Araştırmalar Merkezi**, Cilt:4 Sayı:15, 2012, [http://www.bingol.edu.tr/documents/Okul%C3%96ncesi%20D%C3%B6nemde%20Anne-Baba%20Tutumunun%20%C3%87ocu%C4%9Fun%20Ki%C5%9Filik%20Geli%C5%9Fimine%20Et%20kisi\(1\).pdf](http://www.bingol.edu.tr/documents/Okul%C3%96ncesi%20D%C3%B6nemde%20Anne-Baba%20Tutumunun%20%C3%87ocu%C4%9Fun%20Ki%C5%9Filik%20Geli%C5%9Fimine%20Et%20kisi(1).pdf).

⁷⁶ Macit, s. 305

Nadim Macit “Uzun Savaş, Açılım mı? Vasallık mı? isimli kitabında; “...Jeopolitik değişim ve düzenleme bağlamında siyasi gündeme taşınan açılımlar, güç mücadelesinin alanı haline gelen bu coğrafyayı kontrol etme politikasıyla doğrudan bağlantılı”⁷⁷ olduğunu belirtirken; açılım söyleminin niçin icat edildiği, nasıl inşa edildiği ve neden politik alanda kullanıldığı konuları üzerinde tartışılmaktadır. Kitap 2010 yılında günümüzü görmesi açısından da önem arz etmektedir. Açılım söylemiyle ilgili olarak;

...Bir arka planın yansıması olan açılım söylemi (a) ülkenin mevcut sorunlarını çözme kaygısından ziyade, “değiştirme-dönüştürme fikrinin”, (b) SSCB’nin çöküşünün ardından oluşan jeopolitik boşluğu düzenleme girişiminin politik sonucudur. Kürt açılımı üzerine inşa edilen politik söylemi mütereddit tutum ve sözleri içeren adlandırmalarla başlamıştır: Kürt Açılımı/Demokratik Açılım/Milli Birlik Açılımı gibi...⁷⁸

Bir devlet projesi olarak sunulan ve meşru görülen açılım sürecini Nadim Macit şöyle yorumlamaktadır: Tarafların ikna edilmediğini, ikna edilmiş gibi görünmenin arkasında aslında jeopolitik düzenleme isteğinin yattığını iddia etmektedir. Yani tarihi fırsat gibi söylenen şeyin söylenenin değil, söylenmek istenenin olduğunu anlamamız gerektiğini vurgulamaktadır. Nitekim o dönemdeki iktidar söylemiyle batılı ajanların söylemi de aynıdır.⁷⁹ Yine yazar Kürt Açılımı söylemiyle verilmek istenen mesajın; Kürt Açılımının, büyük bir projenin parçası olduğunu, bunun görülüp sonuç olarak susulması gerektiğini belirtir.⁸⁰

Böyle bir temel dayanakta, dolaylı ya da direkt muhatap kabul edilen terör örgütü PKK, elebaşı Öcalan’ında bu sürecin içinde yer almasını istemektedir. Öcalan’ın bu süreçteki talepleri ise, kendisini de kapsayacak şekilde bir genel affın ortaya konması ve anayasada Kürt kimliğinin siyasal kimlik haline getirilmesi veya üniter devlet yapımızın değiştirilerek özerk bölge ilan edilmesidir. Türkiye; PKK’nın bütün unsurlarını Kuzey Irak’a çekmek, ülke sınırları içindeki bütün terörist eylemleri durdurmak gibi önşartlar ileri sürülebilme imkanı mevcutken görüşme için DTP’ye hiçbir önşart ileri sürmemiştir. Çünkü;

...Uluslararası siyasi oyunları ve aktörleri kontrol eden güç ve güçler, jeopolitik düzenleme oyununun hem kurucusu hem de aktörleridir. Kendini küresel sistemin parçası olarak gören bir siyasi iktidarın varoluş tabiatı ve

⁷⁷ Macit, s. 321.

⁷⁸ Macit, s. 295.

⁷⁹ Macit, ss. 298-300.

⁸⁰ Macit, s. 300.

*uygulamaları, “düzenleme kavramının” doğrudan değil, dolaylı bir aktörü olmasını zorunlu kılar.*⁸¹

Batılı merkezi güçler; canını ortaya koyarak mücadele eden, bu uğurda hayatını adayan güvenlik güçlerini; 40 yıldır yaşanan terör sorununda; akan kanın sorumlusu olarak göstermişlerdir. “...Oluşturulan psiko-politik kalıp, iktidarın dilinde hükmedici ve dönüştürücü nitelik kazanarak devletin güvenlik kuvvetlerini terör örgütü karşısında mahkum etmiştir...”⁸². Savunma stratejisi yeni söylemlerle bazı kesimleri umutlandırırken bazı kesimlerdeyse hayal kırıklığı ve endişelere sebep oldu. Her ne olursa olsun vaadedilen kanayan bir yaranın son bulmasıydı ve hangi siyasi düşünceden olursa olsun (örgüt yandaşı parti hariç) herkesin de tek isteğiydi. Öyle ki toplumun hassas olduğu konular ve öğeler seçilerek “Analar ağlamasın vb.” herkesi yaşanan sürecin içine çekme, özellikle toplumda saygınlığı olan sanatçı ve aktristler sürece dahil edilmek suretiyle muhtemel tepkiyi en aza indirmeye taktiği öne çıkarılmıştır.⁸³

Bütün açılımların arka planında ABD’nin politik ve stratejik hedefleri yatmaktadır diyen Nadim Macit, bölgenin yeniden düzenlenmesi için Türkiye’nin istikrara kavuşturulması ve üretilen algı kalıbına göre de dönüştürülmesini gerekli görmekte, bu süreçte Türkiye’nin kontrol altına alınma biçiminin terör yoluyla değil, etnik ayrımcılığın siyasallaştırılması şeklinde olacağını savunmaktadır.⁸⁴

Demokratik Açılım ya da diğer adıyla Kürt Açılımıyla başlayan Çözüm Süreciyle devam eden, Türk kamuoyu tarafından çok tepki çeken ve eleştirilen, dünya kamuoyunda da çok ses getiren Habur olayı 19 Ekim’e gelindiğinde ortaya çıkmıştır. Türkiye’ye dönen 34 PKK’nın kurulan “seyyar mahkemeler” aracılığıyla yargılanması, yargılanma esnasında “Abdullah Öcalan’ın emriyle geldik, pişman değiliz” ifadelerine rağmen pişmanlık yasasından istifade ederek serbest kalmaları ve yüzlerce PKK sempatizanı ve örgüt yanlısı tarafından şova dönüştürülen utanç dolu manzara ortaya çıkmış ve hafızalara kazınmıştır. Nitekim uzun yıllar etkisi sürececek ve unutulmayacaktır.

İlerleyen bölümlerimizde yaşananları Demokratik ya da Kürt Açılımıyla başlayıp Çözüm Süreciyle devam eden süreci sizlerle paylaşacağız. Yaşanan hayal

⁸¹ Macit, s. 319.

⁸² Macit, s. 458

⁸³ Macit, s. 295.

⁸⁴ Macit, ss. 456-457.

kırıklığını ve çözümsüzlüğü; içi doldurulmadan, alt yapısı oluşturulmadan atılmaya çalışılan adımı terör örgütünün nasıl tarihi bir fırsata çevirdiğini, sığınaklar yaparak bölgeye mühimmatlar yığıdığını, devamında hendek olaylarıyla bölge halkının, güvenlik güçlerimizin ve ülkemizin geçirdiği zor dönemi hep beraber inceleyeceğiz.

2.4.1. 19 Ekim 2009

PKK/KCK terör örgütü elebaşı Abdullah Öcalan'ın talimatıyla 34 PKK'lı terörist Habur Sınır Kapısı'ndan gelerek teslim oldu. Gelenler yaklaşık 50 bin kişilik coşkulu bir grupla sınır kapısında karşılandı. Bu tarihten 10 yıl önce yani Öcalan'ın, yakalanıp Kenya'dan Türkiye'ye getirildiği 1999 yılında bazıları örgütün üst düzey kadrosundan 8 terörist teslim olmuştu. O dönem teslim olan örgüt mensuplarına 5' er yıl hapis cezası verilmişti. Oysa ki 10 yıl sonra durum oldukça farklı seyretti. 34 eli kanlı terör örgütü mensubu PKK'lı terörist bir kahraman edasıyla karşılanırken, 4 savcı ile 1 hâkim onları sınır kapısında beklediler. Sevinç gösterileri eşliğinde, sloganlar atılırken, pankartlar açıldı, konserler verildi ve böylece çözüm sürecinin ilk adımı atılmış oldu. Sürecin böylesi bir olayla başlaması, süreci ilerleyen aşamalarda kontrolü zor bir hale getirmişti. Çünkü on binlerce masum insanımızın kanını akıtan eli kanlı bölücü terör örgütü PKK'nın böylece muhatap alınması, Türk kamuoyu tarafından kabullenilmesi, sindirilmesi güç bir durum olurken, tarihi hafızamızda ise belki de telafisi mümkün olmayan bir olay olarak yerini almıştı.

Bu olay ilerleyen süreçte her ne kadar istenmese de bazı tavizlerin terör örgütüne verilmesine sebep oldu. Öte yandan diğer siyasi partilerin sürecin içinde aktif rol almaması, ortak bir akıl oluşturulmadan kamuoyu kabulüne sunulması, süreçte; toplumun her kesiminin kendini bulamamasına, diğer siyasi partilerin desteğini alamamasına neden oldu.

2.4.2. 18 Haziran 2010

19 Ekim 2009 tarihinde Kandil ve Mahmur'daki kamplardan Abdullah Öcalan'ın talimatıyla teslim olan 34 teröristin 13'ü için tutuklama kararı çıkartılınca; dönemin BDP Grup Başkanvekili Bengi Yıldız, tutuklamalar sebebiyle açılım

sürecinin de bittiğini açıkladı. BDP'nin sürekli süreci sabote edici söylemlerde bulunması, tansiyonun yükselmesine ve iktidar cephesinde süreci çıkmaza sürüklediği şeklinde eleştirilere sebep oldu. Ama yine de bu eleştiriler BDP'nin, süreç boyunca ne tarzını ne de söylemlerini değiştirmesine sebep oldu. Bölgedeki STK, vakıf vb. kuruluşlara, aşiret ve bölgenin ileri gelenlerine ağırlık verilmeden BDP'nin Kürtlerin tek temsilcisi olarak muhatap alınması ve sürecin sadece BDP ile yürütülmesi, süreci de çıkmaza sürükledi. Bu durum Batı kamuoyu tarafından da tepki ile karşılanırken sürece desteği azaldı.

2.4.3. 28 Aralık 2011

Şırnak'ın Uludere ilçesi yakınlarında belirtilen tarihte Türk Silahlı Kuvvetlerince Irak topraklarına F-16 savaş uçaklarıyla Hava Harekatı düzenlendi. Harekat; PKK terör örgütü mensuplarının kullandığı yol güzergahına düzenlenen bir operasyondur. Örgüt, o bölgede heronların uçtuğundan ve harekete geçtiğinden haberdar olmasına rağmen, Irak' tan Türkiye'ye kaçak sigara ve mazot getirmek için o güzergâhı kullanan gruba haber vermeden, Kürt kökenli 35 vatandaşın hayatını kaybetmesine sebep olarak Türk Silahlı Kuvvetlerini tuzağa düşürdüler. Bu olayla birlikte çözüm süreci bir kez daha çıkmaza girdi. Esasında taraflar arasında karşılıklı güven ve şeffaflık süreç boyunca hiç olmadı. Bu süreçte örgütün, önemli avantajlar elde ettiğini, bölgede daha kolay hareket ettiğini söyleyebiliriz. Öyle ki doğu ve güneydoğudaki şehirlerde gençlik yapılanmaları güçlendirilirken, yandaş belediyeler aracılığıyla asfalt altlarına patlayıcılar, bombalar yerleştirildi. Tüm bu yaşananlarda bizlere, PKK terör örgütünün en başından beri silahlı mücadeleyi hiç bırakmadığını ve eli kanlı bir terör örgütüne asla güven olmayacağını bir kez daha gösterdi.

12 Eylül 2012 tarihinde dönemin Başbakanı Recep Tayyip Erdoğan, Oslo görüşmelerinin çözüm amaçlı yapıldığını, ancak devamında ortaya çıkan samimiyetsizlik ve örgütün görüşme bilgilerini birilerine servis etmesi sebebiyle görüşmelere son verildiğini söyledi. Çözüm süreci boyunca bölücü terör örgütüne yönelik güvenlik güçlerince düzenlenen operasyonlar, PKK ve BDP'lilerce Çözüm sürecini bitirmek amacıyla yapılan operasyonlar algısı oluşturulmaya çalışıldı. Böylelikle kamuoyunda PKK ve BDP olmadan sürecin devam etmeyeceği algısı

oluştı. Bu algıyı iyi değerlendiren, süreci kendi adına iyi yöneten BDP, 7 Haziran seçimlerinde bunu bizlere göstermiş oldu.

Çözüm sürecini yalnızca Kürt halkının sorunlarını çözmek olarak değerlendirmek doğru olmaz. Çünkü bu söylemlerin arkasında farklı düşüncelerin altyapısı da oluşturulmaya çalışılmıştır. Yaşananları tarihi baz alarak inceleyecek olursak kamuoyuna ve vatandaşlarımıza bazı düşüncelerin alıştırma alıştırma, sindire sindire kabul ettirilmeye çalışıldığını görürüz. Örneğin ilk olarak HDP çıktı tarihi sahneye. Söylemlerinde barış ve özgürlük kavramları yer aldı. Kim istemezdi ki 40 yıllık terör illetinden kurtulmayı, şehit haberlerinin son bulmasını ve Şırnak, Hakkari denilince terör dışında farklı şeylerin aklına gelmesini! Ama bu kadar da masum değildi istekler. Akabinde anadilde eğitim ile Kürtçenin resmi dil yapılması talepleri dillendirilmeye başlandı ve bu süreci takiben de nihayetinde yerel yönetimlerin güçlendirilmesi ve özerklik talepleri dile getirildi.

2.4.4. 16 Aralık 2012

Abdullah Öcalan'la, MİT Müsteşarı Hakan Fidan'ın İmralı görüşmeleri dönemin Başbakanı olan Erdoğan tarafından kamuoyuna 29 Aralık'ta açıklandı. Erdoğan açıklamalarında görüşmelerin çözüm alınana kadar devam edeceğini, çözüm ihtimalinin bittiği an görüşmelerinde biteceğini vurgulamıştı. Ocak 2013 başlarında Abdullah Öcalan'la görüşmek üzere BDP'lilerden oluşan bir heyet İmralı Adası'na gitti. Bu Yeni barış girişimi "Çözüm Süreci" olarak adlandırılırken, istişare ekseninin Abdullah Öcalan'la koordine edilmiş olması bazı kesimlerce İmralı Süreci şeklinde ifade edilmiştir. Çatışmanın sonlandırılması için gerçekleştirilen görüşmeler neticesi üç kademeli plan tasarlanmıştı. Bunlar; ilk aşamada; PKK unsurları Türkiye topraklarından çekilecek, İkinci Aşamada; Hükümet yeni demokratik reformlar yapacak ve üçüncü ve son aşamada; silahsızlanma sonrasında örgüt mensuplarının siyasi ve sivil hayata uyumu gerçekleştirilecek.

Çözüm Süreci boyunca Abdullah Öcalan'la müzakereler gerçekleştirildi. Türkiye Cumhuriyeti Devleti ilk defa doğrudan terörist başıyla, dolaylı olarak ise Kandil ve Avrupa'daki örgüt temsilcileri ve yöneticileriyle bağlantısını açıklamıştır. Bu vesileyle devlet ve örgütün siyasi aktörleri arasındaki müzakereler de

meşrulaşmış oldu. Geçmiş 40 yılda bölge halkında ilk kez hakiki bir normallik hissedilerek, barışın önündeki en büyük set olan psikolojik handikabın büyük çoğunluğu süreç içinde aşılmıştır. Oluşan yeni düzende, sürdürülebilir barışı muhtemel kılacak gerçekçi tartışmalarında önünü açmıştır.

2.4.5. 2013 Yılı Nevruz Kutlamaları

2013'ün ilk günlerinde devlet görevlileriyle görüşmelerine devam eden Abdullah Öcalan'ın BDP heyetleriyle de görüşmesine müsaade edildi. Yapılan görüşmeler neticesi varılan anlaşma gereği Öcalan'dan Nevruz Kutlamalarında örgüte silahlı mücadelenin bırakılmasını ve Türkiye topraklarından çekilmeleri çağrısı yapması istendi. 21 Mart 2013 günü Diyarbakır'da gerçekleştirilen Nevruz Kutlamalarına A. Öcalan'ın 5 sayfalık mesajının Türkçe ve Kürtçe okunması damga vurmuştu. BDP milletvekilleri Pervin Buldan ve Sırrı Süreyya Önder' in okuduğu mesajda Öcalan; PKK terör örgütü mensuplarına silahları bırakıp, sınır dışına çıkma çağrısı yapmıştı. Günün slogan ise “Öcalan’a özgürlük Kürt halkına statü” oldu.

Bir yıl sonra yani tarih 2014' ü gösterdiğinde artık çözüm sürecinin kontrolünün kaybedildiğini ortaya koyan bir tablo vardı alanlarda. 2014 yılındaki Nevruz kutlamalarının sloganı “Özgür Önderlik Özgür Kürdistan” olmuştu. Bu söylemlerde bizlere çözüm sürecinin ilk başlardaki saf ve samimi ifadelerinin geride kaldığını, kontrolü zor bir hal aldığını, bunların yerini alan özerklik, Kürdistan ifadeleri HDP'nin süreçteki asıl amacını açıkça ortaya koyuyor.

2.4.6. 7 Ekim 2014

Belirtilen tarihlerde Suriye'de yaşanan iç karışıklık ve IŞİD kuşatması nedeniyle HDP'nin haddini fazlasıyla aşan söylemleri gündemde yerini almaya başlamıştı o denli ki; kuşatılan Suriye'de çoğunlukta Kürtlerin yaşadığı Kobani için; Kobani düşerse çözüm süreci biter açıklamaları, Türk Dış Politikasına kadar yön verilmeye çalışılmasının ardından, ülkemiz bir kez daha savaş alanına döndü. 7 ile 10 Ekim 2014 tarihleri arasında ülke çapında gerçekleştirilen Kobani protestolarında birçok vatandaşımız hayatını kaybederken, Bingöl Emniyet Müdürü Atalay Ürker,

silahlı saldırıya uğrayarak yaralandı, saldırıda Emniyet Müdür Yardımcısı Atıf Şahin ve Koruma polislerinden Komiser Hüseyin Hatipolu şehit oldu. Kamu binaları, ulaşım araçları, devlet kurumlarına ait araç vb. verilen maddi zararlarsa Kobani Olaylarının ülkemize kısa bir özeti. Son olarak Kobani olayları sonrasında yaşanan siyasi gerilimin, Çözüm Sürecinin en önemli kırılma noktalarından biri olduğunu söyleyebiliriz.

2.4.7. 28 Şubat 2015 Dolmabahçe Görüşmeleri

28 Şubat 2015 tarihinde Dolmabahçe Sarayı, Hükümet ve HDP’li temsilcilerin yer aldığı bir görüşmeye ev sahipliği yaptı. Görüşmede; hükümet temsilcisi olarak o günkü Başbakan Yardımcısı Yalçın Akdoğan ve Kamu Düzeni ve Güvenliği Müsteşarı Muhammet Dervişoğlu, İçişleri Bakanı Efkan Ala ile AKP Grup Başkanvekili Mahir Ünal yer almıştı. Görüşmeye HDP’den katılanlar ise grup başkanvekilleri İdris Baluken ve Pervin Buldan ile İstanbul Milletvekili Sırrı Süreyya Önder olmuştu. Taraflar gerçekleştirilen görüşmeden sonra kameralar karşısında görüşme içeriğini açıklamışlardı. HDP Milletvekili Sırrı Süreyya Önder’in okuduğu görüşme maddelerine değinecek olursak; Demokratik siyasetin tanımlanması ve içeriği, Ulusal ve yerel bazda Demokratik çözümün tanımlamalarının yapılması, Yasal ve Anayasal boyutta Özgür vatandaşlık güvenceleri, demokratik siyasetin kurumsallaşmasına yönelik başlıklar, sosyo-ekonomik boyutuyla çözüm süreci, özgürlük-güvenlik ilişkisinin kamu düzeni ve özgürlüklerini koruyacak şekilde incelenmesi, kadın kültür ekolojik sorunların yasal çözümleri, kimlik kavramı ve tanımlanmasına yönelik çoğulcu demokratik anlayışın genişletilmesi, demokratik cumhuriyet, ortak vatan ve cumhuriyetin demokratik ölçütlerde tanımlanması ve bütün bu başlıkların içselleşmesini hedefleyen yeni bir Anayasa oluşturulması yer almıştı.

Genel olarak söylemler silahların yerini siyasal sürece bırakması gerekliliği yönündeydi. Sürecin en çarpıcı noktalarından olan Dolmabahçe Görüşmeleri devamında kritik tartışmaları da getirmiş oldu.

2.4.8. 7 Haziran 2015

7 Haziran 2015'te gerçekleşen Genel Seçimlerden sonra HDP %13, AKP ise %41 oy aldı. Seçimde AKP'nin tek başına iktidar olamaması koalisyon arayışlarına neden oldu. Koalisyon görüşmelerinde yaşananlar ve söylemler çözüm sürecinin seyrini değiştirirken süreci gerçek anlamda çıkmaza soktu.

Bu yaşananlardan sonra Çözüm Sürecinin geldiği noktayı değerlendirecek olursak; Süreci bu noktaya getiren hadiselerin başında terör örgütünün yapılan uzlaşmaya uymaması, ayak diremesi, sudan sebeplerle bahaneler üretmesinin ardından sürecin kırılma noktası Ceylanpınar'da 2 polisin, Adıyaman'da bir uzman çavuşun şehit edilmeleriyle gerçekleşti ve çözüm sürecinin fiili olarak sona ermesine sebep oldu.

Çözüm Süreci devamında varılan nokta tabi ki sadece yukarıda anlatılanlardan ibaret değil. Yukarıda bahsedilen olayları süreci doğrudan etkileyen ana başlıklar olarak değerlendirebiliriz. Lakin süreç boyunca PKK terör örgütü mensupları ve yandaşlarının ve hatta o dönemin siyasi temsilcilerinin haddi aşan söylem ve davranışları öte yandan vatandaşı kışkırtan provakatif açıklamaları, illegal toplantı ve gösterilerde başı çekmeleri aslında çözüm süreci kalkanına sığınmış ve devlet nasılsa bize dokunamaz mantığı çözüm sürecini tahrip ederken, vatan ve milletine sonsuz sadakatle bağlı Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı olan herkesi üzmüş, endişe ve kaygıyla süreci izlemekle yetinmiştir. Öte yandan masum bölge halkının, bölgenin ileri gelenlerinin, kanaat önderlerinin, diğer etnik unsur liderlerinin ve diğer siyasi partilerin bertaraf edilerek muhatapın sadece PKK ve HDP olması Kürt vatandaşların gözünde PKK'ya meşruiyet kazandırmıştır. Bölgedeki dindar kesimi baskı altına alan ve hatta göç ettirilmesine neden olan terör örgütü böylece bölgede çok daha rahat hareket etmeye başlamıştır.

İlerleyen süreçte HDP'nin kışkırtıcı tutumu ve PKK'nın sözde üst düzey yöneticilerinin bölge halkını iç savaşa sürüklemeye çalışmaları, süreç boyunca muhatap kabul edilmelerinden ve bunun halk tarafından kabullenilmişliğinden kaynaklanmaktadır. Aslında örgüt ve siyasi uzantısının, çözüm süreci boyunca samimiyetinden bahsetmek maalesef ki mümkün olmamıştır. Devlet aleyhine sürekli zemin oluşturmaya çalışmış, silah ve mühimmat yığınağı oluşturmuş, geri çekilme

adına yalnızca 200 militanını (o da çoğu hasta) ülke dışına çıkarmış ve öte yandan kentlerde sözde asayiş ekipleri YDG-H'ları kurup, silahlı törenler yapmışlardır. Çözüm süreci boyunca kendilerine operasyon yapılmayacağından kesin emin olan örgüt mensupları, aleni propaganda bile yapmışlardır. Bu süreçte örgütün kırsal kadrolarının da sürekli arttığını söylememiz mümkün. Tüm bu belirtilen hususların, örgütün ve örgüt mensuplarının moral ve motivasyonunu arttırdığını da söyleyebiliriz.

2.5. LEGALLEŞME FAALİYETLERİ SONRASINDA HENDEK OLAYLARI

Türkiye Cumhuriyeti Devleti yaklaşık yarım yüzyıldır, onbinlerce vatandaşının hayatını kaybetmesine sebep olan, yaşam hakkı başta olmak üzere temel hak ve hürriyetleri ihlal eden, AB ve ABD ile birçok ülkenin terör örgütleri listesinde yer alan eli kanlı terör örgütü PKK'nın saldırılarına maruz kalmıştır.

Çözüm Sürecinde yaşanan boşluklar terör örgütü PKK/KCK'nın bir nevi hazırlık süreci olmuş ve bölgede güvenlik güçlerimizi hedef alan birçok eylemsellik sürecine de zemin hazırlamıştır. Hendek operasyonlarının detaylarına girmeden önce bu operasyonlar kapsamında yaşanan olaylarda hayatını kaybeden ve yaralanan vatandaşlarımıza ait bilgiler İçişleri Bakanlığından yapılan açıklamalarla açıkça belirtilmiştir.

22 Temmuz 2015 tarihi sonrası PKK terör örgütünün saldırılarında hayatını kaybeden vatandaşlarımızın sayısı 335'e ulaşmış, 2.106 vatandaşımız da yaralanmıştır. Söz konusu saldırılarda 859 güvenlik görevlimiz şehit olmuş, 4.711 güvenlik görevlimiz ise yaralanmıştır. Derik'te yaşayan insanlara en güzel şekilde hizmet etmekten başka gayesi bulunmayan Mardin Derik kaymakamımız hain bir saldırı neticesinde şehit edilmiştir.⁸⁵

Yine PKK terör örgütünün, yaşanan hendek operasyonları döneminde bölgede yaşayan vatandaşların sağlık ve temel eğitim hakkından yararlanmasını engelleme çalışmaları kapsamında hastaneler, okullar, ambulanslar, barajlar hedef alınarak birçok kamu binası ve özel ticari işletmelere zarar verilmiştir. Örgütün verdiği zararlar ve kullandığı ağır silahlar Resmi kaynaklarda şöyle açıklanmaktadır:

⁸⁵ T.C. İçişleri Bakanlığı, **Uluslararası Af Örgütü'nün Raporuna İlişkin Basın Açıklaması**, 23.01.2017, <https://www.icisleri.gov.tr/uluslararasi-af-orgutunun-raporuna-iliskin-basin-aciklamasi>, (27.06.2019), m. 14.

22 Temmuz 2015 tarihinden itibaren, PKK, 247 kamu binasına, 6 baraja, 231 özel ticari işletmeye, 19 ambulansa ve 1.643 araca saldırı düzenlemiştir. PKK, ağır silahlar kullanmıştır. Sadece Temmuz 2015'ten bu yana, 2.166 silah (1.117'si Uzun Namlulu ve Ağır (45 Bixi, 44 Kanas, 997 Kaleşnikof, 22 M16, 2 Lançer, 2 G3, 3 Zağros, 1 Doçka, 1 M1), 3 adet havan, 115 adet roketatar, 1.445 adet roketatar mermisi, 3.046 adet EYP (El Yapımı Patlayıcı), 1.341 adet el bombası, 342.016 adet mühimmat, 33.546 kg patlayıcı yapımında kullanılan malzeme ele geçirilmiştir. Sokağa çıkma yasağı uygulanan 1 il ve 11 ilçe merkezinde (Silvan, Varto, Derik, Dargeçit, Bağlar, Sur, Cizre, Silopi, İdil, Yüksekova, Nusaybin, Şırnak Merkez); teröristler ve onların destekçileri (belediyeler) tarafından açılan 3.630 çukur-barikat kaldırılmış ve tuzaklanan 6.187 bomba düzeneği imha edilmiştir.⁸⁶

Bu süreçte PKK mensupları ve yandaşlarınca asılsız, yalan yanlış iddialar ortaya atıldı. Özellikle son yılların en önemli adımlarından biri olan ve demokratik standartların yükseltilmesi aşamasında Türkiye Cumhuriyeti devletinin değişmez temel ilkelerinin değiştirilmesi, örgüt çıkarlarına ve amaçlarına hizmet eden ve haddi aşan talep, istek ve söylemlerin yerine getirilmemesi bahane edilerek Temmuz 2015'ten sonra terör eylemleri arttırılarak, şiddetli terör eylemleri şehir merkezlerine kadar taşınmıştır. Bu dönemde örgütün amacı; kırsalda küçük gruplarla gerçekleştirdiği yol kapamalar, baraj inşaatları ve termik santrale yönelik saldırıları bölge genelini boşaltmak, sivil ticari yatırımları ve bölgedeki ticari trafiği engellemek aynı zamanda güvenlik zaafiyeti oluşturarak devlete karşı savaş ortamı yaratmaktır. 22 Temmuz 2015'e kadar örgüt eylemlerine planlı istikrarlı bir şekilde devam ederken, bu tarihten sonra eylemlerinin önemli bir artış gösterdiği bilinmektedir. Öyle ki; Silopi termik santraliyle Diyarbakır-Bingöl ve Van-Doğubeyazıt karayolu üzerinde sivil araçlara yönelik kundaklama, yol kesme eylemleriyle gözdağı ve korkutma yoluna başvurmuştur.

Bu doğrultuda; yaşanan Suruç olayı, Cizre' de 2 kez askeri birliğe düzenlenen saldırılar ve akabinde 22 Temmuz 2015 tarihinde Ceylanpınar'da evlerinde 2 polis memurunun şehit edilmesi, terör örgütünün eylemlerini şehir merkezlerine çevirdiğini aynı zamanda sivil ya da devlet görevlisi farketmeden saldırılar düzenlediğinin en somut örneklerdir.

⁸⁶ T.C. İçişleri Bakanlığı, **Uluslararası Af Örgütü'nün Raporuna İlişkin Basın Açıklaması**, 23.01.2017, <https://www.icisleri.gov.tr/uluslararasi-af-orgutunun-raporuna-iliskin-basin-aciklamasi>, (27.06.2019), m. 20.

Yine bu dönemde şehir ve kırsal yapılanmaları arasındaki bağ kuvvetlendirilerek, şehir gerillacılığı adı altında silahlı ve bombalı eylemler yapabilecek kabiliyete sahip şehir yapılanmaları oluşturuldu. Oluşturulan bu yapılarla hukuka ve anayasal düzene aykırı biçimde; 19 farklı bölgede (Hakkari/Merkez-Yüksekova, Şırnak/Merkez-Beytüşebbap, Diyarbakır/Sur-Silvan, Mardin/Nusaybin, Bitlis/Hizan, Siirt/Eruh, Tunceli/Merkez, Muş/Bulanık-Varto, Van/Merkez-Tuşba-Başkale-Erciş, Ağrı/Doğuyazıt) sözde “Öz Yönetimler” ilan edildi.

Ayrıca PKK terör örgütü Suriye’de yaşanan otorite boşluğunu kullanarak PYD/YPG terör örgütleri arasında kadro ve mühimmat aktarımlarının Suriye’ den sınırimızı geçen tüneller aracılığıyla yapıldığı ve çok sayıda silah ve mühimmatın ülkemize geçirildiği güvenlik güçlerimizce tespit edilmiştir.⁸⁷

Güvenlik güçlerinin bölgedeki faaliyetlerinin engellenmesi amacıyla Doğu ve Güneydoğu Anadolu bölgelerinde özellikle Silopi, Cizre, İdil, Sur, Nusaybin ilçelerinde örgüt mensuplarınca yerleşim yerlerine hendek ve barikatlar kurarak bölge halkının güvenliği hiçe sayılarak yaşam şartları zorlaştırılmıştır. Öyle ki;

*PKK’nın güdümündeki bazı belediyeler hendek-barikat eylemlerinde ve terör örgütünün kanlı saldırılarında aktif görevler üstlenmişlerdir. Seçildikleri ilin, ilçenin hizmetlerini yürütmesi gerekirken belediye imkânlarını, araçlarını terör örgütünün emrine veren belediye başkanları kamu görevinden ziyade örgütün taşeronluğunu yapmışlardır. Halka sunulan belediye hizmetleri büyük ölçüde aksamıştır.*⁸⁸

Öte yandan Uluslararası platformda kamu düzeninin bozulduğu algısını yaratmak, sivil vatandaşlar üzerinde baskı ve tehditle güvenlik endişesi oluşturmak, halkın temel ve sosyal ihtiyaçlarını engelleyerek halkla devleti karşı karşıya getirmeyi amaçlamıştır. Bununla da yetinmeyen örgüt mensupları, operasyonlar esnasında çocuk ve kadınları canlı kalkan olarak kullanmıştır. Bu süreçte artan terör eylemlerini engellemek, bölgede yaşanan güvenlik boşluklarını ortadan kaldırmak ve halkın huzur ve güvenliğini sağlamak amacıyla tüm terör örgütlerine yönelik kırsal

⁸⁷ Detaylı Bilgi için bkznz. T.C. İçişleri Bakanlığı, **Uluslararası Af Örgütü’nün Raporuna İlişkin Basın Açıklaması**, 23.01.2017, <https://www.icisleri.gov.tr/uluslararasi-af-orgutunun-raporuna-iliskin-basin-aciklamasi>, (25.06.2019).

⁸⁸ T.C. İçişleri Bakanlığı, **Uluslararası Af Örgütü’nün Raporuna İlişkin Basın Açıklaması**, 23.01.2017, <https://www.icisleri.gov.tr/uluslararasi-af-orgutunun-raporuna-iliskin-basin-aciklamasi>, (25.06.2019).

alan ve şehir merkezlerinde operasyonel faaliyetler arttırılmış ayrıca sınır ötesinde de bölücü terör örgütü PKK ve DEAŞ mevzilerine hava harekatı düzenlenmiştir.

Güvenlik güçlerinin şehir merkezleriyle kırsal alanda PKK terörüne karşı hakimiyeti hissettirmesi saldırı sayını azaltmıştır. Lakin Suriye’ deki iç savaşın devam etmesi ve PKK terör örgütünün Suriye kolu olan PYD kontrolünde bulunan Cezire ve Kamışlı bölgesi sınır komşusu olan Cizre ve Nusaybin aynı zamanda Silopi ve Dargeçit’ te şehir savaşı eylemselliğine ev sahipliği yapmıştır. Yine aynı dönemde Suriye’ de Rusya’nın askeri varlığını arttırmasına yönelik yaptığı çalışmalar “Öz Yönetim” ifadelerinin sıklıkla dillendirilmesine sebep olmuştur. 21 Eylül 2015 sonrası PKK terör örgütüne karşı psikolojik ve operasyonel anlamda başarılı olan güvenlik güçlerince gerçekleştirilen operasyonlar, 10 Ekim 2015’ te Ankara garında STK ve siyasi parti temsilcilerinin bulunduğu bir gösteri yürüyüşü öncesinde PKK terör örgütüne düzenlenen bombalı saldırı sonrasında PKK’nın aldığı eylemsizlik kararı neticesinde azalmıştır. Her ne kadar 1 Kasım seçimi sonrası PKK terör örgütüne Nusaybin ve Silvan merkezli şehir saldırılarını yeniden arttırmak istediği gözlemlense de bölgede uygulanan sokağa çıkma yasakları ve alınan güvenlik tedbirlerinin sonucu Kasım sonuna kadar önemli bir etki gösterememiştir. Güvenlik güçlerince yalancı uyku dönemi olarak belirtilen bu dönemde örgüt, şehir savaşı izleminin boyutunu genişletmek amacıyla hazırlıklarını yapmış ve süreci yeniden yapılandırma süreci şeklinde geçirmiştir.

24 Kasım 2015’te Rus Savaşı uçağının Türk hava sahasında vurulmasıyla örgüt şehir eylemlerini yeniden arttırmaya başlamış, 28 Kasım’da Diyarbakır Baro başkanıyla 2 Polis Memurunun vurulmasıyla hızını arttırmıştır. 2 Aralık 2015 Sur, 14 Aralık 2015 Silopi ve Cizre’de ilan edilen sokağa çıkma yasağıyla buralarda güvenlik güçlerince de bir ilk niteliğinde olan meskûn mahal operasyonları başlatılmıştır.

Bu kapsamda operasyon öncesi sivil halk bölgeden tahliye edilmiş, PKK’lı teröristler, faaliyet alanları ve olası eylem planları saptanmaya çalışılmıştır. Her bir operasyon farklı askeri ve emniyet güçlerince ortaklaşa düzenlenen harekâtlarla gerçekleştirilmiştir.

Örgütün şehirlerde başarılı olamaması örgüt yöneticilerinin saldırıları Türkiye’nin batısındaki büyükşehirlere yönlendirmesine sebep olmuş, örgütsel kayıp

arttıkça saldırılar daha çok sivile zarar vermek olarak kendini göstermiştir. PKK terör örgütünün eylemlerini batıdaki büyük şehirlere yönlendirmesinin 2 sebebi olarak şunları belirtebiliriz. İlki Doğu ve Güneydoğu Anadolu’ da silahlı eylemlerle başarılı olamaması ve bölge halkından istediği desteği elde edememesi ve varlığını devam ettirebilme çabası olarak belirtebiliriz. İkincisi ise; toplumda güvensizlik hissi yaratarak halkı etnik ayrışma içine çekerek karşı şiddetin doğmasına zemin hazırlamak ve bu vesileyle siyasi iradenin örgütle mücadelesinde yumuşamasını sağlamak diyebiliriz.

Bu süreçte çok fazla şehit verilmesinin nedenine baktığımızda; PKK terör örgütünün saldırılarının, 2003 Irak işgali sonrası Iraklı direnişçiler ve El Kaide unsurlarının işgal kuvvetlerine yönelik geliştirdiği az riskli ancak etkisi yüksek eylem tarzı olan yol kenarlarına, menfezlere hatta asfaltlı yol altlarına önceden döşenmiş el yapımı patlayıcıların uzaktan kumandayla infilak ettirilmesi suretiyle güvenlik güçlerinin karayolu intikalleri sırasında gerçekleştirmesi olduğunu belirtebiliriz.

SONUÇ

Bu çalışma Türkiye’de faaliyet gösteren PKK/KCK terör örgütünün legalleşme sürecini ve bu süreçte gerçekleştirdiği faaliyetleri konu edinmiştir. Bu bağlamda çalışma iki bölüme ayrılmıştır. İlk bölümde Terörizm konusu kısaca ele alınmış ve Türkiye’de faaliyet gösteren terör örgütleri, PKK/KCK terör örgütünün tarihi arka planı irdelenerek oluşumunda rol oynayan ve benzerlik gösterdiği etnik kökenli örgüt ve derneklere değinilmiştir. Bu kısım içerisinde, örgütün kuruluş aşaması, tarihsel kronolojik gelişim süreci, yapılanması ve dış destekleri araştırılmıştır. Çalışmanın ikinci bölümünde PKK/KCK terör örgütünün legalleşme faaliyetleri aktarılmıştır. Bu bölümde örgütün legal alanda yürüttükleri faaliyetleri, siyasi partiler ve sivil toplum kuruluşları içinde yer alan etkinlikleri incelenmiştir. Ayrıca belediyelerde yer alan faaliyetleri, medya ve yayın kuruluşları içindeki faaliyetleri araştırılmıştır. Bu bölümde son olarak örgütün legalleşme faaliyetleri kapsamında Çözüm Süreci ele alınmış ve Çözüm Süreci sonrasında yaşanan Hendek Olaylarına değinilerek konu günümüze kadar getirilmiştir.

PKK/KCK terör örgütü Türkiye Cumhuriyeti Devleti’nin başına musallat olmuş yaklaşık yarım yüzyıldır faaliyetlerini sürdüren, çağın getirilerini ve gerekliliğini iyi takip ederek her türlü değişimi gerçekleştiren eli kanlı bir terör örgütüdür. Bu çalışmamızda bölücü terör örgütünün ortaya çıkışına zemin hazırlayan sosyal ve hukuki alt yapıya değinilerek, adım adım örgütün nasıl şekillendiği ile ulusal ve uluslararası hukukta kabul görebilmek adına yapılan legalleşme faaliyetleri incelenmiştir. Aslında örgütün yapısal ve işlevsel olarak yapılan her revizyonunda (ufak yapısal değişiklikler ve isim değişiklikleri vb.) kabul edilebilirliklerini ve bunun devamlılığını sağlama içgüdüğü ile yaptıkları anlaşılmaktadır. Legalleşme faaliyetlerinin bir parçası olan ve yakın tarihimize damga vuran Çözüm Süreci de gerek yapılan araştırmalar, gerekse bizzati o dönemde o bölgede yaşanmışlıklarla tecrübe edilerek tezimizde yerini almıştır. Çözüm Süreci ile ilgili oluşan çıkarımları özetleyecek olursak: Bir iç siyaset değil dış siyaset sorunu olarak karşımıza çıkan Süreçte sadece örgüte yakın siyasi parti değil tüm siyasi partiler, bölgenin önde gelen kanaat önderleri, işadamları, din adamları, sivil toplum kuruluşları dahil edilerek örgüt bazlı çözüm anlayışı ortadan kaldırılmalı. Ayrıca terör örgütünün şehir

yapılanmaları, gençlik yapılanmaları ortadan kaldırılarak devletin varlığı ve gücü bölge halkına tam manasıyla hissettirilmeli. Aynı zamanda sürece destek verecek özel ve tüzel kişiler devlet tarafından her konuda desteklenmelidir. Öte yandan örgütsel faaliyetlerde bulunan ya da örgüte destek veren kamu çalışanlarının işlerine düşünmeksizin son verilmeli ve amme kaynaklarının direkt ya da dolaylı örgüte harcanmasının, aktarılmasının önüne geçilmelidir. Yine örgütsel faaliyetlerde bulunan ya da destekleyen şahıs ve kurumlara sürece zarar veririz düşüncesi oluşmaksızın, taviz vermeksizin gerekli yasal işlemler uygulanmalı. Suç örgütlerinin özellikle terör örgütlerinin hukuki boşlukları çok iyi irdeleyip eylemsellik sürecinde çok iyi değerlendirdiği gerçeğinden hareketle gerekli incelemeler yapılarak yasal düzenlemelere gidilmeli. Öte yandan örgütün ulusal ya da uluslararası finansman kaynağını kesmek maksadıyla gerekli politikalar geliştirilmeli. Halkın daima otoriteden yana yöneleceği gerçeğinden hareketle güvenlikten ödün vermeden demokratikleşme politikaları geliştirilmeli ve uygulanmalı, demokratikleşme adı altında tavizlere fırsat verilmemeli, özellikle güvenlik güçlerinin güvenilirliğini zedeleyici hal ve tutumlardan kaçınılmalı. Başta bölgede görevli valiler ile tüm kamu görevlilerinin süreç hakkında bilgilendirilip devlet olarak ortak bir davranış biçimi belirlenmeli, kamu görevlilerinin bölge halkı ile iç içe olmalarının her zaman pozitif etkisinin olacağı unutulmamalıdır. Özellikle Terörle Mücadele alanında Bilgilendirme ve Önleme Faaliyetlerine en üst seviyede önem verilerek terör örgütü sempatzanı ya da mensubu şahısların aileleriyle birebir görüşmelerin çok etkili olduğu, akıl sağlığı yerinde olan hiçbir annenin evladını suç örgütlerinin özellikle terör örgütlerinin maşası haline gelmesine izin vermeyeceği şüphe götürmez bir gerçektir. Bu bağlamda da güvenlik güçleriyle ortak hareket etmek suretiyle evlatlarını kurtarmak adına tüm fedakarlığı yaptıklarını söylemek mümkündür. Özellikle 2009-2011 yılları arasında saha çalışmalarında yerinde yapmış olduğum aile görüşmeleriyle (ortalama 250 aile yaklaşık 1000 kişi) Şırnak ili merkezinde resmi araçla girilemeyen birçok noktaya ulaşılabilirliğin arttığını ve Emniyet güçlerinin giremediği bölge kalmadığını söyleyebilirim. Tabi ki bu görüşmelerin sosyal projelerle desteklendiğini, küçük yaşlardan itibaren çocuklara polis sevgisi ile birlikte vatana, ülkeye bağlılığın ve sadakat bilincinin oluşturulmasının amaçlandığını da belirtmek gerekiyor. Lakin tüm bunların yanı sıra özellikle bölge

halkında oluşan ve ne yazık ki terör örgütünün çok iyi kullandığı bir başka noktaysa vatandaşın çalışmadan, emek vermeden “Devlet nasılsa bize bakmak zorunda” algısıyla sokakta, çarşıda başı boş gezen ve tabi ki suç odaklarının hedefi haline gelen gençlerimiz. Bu nokta da oluşan algıyı ortadan kaldırmak ve bölge halkına çalışma alanında istihdam sağlamak hem gençlerimizin üretim alanına entegrasyonunu hem de ülke ekonomimize katkı sağlayacağı bir gerçektir. Tabi ki bunun en önemli başlangıç noktası kaçakçılık faaliyetlerinin önünü kesmekten geçer. Bu tedbirlerden birinin ihmal edilmesi, içinde bulunulan sorunu çıkmaza sürüklerken, verilen ya da gözden kaçan bir tavizin, yenilerini getireceğı de unutulmamalıdır.

Özetle Türkiye’nin jeopolitik konumu itibariyle Ortadoğı’yla sınır komşusu olması, üç kıtayı birleştirmesi pek çok alanda avantaj sağlarken, bir yandan da tehditlerin, krizlerin hedefi olmaktadır. Değışen dünyada terör örgütlerinin güç dengeleri tarafından hedef ülkelerde araç olarak kullanıldığı ve her türlü finansman, mühimmat gibi ihtiyaçlarının yine uluslararası boyutta temin edildiğı gözönüne alındığında öncelikle Dış Politika ilişkilerinde atılan adımların bir an önce uzlaşıya varması, terör örgütüne desteğın uluslararası boyutta önünün kesilmesi zorunluluğı kaçınılmazdır. Son 20 yıldır yaşanan gelişmeler, özellikle 2010 yılından itibaren Ortadoğı’da başlayan dönüşüm hem bölgesel hem de küresel dengeleri yeniden şekillendirmiştir. Bu bağlamda Türkiye’nin Ortadoğı politikasında geçmişten elde edilen tecrübeleri ve bölgeye yönelik güçlerin değışen düzeniyle beraber değerlendirilmesini zorunlu kılmaktadır.

KAYNAKÇA

AİHM Kararları. **Zana/Türkiye Davası**, [http://www.tohav.org/ Content/ User Files/ ListItem/Docs/katalog6448zana-turkiye-davasi.pdf](http://www.tohav.org/Content/UserFiles/ListItem/Docs/katalog6448zana-turkiye-davasi.pdf) (27.04.2019).

Algan, Özgür. **PKK Terör Örgütünün Kuruluşu Faaliyetleri ve Siyasallaşma Süreci**, (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Kara Harp Okulu Savunma Bilimleri Enstitüsü Güvenlik Bilimleri Ana Bilim Dalı, Ankara, 2012.

Ankara Cumhuriyet Başsavcılığı İddianame. https://pressinarrest.s3.amazonaws.com/documents/Hayri_Demir-Sibel_Hurtas_Iddianame-Yuklenecek.pdf, (02.05.2019).

Altan, Bilal, Mehmet Akbaş ve Ercan Çağlayan. “Kürdistan Teâli Cemiyeti’nin Şubeleri ve Bağlı Kuruluşları”, **Akademik Tarih ve Düşünce Dergisi**”, 2019, Sayı:6, ss. 313-339, [https://dergipark.org.tr/ tr/download/ article- file/684117](https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/684117), (10.10.2019).

Arıkan, Necmettin ve diğerleri. **The Golden Dictionary İngilizce Türkçe Sözlük**, İstanbul, 1985.

Birand, Mehmet Ali. **APO ve PKK**, Milliyet Yayınları, 1992, s.84’ ten aktaran Özgür Algan, **PKK Terör Örgütünün Kuruluşu Faaliyetleri ve Siyasallaşma Süreci**, Kara Harp Okulu Savunma Bilimleri Enstitüsü Güvenlik Bilimleri Ana Bilim Dalı, Ankara, 2012.

Demirel, Emin. **Geçmişten Günümüze PKK ve Ayaklanmalar**, IQ Kültür Sanat Yayıncılık, İstanbul, 2005, ss.143-146

Elazığ Emniyet Müdürlüğü, **Terör ve Terörizm**, <http://www.elazig.pol.tr/teror-ve-terorizm>, (10.10.2019).

“Erdoğan çağrı yaparsa 1 haftada hallederiz”, **İlke Haber**, 20.07.2011, <https://www.ilkehaber.com/haber/erdogan-cagri-yaparsa-1-haftada-hallederiz-17790.htm>, (19.06.2019).

Ergül, Erhan. **Kürdistan İşçi Partisi (PKK) Terör Örgütü: Etnik Terörün Fikri Yapısı, Anatomisi ve Şiddet Stratejileri**, (yayınlanmamış Yüksek Lisans tezi) Abant İzzet Baysal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Bolu, 2007.

04 Nisan 2007 tarihli görüşme notu. ANF/İSTANBUL <http://www.YeniOzgurPolitika.com/?bolum=haber&hid=15633>, (05.05.2019).

Ergil, Doğu. **Uluslararası Terörizm**, https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/36561_1, (02.04.2019).

Günday, Selahattin. “Öcalan'ın avukatı: KCK PKK'yı barındırıyor”, **Hürriyet**, 03.04.2012, <http://www.hurriyet.com.tr/gundem/ocalanin-avukati-kck-pkkyi-barindiriyor-20264515>, (10.03.2019).

Hansoy, Ferid Namık. **Fransızca Türkçe Sözlük**, İnkılap Yayınevi, İstanbul, 1984.

İmset, İsmet G. **PKK, Ayrılıkçı Şiddetin 20.Yılı (1973-1992)**, Turkish Daily News Yayınları, Ankara, 1993.

Kabağaç, Sina ve Erdal Alover. **Latince Türkçe Sözlük**, Sosyal Yayınları, İstanbul, 1995.

KCK Sözleşmesi, https://tr.wikisource.org/wiki/KCK_Sözleşmesi, (12.06.2019).

KCK Sözleşmesi, 2007, madde:3'ten aktaran Tayfun Sezer, **Manifestodan KCK Sözleşmesine PKK/KCK' daki Söylem**, <http://www.acarindex.com/dosyalar/makale/acarindex-1423936126.pdf>, (17.05.2019).

Macit, Nadim. **Uzun Savaş, Açılım mı? Vasallık mı?**, Berikan Yayınevi, Ankara, 2010.

Nutuk s.6'dan aktaran Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Kurumu Atatürk Araştırma Merkezi Başkanlığı, “Memleket içinde ve İstanbul’da milli varlığa düşman kuruluşlar”, <http://www.atam.gov.tr/nutuk/memleket-icinde-ve-istanbulda-milli-varliga-dusman-kuruluslar>, (10.10.2019).

Öcalan, Abdullah. 08.09.2010 tarihli görüşme notu, <https://m.bianet.org/bianet/siyaset/125116-ocalan-devlete-demokrasi-ve-guvenlik-protokolleri-oneriyor>, (21.06.2019).

Öcalan Davası Gerekçeli Kararı, 28.03.2014, https://tr.wikisource.org/wiki/%C3%96calan_davas%C4%B1_gerek%C3%A7eli_karar%C4%B1#H-_H_%C3%9C_K_%C3%9C_M, (28.04.2019)

Özcan, Nihat Ali. **PKK/Tarihi, İdeolojisi ve Yöntemi**, ASAM Yayınları, Ankara, 1999.

Özkan, Ersan. Özdemir, Habib. “Nitelikli Terör Örgüt Üyesi Kaynağı: KCK Siyaset Akademisi Örnek Olay Çalışması”, **Mustafa Kemal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi**, 2014, sayı: 28, <https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/183363> (13.06.2019)

Sandıklı, Atilla “KCK Terör Örgütünün Yapısı ve Faaliyetleri”, **TUIC Akademi**, 29.03.2011, <http://www.tuicakademi.org/kck-teror-orgutunun-yapisi-ve-faaliyetleri/>, (17.05.2019), Temizöz, ss. 526-534.

Serxwebun Dergisi, Nisan 2002.

Sezer, Tayfun. “Manifestodan KCK Sözleşmesine PKK/KCK’daki Söylem”, Polis Akademisi Güvenlik Bilimleri Enstitüsü Uluslararası Güvenlik Anabilim Dalı,

Uluslararası Güvenlik ve Terörizm Dergisi Cilt: 3 (1) [http:// www. acarindex. com/ dosyalar/makale/acarindex-1423936126.pdf](http://www.acarindex.com/dosyalar/makale/acarindex-1423936126.pdf), (17.05.2019).

Sökmen, Aşkın İnci. **İdeolojik Boyutuyla PKK Terör Örgütü**, Kara Harp Okulu Savunma Bilimleri Enstitüsü Güvenlik Bilimleri Ana Bilim Dalı, Ankara, 2012.

Stratejik Düşünce Enstitüsü, “KCK Örgütlenme Modeli ve Amacı”, Temmuz 2011, <https://istihbaratsahasi.files.wordpress.com/2013/10/kck-rgtlenme-modeli-ve-amac.pdf>, (17.06.2019).

Süleymanoğlu, Roza. **Milliyetçilik Kuramları Bağlamında Kürt Milliyetçiliğinin Analizi**, Balıkesir Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Sosyoloji Anabilim Dalı, Balıkesir, 2015, [http://dspace.balikesir. edu.tr/xmlui/bitstream /handle/20.500.12462/ 2884/Roza%20S% C3%9 LEYMANO%C4%9ELU.pdf?sequence=3&isAllowed=y](http://dspace.balikesir.edu.tr/xmlui/bitstream/handle/20.500.12462/2884/Roza%20S%C3%9LEYMANO%C4%9ELU.pdf?sequence=3&isAllowed=y), (09.10.2019).

T.C. İçişleri Bakanlığı, **Uluslararası Af Örgütü’nün Raporuna İlişkin Basın Açıklaması**, 23.01.2017, <https://www.icisleri.gov.tr/uluslararasi-af-orgutunun-raporuna-iliskin-basin-aciklamasi>.

T.C. İçişleri Bakanlığı, “**PKK/KCK Terör Örgütünün Suriye Kolu: PYD-YPG**”, Mayıs, 2017 [https:// www.icisleri.gov.tr/ kurumlar/ icisleri. gov.tr/ IcSite /strateji/ deneme/YAYINLAR/%C4%B0%C3%87ER%C4%B0K/pyd_arapca.pdf](https://www.icisleri.gov.tr/kurumlar/icisleri.gov.tr/IcSite/strateji/deneme/YAYINLAR/%C4%B0%C3%87ER%C4%B0K/pyd_arapca.pdf), (24.09.2019.)

Temizöz, Cemal. **Kuruluşu, İnfazları, Katliamlarıyla Siyasallaşan PKK Terörü**, Togan Yayıncılık, İstanbul, 2012.

Terörle Mücadele Kanunu, (<http://www.mevzuat.gov.tr/MevzuatMetin/1.5.3713.pdf>, (23.03.2019).

Törel, Türkmen. **PKK Terör Örgütü**, Türkiye Alim Kitapları, Saarbrücken, 2015.

TUIC Akademi, “KCK Terör Örgütünün Yapısı ve Faaliyetleri”, 29.03.2011,
<http://www.tuicakademi.org/kck-teror-orgutunun-yapisi-ve-faaliyetleri/>(17.05.2019).

Uluslan, Şayan. “Şark Meselesi’nden Sevr’e Türkiye”, **ÇTTAD**, VIII/18-19, 2009/Bahar-Güz, ss. 229-256, ([http:// ataturkilkeleri. deu. edu. tr/ai/ uploaded _files/ file/ dergi%2018-19%20yeni/12-%20sayan%20Uluslan.pdf](http://ataturkilkeleri.deu.edu.tr/ai/uploaded_files/file/dergi%2018-19%20yeni/12-%20sayan%20Uluslan.pdf)), (12.04.2019).

Yalçiner, Serhan. “Soğuk Savaş Sonrası Uluslararası Terörizmin Dönüşümü ve Terörizmle Mücadele”, **Süleyman Demirel Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi**, Yıl/2-2006, sayı: 4, <https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/215642>, (23.03.2019)

Yılmaz, Ömer. “PKK Terör Örgütünün Siyasal Alan ve Legalleşme Faaliyetleri (1975–2006)”, ss.13-17, [http://www.politikadergisi. com/sites/default/ files/ kütüphane / pkk_teror_orgutunun_siyasal_alan_ve_legallesme_faaliyetleri_1975-2006.pdf](http://www.politikadergisi.com/sites/default/files/kutuphane/pkk_teror_orgutunun_siyasal_alan_ve_legallesme_faaliyetleri_1975-2006.pdf), (13.02.2018).